

საქართველო

ფასი | ღირსი

ემსოფელი

gazeti@inbox.ru

3 ვინ
ოხნებოვს
ასალ
დიქტა-
ტორზე?

12

Euobserver –
ბიძინა ივანიშვილი
თანამდებობიდან
ასალ წლადე
გადადგება
5

ბოძი პირდაპირ
ეთერში, ანუ
ვის უხვანსალაბს
თავხელიძე?
7

10 ვია მეფარიშვილი:
რატომ უნდა
გავიღოთ ფული
ჩვენი ჯიბიდან
დამნაშავე
ხელისუფლების
სასარგებლოდ?!

27 ივლისს საქართველოში ერთსქესიანი პოლიტორენინება მოხდა!

2

«ფეოდალი» სიდაშელი
და მისი გომგორელი «ყმები»

4

მიზე და ვანო აგერიკულ
ხავსს ეჭიდაბიან

14 ლაშა ამირეჯიბი:
ოქტომბერში უს-ს
მადლჩინოსნები
«ნახირონალების»
დავალებით
არეულობას გეგმავან

გურამ თდიშარიია:
25 სტალინის ძეგლი
ქველ აღგილს
არ დაუბრუნდება

9 როდის უნდა
საქართველოში
დასავლეთის აგენტური
პარკები და რე სფრთხე
ეშუქება ივანიშვილის
სიხოხსლანს?

8 ჟვანიასთან ერთად დაღუპული
რავლ უსუპოვის
სახელზე რეგისტრირებული
არასამთავრობო ორგანიზაცია
ხესკოდან დაეძა იღებს
მრავალთასიან გრანტს

23 სააკაშვილმა
«ოხნებას»
ჭიბლაყი
ამოსხრო –
უენყალაბულა გუნავე
მეტროსოვის ხინა დატოვა

ამერიკელი კონსულტანტები, ცხადია, ვერ დასუჭავდნენ თვალს მათი „ალსაზრდულები“ აშკარა სადიზმზე, რომელიც არაერთ ვიდეორეგისტრირებულ დაფიქსირდა, თუნდაც იმიტომ, რომ ამაზე მთელი მსოფლიოს უფლებამოსილები კიოფნენ, მაგრამ მათი მიუპერპეტუალობა ეჭვქვეშ ნებისმიერ შემთხვევაში დადგებოდა.

მიზეზი და ვანო ამერიკულ საპრესს ეჭვიღებინან

გასულმა კვირამ ახალი დეტალები შეჰმატა სკანდალს, რომელიც მიხეილ სააკაშვილის ცნობილი განცხადებით დაიწყო: „26 მაისს აშკარად FBI-ს ჯგუფი იწვინა ჩვენ შსს-ში, იწვინა შიგნით, ყველა ეტაპს მიიტინგის დაშლის ადრევედა თვალს მონიტორიზაცია და პოლს დაწერა დასკვნა, რომ ყველაფერი იყო კანონიერი“.

კვლევი ცოდვები და ახალი ბარამოვები

ვანო მერაბიშვილის ადვოკატმა გიორგი ჩივიანაშვილმა „ნეტგაზეთთან“ საუბარში განაცხადა, რომ, როდესაც აღნიშნული მიტინგის დაშლის მოხდა, ამერიკის საელჩოს მუშაკებით, ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტმა დაუკვეთა ერთ-ერთ ფირმას, „ბენსუსს“, ექსპერტიზის ჩატარება აღნიშნული მიტინგის დაშლისთან დაკავშირებით, ანუ რამდენად კანონიერი იყო და რა რეკომენდაციები მისცემდნენ. ჩატარდა ეს ექსპერტიზა, იყვნენ საქართველოში ამ კომპანიის წარმომადგენლები და შემდეგ ეს დასკვნა გადაეცა შსს სამინისტროს. მე რაც ვიცი ბატონო მერაბიშვილისგან, დასკვნაში საუბარი არის იმაზე, რომ მიტინგის დაშლის დროს არ ყოფილა ხელმძღვანელობითი პირების მიერ კონტროლი გადამცემების ფაქტი, შიგნით ასევე დევს რეკომენდაციები“.

ზოგადად პოლიციის მოქმედება იყო გამართლებული, თუმცა იყო შემთხვევები, როცა პოლიციელები მოქმედებდნენ ძალის გადამტებით და გაუმართლებლად, მაგრამ ზოგადი სქემა, რამდენადაც ვიცი, იყო გამართლებული. მეტ დეტალებს მე ვერ ვეძიებ, იმიტომ რომ ის, რასაც გეუბნებით, ვიცი გადმოცემით... მე ეს დოკუმენტი არ მინახია და იქ ვიღაც მონიტორზე უყურებდა თუ არა, FBI იყო თუ არა, ვინ იყო, როგორ იყო, ამას მე ვერ ვაგვიდასტურებ, იმიტომ, რომ ეს დეტალები მე არ ვიცი“.

აქვე, მერაბიშვილის ადვოკატის ინფორმაციასთან დაკავშირებით, შეიძლება პირველი ეჭვთა კითხვა გაჩნდეს: რამდენად ლეგიტიმურად და სწორად მოიქცა (თუ მოიქცა) სახელმწიფო დეპარტამენტი, რომელსაც კვლევა იმავე ჯგუფს დაეკავშირება, რომელიც აშკარად იქცეოდა? ნაკლებად სავარაუდო იყო, რომ მას დასკვნაში დაახლოებით ასეთი რამ ჩაენერა: „ჩვენ მიერ მოზადებული პოლიციელები მხეცებით იქცეოდნენ“; ეს საკუთარი არაკომპეტენტურების აღიარება იქნებოდა. ამერიკელი კონსულტანტები, ცხადია, ვერ დასუჭავდნენ თვალს მათი „ალსაზრდულები“ აშკარა სადიზმზე, რომელიც არაერთ ვიდეორეგისტრირებულ დაფიქსირდა, თუნდაც იმიტომ, რომ ამაზე მთელი მსოფლიოს უფლებამოსილები კიოფნენ, მაგრამ მათი მიუპერპეტუალობა ეჭვქვეშ ნებისმიერ შემთხვევაში დადგებოდა.

ნამდვილად დაუკვეთა თუ არა სახელმწიფო დეპარტამენტმა ამ ჯგუფს კვლევის ჩატარება, მალე გაირკვევა, რადგან მსგავსი დაკვეთა რიგი ოფიციალური პროცედურების გავლას (საბუთების შევსება და ა.შ.) მოითხოვს. თუმცა, კაცმა რომ თქვას, ეს ამერიკელების საქმეა და არა ჩვენი; სახელმწიფო დეპარტამენტს შეუძლია დაუკვეთოს ნებისმიერ კომპა-

ის, რაც 2011 წლის 26 მაისს ჩუსთაველა მოხდა, ალბათ, არა ნაყვანი დემოკრატიული ქვეყნის, არამედ «მესამე საყვარს» ხოფიანი დიქტატორების «სტანდარტებს» შეესაბამება

ნია ის, რაც მოხდასიათება და მისი დასკვნების მიხედვით საკუთარი პოლიციის კორექტირება მოახდინოს, რაც, სხვათა შორის, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში არ მომხდარა. აშშ-ის ოფიციალური პოლიციის დარბაზისთან დაკავშირებით, კვლავინდამაზად ნარამოვების სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლის — მარკ ტომინის განცხადება: „გვერთა, რომ თავისუფლად გამოხატვის უფლება საქართველოს მოქალაქეებისთვის ისევე იქცევა დატყუი, როგორც სხვა ქვეყნებში. გვინდა, მოვუწოდოთ მთავრობას, გამოიძიოს ბოლო რამდენიმე დღის ინცი-

დენტები, რომელთა დროს რამდენიმე ადამიანი იყო მოკლული“. სწორედ ამ მიდგომის გათვალისწინებით აკეთებს დღეს თავის განცხადებებს ამ თემაზე ელჩი რიჩარდ ნორლანდი და, ამასთანავე, ამბობს: „ნამდვილად ვიცი, რომ ეს იყო საშინელი ტრაგედია საქართველოსთვის“. არავის ვაშინებოვნი არ დაუნყია იმის მტკიცება, რომ მერაბიშვილის პოლიცია, გინდა თუ არა, სწორად მოიქცა და, საერთოდ, მსგავსი რამ საერთაშორისო ურთიერთობების პრაქტიკაში მიღებული არ არის. მაგრამ, მიუხედავად იმისა, რომ საბალონსა და აშშ-ის ხელისუფლების დღევანდელი პოლიცია 100%-ით კო-

რამტულია, ეს ეპიზოდი ანტიამერიკულ განწყობას საბარტოვლოში, დიდ ალბათობით, მინც ბარდის.

უკვე დღეს მერაბიშვილის ადვოკატის განცხადებაში იგრძობა სურვილი, წარმოაჩინოს სხენებული დასკვნა ჭეშმარიტებად უკანასკნელ თუ არა, ერთ-ერთ მალალ ინსტანციად, მაშინ, როდესაც ყოფილი მინისტრის ოპონენტებისთვის ეს დოკუმენტი განსაკუთრებულს არაფერს ნიშნავს. ამ ნიადაგზე დაინყება პოლემიკა, რომლის დროსაც არა მხოლოდ ამ ჯგუფს, არამედ საელჩოს, სახელმწიფო დეპარტამენტს და, ზოგადად, „ამერიკელებს“ არაერთგზის ახსენებენ ნეგატიურ კონტექსტში. ბევრი მოქალაქე, ალბათ, ყურადღებას არ მიაქცევს იმ ნიუანსს, რომ ეს დასკვნა არანაირად არ შეიძლება განიხილებოდეს როგორც აშშ-ის ოფიციალური პოლიცია. რიჩარდ ნორლანდს, სავარაუდოდ, სავანგებო ნაბიჯების გადადგმა მოუწევს იმისთვის, რომ ამერიკელები 26 მაისის სადისტურ დარბევასთან არ ასოცირდებოდნენ, თუმცა ნაკლებად სავარაუდოა, უარყოფითი ეფექტის სრული განეიტრატება მოახერხოს; ემოციური ფონი საქართველოში ამას ხელს არ უწყობს.

კარგი იქნება, თუ ამერიკელი პარტნიორები წარმოიღვანენ, რას მოიქცევადადნენ თოვას ჯაფარსონი ან აბაასი ლიეკოლი, ეს საკუთარი თვლით რომ ეხილათ, რა შეფასებას მისხვადნენ პროფესიას, თუ სასტუპროვად უნებლად მიაღწევდნენ, რაც იმ დავას არც ისე იოლი იყო

რას ასწავლიდნენ ასეთს?

თუ შეერთებული შტატების რომელიმე ქალაქში პოლიცია მიტინგს ასე დაარბევს, იმავე დღეს, დიდი ალბათობით, ახალი ამერიკული რევოლუცია დაიწყება, რადგან აშშ-ის მოქალაქეები მშვენივრად გრძობენ ზღვარს პოლიციის ყველაზე ნისტ მოქმედებასა და სადამსჯელო აქციას შორის. პირველ შემთხვევაში, საბოლოო მიზანი წესრიგის დაცვაა, მეორეში კი — ანგარიშსწორება პოლიტიკურ ოპონენტებთან. ის, რაც 2011 წლის 26 მაისს რუსთაველა მოხდა, ალბათ, არა ნაყვანი დემოკრატიული ქვეყნის, არამედ „მესამე საყვარს“ ხოფიანი დიქტატორების „სტანდარტებს“ შეესაბამება.

ძნელი სათქმელია, რას ასწავლიდნენ ამერიკელი ინსტრუქტორები მერაბიშვილის პოლიციელებს (კარგი იქნება, თუ ისინი ან შსს ამ ტრენინგის პროგრამას გამოაქვეყნებენ, რათა უზრუნველყოს კითხვები განეიტრატონ). ნებისმიერ შემთხვევაში, ეს, ცნობილ მეტაფორას თუ მოვიშველიებთ, ალბათ, ორანგულტანგისთვის ხელყუმბარის მიცემის ტოლფასი იყო; ფაქტია, რომ „მომზადებული“ პოლიციელების სისასტიკე წინა დარბევებთან შედარებით მნიშვნელოვნად გაიზარდა. სწორედ 26 მაისის დარბევის კადრების ხილვის შემდეგ, საქართველოს არაერთი მოქალაქე საბოლოოდ მივიდა დასკვნამდე, რომ რეჟიმი ჭეჭვიანად გადავიდა, სიცოცხლისთვის საშიში გახდა, მისი დემონტაჟი პრიორიტეტულ ამოცანად დაიხასა და იმავე წლის ოქტომბერში მხარში ბიძინა ივანიშვილს ამოუდგა.

გასულ კვირას საუბარში „ამერიკის ხმასთან“ ჯორჯ ბუშ-უმტროსის მრჩეველმა ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში — სტივ ჰედლიმ განაცხადა, რომ აშშ თავს იკავებდა ჩვენი ქვეყნისთვის იარაღის მოწოდებისგან, რათა საქართველოში ფუჭი უსაფრთხოების შეგრძნება არ გაჩენილიყო. საინტერესოა, რა შეგრძნებებს უკავშირდებოდა სააკაშვილისა და მერაბიშვილისთვის პოლიციელების ტრენინგები და „ამერიკული დასკვნა“ 26 მაისის მოვლენებზე; რამდენად რაციონალური იყო (ზნეობრივი ასპექტი დროებით გვერდზე გადავდოთ, რადგან პოლიტიკა საკმაოდ ცინიკური რამ არის) ასეთი ტიპის თანამშრომლობა სააკაშვილის რეჟიმთან.

დაცვის ხაზი, რომელიც სააკაშვილმა და მერაბიშვილმა აირჩიეს, რომელიც ჩანს, ითვალისწინებს აშშ-ის ხელისუფლების წარმომადგენელ მათი საქმიანის თანამონაწილედ თუ არა, ყოველ შემთხვევაში, „გამაგრებალ“.

www.geword.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„რა გაკეთდა ამ ათი თვის განმავლობაში? არაფერი! ფაქტობრივად იგივე გარემოა და იგივე საარჩევნო პირობები. ან ის რაღაც კომისია თუ ლიბა რომ შეიქმნა თავის დროზე არაა კოპა გუნდადის ხელმძღვანელობით, ერთი კვალადი იურიდიული დამოკჩაბი ჰყავდათ?! დაუპაჟახე ვინმეს?! იგივე იმავსა კანდიდატად რომ სიბუსხვეს, ვინ ედგა გვირგვინი?! რა ხალხი იყო?! ამით იმის თქმა მინდა, რომ არაპროფესიონალიზმი ყველაფერში და არ აქლავით ხელს სიმატლის მთქმელი ხალხი. აი, ეს არის ყველაზე დიდი პრობლემა, რასაც ვერ მოვლო გოლო ვერც ერთი ხელისუფლების პირობებში.“

ქართული ოცნება, გავდარი სულაბი და გოგორიშვილისეული საარჩევნო სია

კოალიციის ნირვანაში მყოფი ბიძინა ივანიშვილისა და მისი პოლიტიკური გუნდის პირობებში წინასაარჩევნო დაპირებების შესრულების იმედი რომ ტყუილად უნდა გვექონდეს, უკვე ყველასთვის დღესავით ნათელია. არც სამართლიანობის აღდგენას უნდა ველოდით და არც სააკაშვილის რეჟიმის მიერ ღირსებაზედასახულ მოქალაქეთა უფლებების დაცვას. რამდენიმე დღის წინ თავად პრემიერის მიერ გაკეთებულმა გულახდილმა განცხადებამ ამაში საბოლოოდ დაგვარწმუნა: „მინდა, საზოგადოებას ავუხსნა, რომ იმ დონაზეც არ ვართ განვითარებული, რომ დალაგებულად მოვახსენო, რას ვაპირებთ. ძალიან მერიცაა, მაგრამ ასეა, ძალიან ცუდად არის საქმე“.

მი ძვეყნის ფაქტობრივი მოსახლეობა შეადგენს 3 მილიონ 700 ათასს, იმ არ შეიძლება იყოს 3 მილიონ-ნახევარი ამომრჩეველი. ახლა ესენი იტყვიან, უცხოეთში მყოფ მოქალაქეებს ვანგარეგნობით, ამ დროს ისინი სარტომად გამოითქვან არჩევნებიდან. აი, ეს იყო ზოგადად ის სქემა, რომელსაც წინა ხელისუფლება იყენებდა სივრცის გასაბერად. რაც შეეხება მომავალ საპრეზიდენტო არჩევნებს, ყველამ ვიცით, რომ სამართლიანად

ადგილობრივებმა მითხრეს. რაც შეეხება ხელისუფლებას, არ ვიცი, მათ რა ინფორმაცია აქვთ, მაგრამ ასეთი ფაქტები გასაიდუმლოებული არ არის. ის ჩინელი აქ ლეგალურად ჩამოდიხ და ყველაფერს კანონის დაცვით აკეთებს. ჩავიდნენ ხა-შურში და ნახავენ. ანალოგიური მდგომარეობა სხვა რაიონებშიც...
— არჩევნებამდე სამი თვე დარჩა. ამ დროში რა შეიძლება გაკეთდეს იმისთვის, რომ სივრცე მეტ-ნაკლებად მაინც დაზუსტდეს?
— ეს ხელისუფლება რომ რამის გამკეთებელი ყოფილიყო, მოსვლისთანავე დაიწყებდა ფიქრს ამაზე. ახლა რის მოსწრება შეიძლება? 3 თვეში, ფაქტობრივად ვერაფერს იზამ. საერთოდ, ქვეყანაში, სადაც დემოკრატიის პატივს არ სცემენ და დემოკრაფია, როგორც მართალი, არ უნდა, რომელ საპრეზიდენტო არჩევნებზეც ლაპარაკი?! აქ ყველაფერი ნათლად ჩანს და გასაგებია. მე დაახლოებით უკვე წარმომიდგენია, რა არჩევნებს მივიღებთ...
— პრემიერი დაგვირბდა, რომ ეს არჩევნები იქნება ქვე-

ყველაფერი გასაგებია, კაცი პირდაპირ გვეუბნება, ოცნებას თავი დაანებეთ, „ზღაპარი“ დასრულდაო. როგორც ჩანს, ეს ის ზღაპარია, რომლის ბოლოც კეთილი არ არის და რომლის დასასრულიც არა ტაძრამდე, არამედ სანაგვე ურნამდე, უკეთეს შემთხვევაში კი „მშვიდ“ და „უმფოთველ“ სილატაკემდე მივიყვანს.
ფოტო, რომელსაც ამავე გვერდზე ხედავთ, გეომეტრიული სიზუსტით ასახავს დღევანდელ მდგომარეობას, ანუ საზოგადოების იმ ნაწილისთვის, რომელიც 1 ოქტომბერს 41-ის შემოსახაზავად მივიდა საარჩევნო ურნებთან, რეალურად მხოლოდ ერთი რამ შეიცვალა: ახლა ისინი ყოველ ცისმარე დილით სანაგვე ურნებთან მიდიან სარჩოს საძებნელად. ისე, საინტერესოა, შიგნით რას პოულობენ, ალბათ, ახდენილი ოცნებას. აი, თურმე რას მივეცი ხმა ათი თვის წინ...
რაც შეეხება სხვა დაპირებებს, დაახლოებით ორი კვირის წინ ბიძინა ივანიშვილმა ერთ-ერთ გამომცემელში განაცხადა, რომ მომავალ საპრეზიდენტო არჩევნები უნდა გახდეს ქვეყანაში მომხდარი ფუნდამენტური ცვლილებების ყველაზე მკაფიო გამომხატულება. მეტიც, მისივე თქმით, ხელისუფლებას აქვს ამბიცია, ეს არჩევნები იყოს უპრეცედენტოდ სუფთა და სამაგალითო, ისე, როგორც ეკადრება ევროპისკენ მიმავალ ქვეყანას.
ცხადია, მსგავსი განცხადება მისასალმებელია, მაგრამ თავისთავად ჩნდება კითხვა: ვინ არა იქნება ამ ყველაფერის გარანტი, თუ საარჩევნო გარემო, ფაქტობრივად, უცვლელია?!

— ბატონო ავთანდილ, წინა ხელისუფლების დროს მუდმივად იყო საზოგადოებრივი საარჩევნო სივრცე ტოტალურად ყალბდებოდა. დღეს რა მდგომარეობაა ამ მხრივ? რა შეიცვალა?
— დემოკრაფიული ვითარების კუთხით არაფერი შეცვლილა ამ ათი თვის განმავლობაში. ოფიციალური მონაცემით, მოსახლეობა არის ისევ 3 მილიონ 700 ათასი. აქედან, ჩვენ ადრეც ვამბობდით, რომ მასში 2 მილიონ 800 ათასის ფარგლებში იქნება ამომრჩეველი, თუმცა ხელისუფლება ასახელებდა 3 მილიონ-ნახევარს. მაშინაც აქტიურად ვებრძოდით ამ გაყალბების მექანიზმებს და ყველაფერს ვაკეთებდით, რათა სივრცე მაქსიმალურად რეალური ყოფილიყო, მაგრამ „ნაციონალურ მოძრაობას“ რა დამოკიდებულება ჰქონდა დამოუკიდებლად მომუშავე ხალხის მიმართ, ყველამ კარგად იცის. სხვათა შორის ზაქარა ქუცნაშვილი ძალიან კარგადაა გაცნობიერებული ამ საკითხებში, ამიტომ მქონდა იმედი, რომ ეს ხელისუფლება რამეს გამოასწორებდა. სამწუხაროდ, ჯერჯერობით არაფერი გაკეთებულა და ესაა ზუსტად იმის მიზეზი, რომ ძალიან ბევრი კითხვის ნიშანი ჩნდება.
— რა არის მთავარი პრობლემა სივრცის დაზუსტებაში?
— პირველ რიგში, ნება უნდა არსებობდეს. ეს თუ არ იქნება, რაც უნდა იძახონ არასამთავრობოებმა, ამდენი და ამდენი მკვდარი სულია ზაზაშიო, არაფერი შეიცვლება. აქ თეორიულად ყველაფერი ძალიან მარტივია, უბრალოდ, ყველაფერს თავისი სხეული უნდა დაეარქვას. არ შეიძლება, ამომრჩეველთა რაოდენობა იმდენად იზარალოს, როცა 2003 წლიდან მოყოლებული დღემდე მოსახლეობა კატასტროფულად მცირდება.

ავთანდილ სულაბერიძე: არ გამოვირჩხვ, რომ საზღაპრით გეოგ მოქალაქეებს ახლავს არჩევნო არჩევნები მოხანილება

და ოპიეტური არჩევნები, პირველ რიგში, ეფუძნება ზუსტ სიას. აქედან გამომდინარე, იმ პირობებში, როცა ფაქტობრივად არაა ერთი კანდიდატი გარემოთა განსაზღვრავსაგლად, ძალიან ძნელია საზოგადოებისთვის, თუ რა იქნება რამდენად დამოკლებილია და რამდენად ჩაივლის ეს პროცესი.
— ზაქარია ქუცნაშვილმა განაცხადა, არსებულ სიას 700 ათასს გამოაკლებდით. ეს რამდენად არის გამოსავალი, როგორ ფიქრობთ?
— ეს აბსურდია და მიკვირს, რომ ამას ქუცნაშვილი ამბობს. რომელ 700 ათასს გამოაკლებს?! რაცის ასე უბერად, რა დემოგრაფიული ცვლილებები მოხდა ქვეყანაში?! ახლა მე გეტყვით ერთ ფაქტს: ამას წინათ ხა-შურში ჩინელი იყო ვინმე ვინმე გვირგვინის მფლობელი, რომელიც ვინმე ვინმე გვირგვინის მფლობელი იყო, რომელიც ვინმე ვინმე გვირგვინის მფლობელი იყო, რომელიც ვინმე ვინმე გვირგვინის მფლობელი იყო...
— კი მაგრამ, თუ ასე მასობრივად რეგისტრირდებოდნენ წინა ხელისუფლების დროს უცხოელები საქართველოს მოქალაქეებად, დღეს არავინ სწავლობს ამ საკითხს?
— ხაშურში ხუთი დღის წინ ვიყავი და იქ გავიგე ეს ამბავი,

დაკავშირებული, იქ ხარჯები, იქ კონკრეტული გეგმა საჭირო და კონკრეტული, მაგრამ დასაწყისშიც ვთქვი და ახლაც ვიმეორებ, რომ მთავარია ნება. აი, ამ ნებას ვერ ვატყობ მე ხელისუფლებას. რატომ? რის გამო? — ვერ გეტყვით, ჩვენ მხოლოდ ვარაუდის გამოთქმა შეგვიძლია...
— თქვენ რას ფიქრობთ?
— არ მინდა, ისე გამოვიყენო წინასწარ განცხადებულად გამოვაცხადო, მაგრამ ერთი რამ ფაქტია: დღევანდელ მთავარ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შემადგენელი წევრები, რომლებიც ახლა იმდენად არჩევნების მფლობელი არ არიან, როგორც ახლა, ისე გამოვიყენო წინასწარ განცხადებულად გამოვაცხადო, მაგრამ ერთი რამ ფაქტია: დღევანდელ მთავარ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს შემადგენელი წევრები, რომლებიც ახლა იმდენად არჩევნების მფლობელი არ არიან, როგორც ახლა, ისე გამოვიყენო წინასწარ განცხადებულად გამოვაცხადო...
— ზოგადად, დემოკრაფიული მდგომარეობას რაც შეეხება, უკვე რამდენიმე წელია, საერთაშორისო ორგანიზაციები გვაფრთხილებენ, რომ ამ მხრივ კატასტროფული მდგომარეობა გვაქვს. საინტერესოა, რას აკეთებს ახალი ხელისუფლება მის მოსაგვარებლად...
— ახალმა ხელისუფლებამ ეს საკითხი გახადა მეთავერისხვანა. თითქოს ჩვენი გენოფორდი იმდენად კარგ მდგომ-

არსად მეძახიან, არ მინევენ და არაფერში მახედებენ. ღმერთმა ქნას, ყველაფერი ისე კარგად იყოს, როგორც პრემიერი გვირგვინებს; თუმცა, ჯერჯერობით რასაც ვხედავ, „ოცნების“ იმედები არ მართლდება.
— თქვენ თქვით, რომ საარჩევნო სივრცის დაზუსტების მხრივ, ფაქტობრივად, არაფერი კეთდება. როგორ ფიქრობთ, რა აფერხებს ამ ხელისუფლებას?
— თავისთავად ეს პროცესი გარკვეულ სირთულეებთანაა

მარეობაშია, ამაზე დრო არ უნდა დავუკარგოთ.
— დემოკრაფიული განვითარების ფონზე რა აზრის ხართ?
— მივესალმები ამ ფონს, თავისთავად ეს რომ დაფუძნდა, კარგია, მაგრამ საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებიც თუ იქნებიან იქ, უკეთესია. მე პროფესიონალები მყავს მხედველობაში, იმიტომ, რომ ცოდნის ნაკლებობა ყველგანაა.
— ამასწინათ მანანა კობახიძემ განაცხადა, დემოკრაფიული განვითარების კონცეფცია უნდა შევიშუშოთო.
— შემუშავებული გვაქვს უკვე, სამჯერ გავაკეთეთ: პირველად — 1989 წელს, მეორედ — 1999 წელს და მესამედ — 2009-ში, ანუ ყოველ ათ წელწინადაა ახალ-ახალ პროგრამას ვაზნადებდით, მაგრამ არც უნახავთ. ზუსტად ამაზე მწყდება გული, დემოკრაფიული პროცესი არ ნა-უკითხავთ და ისე, ჰაერში უნდათ საქმის კეთება.
— კონკრეტულად ამ ეტაპზე რა დემოკრაფიული მდგომარეობა გვაქვს?
— პატრიარქის მონოდეტის შემდეგ საქართველოში მოხალდა გაიზარდა, მაგრამ აქ ერთ მომენტს უნდა გავუსვათ ხაზი, მეორე ბავშვის ხედვითი წილი მნიშვნელოვნად შემცირდა და ასევე პირველ ბავშვთა რაოდენობაც. ამას სერიოზული სისტემური მუშაობა სჭირდება, რასაც ჯერჯერობით ვერ ვხედავ. ამიტომ ვერ ხერხდება ამ პრობლემის არა თუ ბოლომდე მოგვარება, მინიმუმის გაკეთებაც.
— უპირველესად, რა შეიძლება გაკეთდეს?
— პროპაგანდა ერთ-ერთი საშუალებაა. სტატისტიკა აჩვენებს, რომ ეს ძალიან კარგ შედეგს იძლევა. სამწუხაროდ, ჩვენი ხელისუფლება ამას არ იყენებს. არადა, საშუალება არის. დღეს ქურთაში ბილგორდოვა ვერსად ნახავთ პატრიარქის სურათს ბავშვთან ერთად. სამაგიეროდ მე ვხედავ ნაწილს ქურთაში, რომელიც ახლა იმდენად არჩევნების მფლობელი არ არის, როგორც ახლა, ისე გამოვიყენო წინასწარ განცხადებულად გამოვაცხადო...
— ახალმა ხელისუფლებამ ეს საკითხი გახადა მეთავერისხვანა. თითქოს ჩვენი გენოფორდი იმდენად კარგ მდგომ-

თავხელიის ლოგიკით, 2011 წლის 26 მაისის ბართლომეს ღამის სანთელი სააკაშვილს ეჭირა და ამიტომაც იცის, რასაც ამბობს. კერძოდ, გვარჯენა, თუ სად იღებს სანთელს ყოფილი ხელისუფლების დანაშაულებრივი მმართველობა.

ბოლო პირდაპირ ეთერში, ანუ ვის უსვანსალებს თავხელით?

„ შეეშვით ამ სააკაშვილს, ეს კაცი ოქტომბერში აღარ იქნება პრეზიდენტი. ამ მთელ ქართულ, გინდა, მთავრობაში ვინც არიან და ჯერ კიდევ ოპოზიციაში რომ არიან, ამ ხალხს, ჩემი აზრით, პათოლოგიური ფიქსაცია გაქვთ მიხეილ სააკაშვილზე. დაანებეთ ამ კაცს თავი“, — ამბობს მოექსპერტო ელემენტი მიხეილ თავხელიძე. ვინ ოხერი და მამაძალი თავი დაგვანებოს და ჩემდა თავად ხმის ამომღების... პათოლოგიურ ფიქსაციაზე კი ქვემოთ ვილაპარაკოთ. 22 ივლისს ნინო ჟიჟილაშვილის „პოლიტიკურში“ მიწვეულმა სტუმარმა, რომელსაც ოპონენტად თუ მოდებდატე მიხეილ თავხელიძე („ევროპული საქართველოსთვის“) ეჯდა, პროგრამის წამყვანს განუცხადა: — შენი დიდი სიყვარული რომ არა, მიშა თავხელიძესთან ერთად ეთერში არ დაგვადებოდით. თქვენ თუ გგონიათ, თავხელიძეზე წერა ძალიან მიხარია, ძალიანაც შემეცდარხართ, მაგრამ ზოგჯერ ვალდებული ხარ, გააკეთო ის, რაც არ გსურს. ახლაც სწორედ მსგავსი შემთხვევაა.

ვის ეჭირა ხელში სანთელი?

პირველი, რითაც გამოირჩა ეს რესპონდენტი (თავხელიძე-ზე ვაპრობ) უზრდელობა და უხამსობა იყო, თავხელიძის ბანტიონი გალაგანით შეუვალი და პიტალო: ვერ გადავწყვიტოდი ფეხის ერთი დაკვირვება. აშშ-ის გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგენტების (სპეციალისტების თუ თანამშრომლების) მიერ 2011 წლის მაისის მოვლენებზე რომ ჩამოვარდა საუბარი, კერძოდ იმაზე, სააკაშვილმა თხასავით რომ გაყიდა ამერიკის სპეცსამსახური (ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორი სახელმწიფო თუ არა), მიშა თავხელიძემ მიშა სააკაშვილის დაცვა მოინდომა და თავისი პოზიციის ობიექტურობის დასადასტურებლად ერთი ბინძური „ფრთხილი გამონათქვამი“ მოიშველია: — მე არ ვიცი, პრეზიდენტს რა აწყობდა და რა არა. არც მისი მრჩეველი ვარ და სანთელიც არ მეჭირა, როცა ისინი (აშერიკელი სპეცები) იქ იჯდნენ. ჯერ ერთი, თუ არ იცი და არ ხარ, მაშ, რად... ხვანცვალე. მეორე, სანთლის დაჭერა-არდაჭერას წყვილთა ინტიმური, სექსუალური ურთიერთობის უარსაყოფად — თავზე არ ვედექი, სანთელი არ მეჭირაო, — ხმარობენ. არ მოერიდა ნინო ჟიჟილაშვილის, რომელიც ფრიად უხერხულ მდგომარეობაში ჩააგდო, იმდენად უხერხულ მდგომარეობაში, რომ წამყვანმა და კახა კუკავამაც ისე გაატარეს, ვითომც არაფერი უთქვამსო. ეტყობა, თავხელიძის აუნთებელი სანთელი მიშა სააკაშვილს ეჭირა, თორემ რა იცოდა, რა ხდებოდა იმ 26 მაისის ღამეს ვანო მერაბიშვილის კაბინეტში? ვინ ვის და რატომ? ან როგორ შეაფასეს სანთლის შუქზე აციმციმებული მონიტორების „კარტინა“ იქ შეკრებილმა ჩვენმა მეგობრებმა? გაათამაშებულმა უეცრობამ ისეთ სიმაღლეზე ატყობინა

საკუთარი კერპის სიტყვების სიმართლე, ისეთი სი ბემოლი აიღო, რომ ჩვენ, ვინც ეკრანს აქვთ ვიყავით, დაგვბურძღლა, ეკრანს იქით კი კინაღამ თავზე დაიმხო „მაესტროს“ ახლადაშენებული სტუდიის ჭერი და კედლები. იმ სიმძლავრეს ჩვენ, უბირები — სანთლით თუ უსანთლოდ, აბა, რას შეგვძვებით?! კიდევ კარგი, ეს ამბავი ქუთაისის პარლამენტში არ მოხდა, თორემ დიდი უბედურება დატრიალდებოდა. ე. ი. თავხელიძის ლოგიკით, 2011 წლის 26 მაისის ბართლომეს ღამეს სანთელი სააკაშვილს ეჭირა და ამიტომაც იცის, რასაც ამბობს. კერძოდ, გვარჯენა, თუ სად იღებს სანთელს ყოფილი ხელისუფლების დანაშაულებრივი მმართველობა.

რას პრჩიან ჩაბეპარას?

„ციხის კადრებზე“ საუბრისას „პოლიტიკურში“ წამოიჭრება პატიმრების წამების საკითხი. და მიხეილ თავხელიძე ლოგიკური აზროვნების ევერესტს დაიპყრობს: „დამიანების წამება არის უდიდესი დანაშაული, რომელიც არავის უნდა ეპატიოს, მიუხედავად ვინ ჩაიდინა ეს და როგორი პოლიტიკური სიტუაცია იყო. მაგალითად, ჩეგევარა იყო ნადირალა (I), სტალინი იყო ნადირალა (I), ისინი, ვინც ანამებდნენ ხალხს სააკაშვილის დროს ნადირალები არიან...“ „თქვე ნადირალებო!“ — პირგაუხსნელად გვიყვიროდა 26 მაისის დემონსტრაციის სისხლიანი დარბევის შემდეგ ქართველი ჩეგევარა — გვიდა თარგამაძე. ეს — შესახსენებლად. ახლა კი ისევ თავხელიძის ლოგიკის შესახებ: სტალინის დროს ანამებდნენ პატიმრებს, ამიტომ, ამტკიცებს თავხელიძე, სტალინი ნადირალაა. სააკაშვილის დროს ანამებდ-

ნენ პატიმრებს, თავხელიძის ლოგიკით, სააკაშვილი ვინ არის? ნადირალა! უნდოდა თუ არა, ეს დაამტკიცა მიხეილმა, ოღონდ თავხელიძემ. სტალინიზმს ლაპარაკს, თუ რა იყო მის დროს, რა ბრძოლა მიმდინარეობდა, ვის აპატიმრებდნენ, ვის საქვეყნოდ წარმოაჩენდნენ და ა.შ., თავხელიძის ნათქვამზე, ბუნებრივია, არ დავინწყებ. შურაცხმყოფელია! და აქ თუ ვახსენებ, მხოლოდ იმიტომ, რომ „საქართველო და მსოფლიოს“ მკითხველებისთვის მიმეთითებინა აზროვნების რომელი ღერძის გარშემო ტრიანგულს სააკაშვილის პოლიტიკურ საფლავში ჩამოვლათ რკინის ლოგოკა.

რუსეთი — იმანიშვილის ბროპირი?

ამ ბოლო დროს ავლაბარში გამართულ რეგულარულ საპრეზიდენტო „პოსიდელკებზე“ მიხეილ სააკაშვილმა განაცხადა: „ამ მთავრობისთვის რუსეთს მიცემული აქ ამ პრემიერ-მინისტრისთვის, ამა, არც თვითონ უარყოფს და ვერც უარყოფს, იმიტომ, რომ ეს დადასტურებულია ყველა საინფორმაციო საშუალებით რუსეთის, მათ შორის, ოფიციალური, ორი მილიარდი დოლარი აქ მიცემული თავის აქტივებში, ვიდრე ისინი ღირდა. ორი მილიარდი დოლარი აქ მიცემული პუტინის ჩვენი პრემიერ-მინისტრისთვის. და რატომ ჩათვლის პუტინი, რომ მას რამე უნდა დაუთმოს?! ის თვლის, რომ პრემიერ-მინისტრმა უნდა დაუთმოს მას ყველაფერი. ხო ასეა?... და რა უნდა დაუთმოს, პირველ რიგში, საქართველოს მოქმედ პრეზიდენტის მინიმუმ სამართლებრივი, პოლიტიკური და მორალური განადგურება და, მეორე, ყველაფერ იმაზე დათანხმება, რაზეც მე არ ვთანხმდებ-

ბოდი მთელი ამ წლების განმავლობაში“ (ორატორის სტილი აბსოლუტური სიზუსტითაა დაცული). ამაზე ატეხა დავიდარაბა მიხეილ თავხელიძემ და ახალი მატროსოვიტო მკერდით გადაეფარა სენიას — აბა, რა, გერე იყო! დაცვა მაშა და მარჩენალი, რომელიც ჯერ კიდევ ავლაბარში მორჩმითა ზის. ზის კი არა, ქორწინებ ტრიანგულს ივანიშვილის ავტორიტეტის დასაქინებლად და თავისი დამსახურების აღსაღებებლად.

მიხეილ თავხელიძე ბანს აძლევს. ბანს აძლევს კი არა, გულ-მკერდზე „ტელნიპკას“ იხევის და ტრიალებს იმ ღერძის გარშემო, სექსკლუბების სცენაზე რომ არის დარჭობილი.

მოუხმინეთ: „არი გვეთი რუსი ბანკირი — ლებედევი. Служба внешнеи разведки, ანუ საგარეო დაზვერვის ოფიცერი არი, თუ არც ცვდები, კოლონელი არი, პოლკოვნიკი, როგორც აქ ეძახიან“, — თქვა მიხეილ თავხელიძემ და ეგრევე „სტოვპერიოდი“ დაიჭირა: „რაც მე ვიცი, შენ არ იცი, ჩემო ჭრიჭინე!“ კოლონელი ფრანგულად პოლკის მეთაურს ნიშნავს, თქვენ, პლუბეები, აქ რუსეთის დონეზე რომ ხართ დარჩენილები, პოლკოვნიკს რომ ეძახით. ასე თქვა ნინანაშვილმა („პროდვინუტი“) მიშა თავხელიძემ და თავისი ღრმა და ყოვლისმომცველი ინფორმირებულობის დასადასტურებლად დაამატა, რომ ის (ლებედევი) აფინანსებს „ეგეთ ოპოზიციურ გაზეთს, რომელსაც ჰქვია „ნოვიაა გაზეტა“, და რომ ამ კაცმა (ლებედევმა) მხოლოდ იმიტომ ვერ გაყიდა თავისი ბინა მოსკოვში, რომ გადაუღებდა დაბრკოლებად გადაეღობა პუტინისადმი ოპოზიციური დამოკიდებულება. და დასვა რიტორიკული შეკითხვა: მაშ, როგორ მოახერხა ბინა ივანიშვილმა გაყიდა თავისი ბანკი „როსისკი კრედიტი“ მის საბაზრო ღირებუ-

ლებაზე 20 პროცენტით უფრო ძვირად?! პუტინის ნებართვის გარეშე ასეთ ფასად ვერ გაყიდდა ივანიშვილი. ასე გაშიფრა „ევროპული საქართველოსთვის“ დამფუძნებელმა სააკაშვილის მიერ ეთერში ნასროლი სიტყვა, განგვიმარტა და მოგვითარგმნა: „ორი მილიარდი დოლარი აქ მიცემული თავის აქტივებში, ვიდრე ისინი ღირდა“. უნდა იხატო, მიხეილ, ასეთი მონმე და მხარდამჭერი, თანაც — არამკითხე, მოხალისე მიშისტი, რომელიც ამ თავის მტკიცებულებას იქვე, მიყოლებით, „დაუპაუზებლად“ აქარწყლებს: „ბინა ივანიშვილს, მაგალითად, ბევრჯერ უთქვამს, რომ მე ყველაფერი გაყიდი. სინამდვილეში ეგ არ არის მართალი. ეგ არი ტყუილი. არაფერი არ გაუყიდა ბოლომდე ვერ. მისი ყოველი გარიგება რუსეთში ჯერ არ დამთავრებულია. ფული არ მიუღია. ფულს მიიღებს ამ წლის ბოლოს“.

აბა, ის ორი მილიარდი საიდამდა? — იკითხავდა თავადი ლუარსაბ თათქარიძე. — გაფრენილან, ჩემო ტურფავ! მიუღია-არ მიუღია, ნუ იმარჩილებ, მოცლილო ადამიანო, გვირიალზე: Любит, не любит, любит, не любит... ლიუბიტ ნადა კრასავიცა, ფული მოგცეს მეტი ვინცა. მისცეს და — ლიუბიტ! დარწმუნებით დაგვიმტკიცებს, რომ ზუსტად იცის, ასე რომაა. „იმიტომ, რომ რუსულ პრესას ვკითხულობ“, — დაუსვამს ბეჭედს და ამის დასადასტურებლად ლებედევის დაფინანსებულ „ნოვიაა გაზეტას“ დაგვიასახელებს. „პოლიტიკურის“ დასასრულს კიდევ ერთ გამოცემას გაიხსენებს, „ძალიან ავტორიტეტულ“ „ვედომოსტის“ შემდეგ რა?

შედეგ — შექსპირი

სხვა არაფერი, რბილად რომ ვთქვათ, გარდა არაკორექტურობისა. „მოიცა! მოიცა!“ — ხელის აწევით შესახებს თავხელიძე (როგორც ოტელო — „ჯერ შეიცადო!“) და აწყვეტინებს საუბარს კახა კუკავას, რომელმაც მოასწრო მხოლოდ ერთი ნინადადების თქმა იმის შესახებ, რომ თავხელიძის პირადი აზრი, მისი სუბიექტური დამოკიდებულება ქართველი ხალხისთვის არ იქნება დამაჯერებელი.

P.S. ანუ ღიმილის შესახებ:

კახა კუკავამ თქვა, რომ ქვევის სროლის სტანდარტი „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ შემოიღო და გაიღმა. თავხელიძე ეკრანზე ისერის ქვევის და იღიშება. „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ პრეზიდენტობის კანდიდატად დავით ბაქრაძე დაასახელა — ვანკა-უსტანკა, ხის თოჯინა, რომელიც არ იქცევა და არც იღიშება. რომც გაიღიშოს, ვერ შეატყობს. მიხეილ თავხელიძეს არ ელიდება, როცა ამტკიცებს, რომ თავში წამორტყემა და ციხეებში პატიმრების წამება — ერთიც და მეორეც ინციდენტი. მაშ, დანაშაული რა არის?.. პასუხი: — ნიანგს გაღიშება რომ შეეძლოს მიხეილ თავხელიძეს დაემსგავსებოდა (აბუ ობ სინა ხოტაბიჩი).

თითქმის ამონარიდა უილიამ შექსპირის „რიჩარდ მესამის“ რომელიც მოქმედების რომელიც სურათიდან, არადა, „პოლიტიკურია“:

„თავხელიძე (ანწყვეტინებს მბრძანებლის ტონით): — მოიცა! მოიცა!“

კუკავა (ცდილობს, არ აპყვეს): — მე შეიძლება დავასრულო? ქართველი ხალხის დიდი უმრავლესობისთვის ეს არ იქნება დამაჯერებელი...
თავხელიძე: — თქვენ რა იცით, ქართველი ხალხისთვის რა არის დამაჯერებელი?
კუკავა: — დამასრულებინეთ. არ დამასრულებინებთ?..
თავხელიძე: — (უაზროდ) ეგ რა შუაშია!

კუკავა: — ქართველმა ხალხმა არ დაიჯერა იმის, რასაც თქვენ ამბობთ, რომ...
თავხელიძე: — არა, არა! (ცეცხლს იკიდებს) ერთი მეორისგან... (ებნება აზრი) ქართველმა ხალხმა შეიძლება დაიჯეროს, რომ ბინა ივანიშვილმა ძვირად გაყიდა ბანკი და მინც მისცეს ხმა.

კუკავა: — (ღინჯად) ეს თქვენი ვერსიაა...
თავხელიძე: — რა ჩემი ვერსიაა! ეგ ელემენტარული ლოგიკაა. თქვენ გაძლევთ ხმას ქართველი ხალხი?
კუკავა: — დამასრულებინეთ...
და ასე შემდეგ.

„მინ ხარო, ისინ არ მინ“

ერთ მომენტში, როცა რუსოფობიის თემას შეეხებენ, კუკავა-მ შეხება თავხელიძეს: „ნინა ხელისუფლების დროს თქვენ ცდილობდით, გეთქვათ, რომ, ვინც არ არის რუსოფობი და ყველა ვინც ამბობს, რომ რესტორანში შეიძლება რუსული სიმღერების მოსმენა, ყველა ვინც ნინალმდეგი არის, რომ გრიბოედოვი უნდა ამოვთხაროთ მთაწმინდიდან, ავტომატურად ფეხსებს აგენტთა...
— საიდან მოიტანეთ ეს?..
— ნუგზარ ნიკოლაურის ცნობილი იდეა იყო...
— მე ვგავიჩა ნუგზარ ნიკოლაურს?
— მე არ ვიცი, ვის გაგვართ... მე შეგეკითხეთ კიდევ, ვინ ხართ, ისიც არ ვიცი... მე ვერ აცხვებით ამ ჟანრში...“
მე რატომ აცხვები ამ ჟანრში, ის მიკვირს და გამაყვირებია.

ბიორბი მაისურაპი

ბიორბი მაისურაპი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„არსებობს ასეთი ორგანიზაცია — „ახალგაზრდა ინიციატორთა კლუბი“, რომელიც „ნაციონალური მოძრაობის“ მხარეს იჭრება. მისი ხელმძღვანელია ლაშა ფარულავა, ფონდი „ალეა“, დამფუძნებელია თეა თუთუაშვილი. ამ და კიდევ რამდენიმე ასეთმა ორგანიზაციამ სწორედ ბოლოს გამოცხადებულ კონსერვაციულ პოლიტიკას აიღეს გრანტები... ადამიანები, რომლებმაც ცესკოში გრანტები აიღეს, ბაჩო ახალაიასა და ვანო მერაბიშვილის მხარდასაჭერ კლინაპიში აქტიურად ჩანან. დიდი ეჭვია, რომ „ნაციონალიზმმა“ აღნიშნული გრანტები პრემიის სახით გასცეს“.

შვანისთან ერთად დაღუპული უსუპოვის სახელზე რეპრესირებული არასამთავრობო ორგანიზაციის ხელმძღვანელის დღევანდელი იღებს მკაცრად განხილვას

საქართველოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში პროექტებთან დაკავშირებული პროცესები ხმაურით მიმდინარეობს. არასამთავრობო ორგანიზაციები პარტიებს საკუთარი პროექტების ლობირებაში ადანაშაულებენ. ისინი თვლიან, რომ ხარატიშვილს კრიმინალური დარღვევები აქვს. საინტერესოა, რატომ არ მოხსნა ახალმა ხელისუფლებამ ცესკოს თავმჯდომარე, რომელმაც არჩევნებში „ნაციონალურს“ 40%-ზე მეტი ხმა დაუკანონა. ხარატიშვილის ადგილზე დატოვებით ახალი ხელისუფლება ეჭვს იწვევს — ხომ არ აპირებენ მომავალი არჩევნების გაყვანას? ცესკოში მომდინარე პროცესებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ადვოკატი მამბლა კოტრიკაძე ესაუბრა.

მამბლა კოტრიკაძე:

ზაზა მჭედლიძე — კახა, რომელიც ახსნა: «მეზღვრა ჩემი ძაღვი, რასაც მიყვარ, იმას გავაყვარე და იმას გავაყვარე, რასაც მიყვარ», სერგო თეთრაძის საქმიანობაზე პრემიის სახით 20 ათასი ლარი აიღო

— რა პროექტებთან დაკავშირებით გამოცხადდა კონკურსი და რა დარღვევები აღმოჩნდა?

— საარჩევნო სისტემის განვითარების რეფორმების და სხვა პროექტების ცენტრი, რომელიც საჯარო სამართლის იურიდიული პირია და ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, დღეს უსუპოვის თანხმად, ვალდებულაა, საარჩევნო რეფორმების ხელი შეუწყოს, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხები არასამთავრობო ორგანიზაციებს თანაბრად გადაუხადოს, ასევე, უზრუნველყოს არასამთავრობო ორგანიზაციებზე გრანტების გაცემა. ეს ორგანიზაცია დაკავებულია თანხების დანაწილებით როგორც პოლიტიკურ პარტიებზე, ისე არასამთავრობო სექტორზე.

— რამ გამოიწვია თქვენთვის ცესკოში დარღვევებით მიმდინარეობდა?

— წლების განმავლობაში ყველა გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში, რომელიც ორსამ თვეში ერთხელ ცხადდება ხოლმე, იმარჯვებენ ერთი და იგივე ორგანიზაციები, რომლებიც საკმაოდ დიდი თანხებით ფინანსდებიან. მოგეხსენებათ, რომ საქართველოში თითქმის ყოველი წელიწადს საარჩევნო, აქედან გამომდინარე, კონკურსები გამომდინარეობს ცხადდება.

— თანხების ოდენობა თუ იცით?

— 50 ათასი, 100 ათასი ლარი, მოკლედ, საკმაოდ დიდ თანხებზეა საუბარი. საარჩევნო სისტემების განვითარებისა და რეფორმების სასწავლო ცენტრის სერტიფიცირებისა და პროექტების მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი გახლავთ ზურაბ ლუსუპიძე, რომელიც თავადვე ფიგურირებს არაერთ არასამთავრობო ორგანიზაციაში დამფუძნებლის სტატუსით, ასევე, ხშირ შემთხვევაში გამგეობის წევრად. განსაკუთრებით დიდი თანხები მიიღეს „საარჩევნო გარემოს განვითარების ცენტრმა“, რომელიც დაფუძნდა ლუსუპიძის მიერ.

თუ ვინ იყო ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელი და ვინ ფინანსდებოდა ახსნა თანხებით, აღმოჩნდა, რომ წინასწარ განსაზღვრულია 2002 წელს დაფუძნდა და მისი ხელმძღვანელი გახლავთ ლუსუპიძე. ასევე რეპრესირებული კავშირი „საქართველოს ახალგაზრდათა საზოგადოებასთან“, ამ ორგანიზაციის დამფუძნებელი ზურაბ ლუსუპიძეა. მასთან ერთად დამფუძნებელია შორის არის ან გარდაცვლილი რაულ უსუპოვიც. რამდენიმე წლის შემდეგ ორგანიზაციის შეიცვალა სახელწოდება და გადაკეთდა „საარჩევნო გარემოს განვითარების ცენტრად“, თუმცა ზურაბ ლუსუპიძე დღესაც აქტიურად გამგეობის წევრად არ ვიცი, რატომ, მაგრამ 2013 წელს ის გავიდა გამგეობის წევრობიდან, მაგრამ დატოვა თავისი მუხლზე — თამარ ცირეკიძე. ჩვენ ხელთ გვაქვს ფაქტების დამადასტურებელი ყველა დოკუმენტი. ჩვენს ეჭვი გამოიწვია ასევე დემოკრატიისა და სამართლებრივი განვითარების საზოგადოებამ, როდესაც დაეინყვით გარკვევა ცენტრის მუშაობის შესახებ, აღმოჩნდა, რომ აქაც ზურაბ ლუსუპიძის ყოფილი გამგეობის წევრიცა და დამფუძნებელიც არის კიდევ ერთი ორგანიზაცია, ვინც ნანა გალარაშვილისა, რომელიც, როგორც ზურაბ ლუსუპიძის ორგანიზაციის ხელმძღვანელია, დიდი გრანტებით ფინანსდება.

როგორც კი ეს ცენტრი შეიქმნა, მაშინვე საექვო გახდა მისი მუშაობა, თავიდანვე ნათელი იყო, რომ კორუფციულ ტარიფებს ექნებოდა ადგილი. საგრანტო კომისიის დაკომპლექსებულია კვალიფიციური სპეციალისტები, ანუ პოლიტიკური

პარტიების წარმომადგენლებით და სწორედ მათ უნდა გადაწყვიტონ, რომელ არასამთავრობო ორგანიზაციას უნდა მისცენ გრანტი. კომისიის წევრების შემთხვევაში არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრებიც არ უნდა ჰქონდეს, ისინი მას დააფინანსებენ? — ასევე ყველა პარტია.

არსებობს ასეთი ორგანიზაცია — „ახალგაზრდა ინიციატორთა კლუბი“, რომელიც „ნაციონალური მოძრაობის“ მხარეს იჭრება. მისი ხელმძღვანელია ლაშა ფარულავა, ფონდი „ალეა“, დამფუძნებელია თეა თუთუაშვილი. ამ და კიდევ რამდენიმე ასეთმა ორგანიზაციამ სწორედ ბოლოს გამოცხადებულ კონსერვაციულ პოლიტიკას აიღეს გრანტები... ადამიანები, რომლებმაც ცესკოში გრანტები აიღეს, ბაჩო ახალაიასა და ვანო მერაბიშვილის მხარდასაჭერ კლინაპიში აქტიურად ჩანან. დიდი ეჭვია, რომ „ნაციონალიზმმა“ აღნიშნული გრანტები პრემიის სახით გასცეს. არ დამაინტერესებს „გენდერული კულტურის ცენტრი“, რომელ-

ცხადდა დიდი თანხები გაცემული. ეს არის ორგანიზაცია, რომელიც მხოლოდ ფურცელზე ფიქსირდება, მას ერთი წევრი ჰყავს, პროექტებიც ყველა კონკურსში ერთი და იგივე წარდგენილი, სახელწოდებაც კი არ შეუცვლია (სხვა შემთხვევაში სახელს უცვლიან და შინაარსს არა; მას, ალბათ, კარგი ლობი ჰყავდა).

— ვინ ლობირებდა?

— ერთკაციანი ორგანიზაციის გრიგოლ ფარესიშვილი ლობირებს, რომელიც ქრისტიან-დემოკრატების წარმომადგენელია, მათი პროექტები დღესაც ძალიან დიდი თანხებით დაფინანსდა.

მას ინტერფრაქციული ჯგუფი, რომელიც არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებისგან დაკომპლექტდება, დაე, მათ ჩაატარონ მონიტორინგი.

ერთადერთი გამოსავალი და ხსნა არის ის, რომ ზურაბ ხარატიშვილმა და სხვანაირად ცესკოში კორუფციის არ აღმოფხვრება. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში არის ერთი-ერთი, ორკაციანი დამამართებელი და განიცხადებენ უზარმაზარი თანხები. პროექტების დაფინანსებაზე უნდა იმუშაოს დამოუკიდებელმა ბორდმა, რომელმაც

ეს ადამიანი გახლდათ მთავარი პერსონა. ზაზა მჭედლიძემ დაურეკა თავდაცვის სამინისტროში ერთ-ერთ თანამშრომელს და უთხრა: „გამოცვალეთ გამომძიებელი, ძალიან ნერვიულობს, სახე უცახცახებს, დაკისრებულ მოვალეობას ვერ შეასრულებს და ვინმე გამოცდილი გამოუშვით.“ სერგო თეთრაძის საქმიანობაში დიდი როლი მიუძღვის ლეონი ზაქარაძისა და ჭადიბაძის. დაკითხვაზე გამოძიებელმა ასეთი ჩვენება მისცა: „მე დამიბარეს კაბინეტში, სადაც იმყოფებოდა ქვეხშივლი და პროკურორი გრიგალაშვილი. მათ მიიხრეს, რომ, რასაც მეტყობდნენ, იმას გავაკეთებდი“. ამის შემდეგ გამოძიებელმა ხევსურთანმა ყველა დოკუმენტი გადააკეთა. ზაზა მჭედლიძე — კახა, რომელიც ახსნა-დავდა: „მეზღვრა ჩემი ძაღვი, რასაც მიყვარ, იმას გავაყვარე და იმას გავაყვარე, რასაც მიყვარ“.

ამჟამად, ზემოთ ჩამოთვლილი ადამიანები კვლავ მაღალ თანამდებობებზე რჩებიან. მჭედლიძე თავდაცვის სამინისტროს დაზვერვის დეპარტამენტშია; გიორგი ქვეხშივლი და გრიგალაშვილი მთავარ პროკურატურაში არიან; გამომძიებელი ხევსურთან თავდაცვის სამინისტროში ატაშეებს ხელმძღვანელობს. მამუკა კვარაცხელია, ლეონი ზაქარაძე... მოკლედ ყველა თანამდებობებზე რჩებიან.

მიკვირს და მივბრუნებ კვირპირს და ალანის: რაში გჭირდებათ ეს ადამიანები?

ყველას გასაგონად ვამბობ: სერგო თეთრაძის, გიორგი ლიანის, რომაძის, საბარბაქოვოს უამრავი მიუხედავად, ალექსანდრე მუხატევი კი ძენა გამოცხადებული. გამოვიდა, რომ დამანაშავეები ამ საქმეში მხოლოდ ეს ადამიანები არიან.

თავდაცვის სამინისტროს უამრავი მაღალჩინოსანი, რომლებმაც სამხრეთში შეიქმნა, მათ არ უნდა მიეცეთ საშუალება, არჩევნებში მიიღონ მონაწილეობა. არ არის ამ ქვეყანაში იმ პარტიების ადგილიც, რომლებიც გარიგებულნი იყვნენ „ნაციონალიზმთან“.

მაღლობა ღმერთს, რომ ხალხმა ყველაფერი იცის!

ესაუბრა ეკა ნასყილაშვილი

«ერთადერთი გამოსავალი და ხსნა არის ის, რომ ზურაბ ხარატიშვილმა დატოვოს თანამდებობა, სხვანაირად ცესკოში კორუფცია არ აღმოფხვრება»

პოლიტიკა

საქართველო და მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„წინა პლანზე ისეთი ხალხი უნდა იყოს წამოწეული, რომელსაც აქვს რუსეთში წაღობა. ასეთი კაცია ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია. ის არის ჩამოყალიბებული პოლიტიკოსი, ორ-სამ კაცს თუ არ ჩავთვლით, ერთადერთი პოლიტოლოგია, მე გმონი, საქართველოში, რომელსაც წაღობა აქვს რუსეთში. იგი არის სულით ხორცამდე ქართველი და რუსეთში ბევრი ქართული საქმე აქვს გაკეთებული.“

როდის შეწყდება საქართველოში დასავლეთის აგენტურის პარკაში და რა საფრთხე ემუქრება ივანიშვილის სისოცხლას?

მიუხედავად საქართველოს ყველა წამყვანი პოლიტიკური ფიგურის პროდასავლურობისა, მაინც აშკარაა რუსეთის მიმართ გადადგმული ნაბიჯები. „ნაცები“ ცოტა შიშნარევი ნაბიჯებს დგამენ, სააკაშვილი უკვე თავისი ყოფილი მეგობარი ამერიკელების დაბეზღებაზე გადავიდა; რუსეთში მოღვაწე პოლიტოლოგი დუგინი კი თვლის, რომ, თუ ევრაზიულ კავშირში არ შევედით, საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას, შესაძლოა, ახალი საფრთხე დაემუქროს. ამ ფონზე 10 წლის წინანდელი ტექსტებით საუბარი გვესმის ჩვენი პოლიტიკოსებისგან. არადა, დღევანდელი საპრეზიდენტო არჩევნები სრულიად ახალი რეალობის პირობებში იმართება. პრეზიდენტობის რომელი კანდიდატია ამ ახალი რეალობისთვის მიზანშეწონილი? „საქართველო და მსოფლიოს“ პოლიტოლოგი პეტრე მამრამძე ესაუბრა.

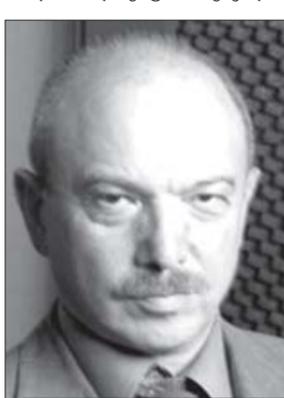
გულბათ რცხილაძე:

დღეს დასავლეთია ჩვენი მთავარი საფრთხე

ლევას, რაც ჩაღობული აქვს თავად ივანიშვილს – რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარება და ის, რომ საქართველოში ადრე თუ გვიან ჰქონდეს დიდი ნაწილის სურვილი.

— პარლამენტის თავმჯდომარე და პრემიერ-მინისტრი პროდასავლურები არიან. თუ პრეზიდენტიც პროდასავლური იქნება, ხომ არ ნიშნავს ეს, რომ ტერიტორიული მთლიანობის საკითხი ან განუყოფელი ვადით გადაიწყვეტის და რუსეთში შევდივართ გუბერნიადო.

— ანუ რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარების პარალელურად ნატოსკენ სწრაფვა ორი ურთიერთგამომრიცხავი კურსი არ არის? თავად რუსეთი როგორ შეხედავს ამას?

პეტრე მამრამძე:

ვახსნაღებ, ხმას მივსხამ მხოლოდ პროქართულ კანდიდატს

მარეს არ დაუჭერ მხარს, გარდა პროქართულისა, რადგან საქართველოს მოქალაქე ვარ. მე, როგორც ქართველი, ვაცხადებ, რომ ხმას მივცემ მხოლოდ პროქართულ კანდიდატს, რომელიც დამისაბუთებს, რომ ბოლომდე დაცავს საქართველოს ეროვნულ ინტერესებს და ამას ვხედავ მე ივანიშვილში, შესაბამისად, მის მიერ მხარდაჭერილ კანდიდატში ვხედავ მხოლოდ, ამიტომ მე ხმას ამ არჩევნებში ივანიშვილის კანდიდატს მივცემ.

არის რუსეთთან მიმართებაში უნდა აღმოიხსნას. და თუკი ასეთი იქნება მომავალი პრეზიდენტი და ამას ვააცნობიერებს, ძალიან კარგი, მაგრამ ჯერჯერობით ამისი პროგნოზირება რთულია, რადგან ამ ეტაპზე ეს ნაბიჯები არ ჩანს.

— მარგველაშვილის გამარჯვების შემთხვევაში ეს ხარვეზი შეივსება? — არ მინდა მარჩიელობა იმის თაობაზე, მარგველაშვილი რას იზამს. ჯერ უნდა დავაკვირდეთ. აღსანიშნავია, რომ საგარეო პოლიტიკაზე მისთვის ბევრი კითხვა არც დაუსვამთ, ზოგადად ვიცით ამ კაცის ბიოგრაფია და არც მალავს, რომ დასავლეთის ფასილუბები მისთვის მისაღებია. მარგველაშვილს უნდა დაეფიქსირებინა კითხვები, რომელია მისი მთავარი საფრთხე, რადგან ის უნდა იცნოს, რომ რუსეთთან დაკავშირებით, უნდა დაგადასაფიქსირებინა თუ არა მისთვის საბაზო კურსი

— ბატონო პეტრე, პრეზიდენტობის კანდიდატებიდან ყველა, ვისაც შეუძლია გამოიყენოს ადმინისტრაციული რესურსი, ანუ არჩევნების მოგების რეალური შანსი აქვს, არის პროდასავლური პოლიტიკოსი. როგორ ფიქრობთ, ხომ არ იქნებოდა მიზანშეწონილი ისეთი კაცის არჩევა, რომელიც ისევე შეძლებდა საუბარს დასავლეთთან, როგორც რუსეთთან?

— პირველ რიგში, გეტყვით, რომ სააკაშვილის ხელი-სუფლავა მხოლოდ დიპლომატიის დონაზე იყო პროდასავლური, ხოლო საქართველოს საპროტოკოლარული საკითხებზე, ჩვენ კი მკვეთრად უნდა განვასხვავოთ ერთმანეთისგან დეკლარაციები და საქმე. ახლაც მხოლოდ იმისთვის ატარებდნენ ამ პრაიმერს, რომ იმიტაცია მოეხდინათ დასავლეთის გარკვეულ წრეებზე (რომელთა მხარდაჭერაც შეინარჩუნეს). ასე რომ, მათი პრეზიდენტობის კანდიდატი ბაქრაძე პროდასავლური არ არის. რაც შეეხება „ქართული ოცნების“ პრეზიდენტობის კანდიდატ მარგველაშვილს, მე ბატონ გიორგის ვიცნობ და მას არ ეწყინება, თუ ვიტყვი, რომ ხელისუფლების კანდიდატი განიარაღებებს მხოლოდ იმის გამო, რომ ივანიშვილის პროტექტია; ანუ სხვა რომ დაეხმებინა ივანიშვილს პრეზიდენტობის კანდიდატად, ის სხვა გამარჯვებულა. სხვათა შორის, პრესაში არასაკმარისად გახმოვანდა რასამუსენის განცხადება, — ივანიშვილი და მისი მთავრობა ცდილობენ, მოაგვარონ ურთიერთობა რუსეთთან და ამ მიმართულებით დგამენ კონკრეტულ ნაბიჯებს, რაც არის საქართველოს მთავრობის ყველაზე დიდი მიღწევა და ყველაზე დიდი ნაბიჯი ნატოსკენ. გაინტერესებთ, რა დგას ამ განცხადების უკან? ის, რომ წლებს განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლებას (შეგარდნაძის დრო-

საც, მე ამის მომსწრე ვარ) კატეგორიულად ეუბნებოდნენ, მოაგვარეთ ურთიერთობა რუსეთთან, მიაღწიეთ კეთილშეგობრივ ურთიერთობას, რადგან ნატოს არ შეუძლია ჰქონდეს პარტნიორობა ისეთი კანდიდატისგან. არადა, დღევანდელი საპრეზიდენტო არჩევნები სრულიად ახალი რეალობის პირობებში იმართება. პრეზიდენტობის რომელი კანდიდატია ამ ახალი რეალობისთვის მიზანშეწონილი? „საქართველო და მსოფლიოს“ პოლიტოლოგი პეტრე მამრამძე ესაუბრა.

— პირველ რიგში, გეტყვით, რომ სააკაშვილის ხელი-სუფლავა მხოლოდ დიპლომატიის დონაზე იყო პროდასავლური, ხოლო საქართველოს საპროტოკოლარული საკითხებზე, ჩვენ კი მკვეთრად უნდა განვასხვავოთ ერთმანეთისგან დეკლარაციები და საქმე. ახლაც მხოლოდ იმისთვის ატარებდნენ ამ პრაიმერს, რომ იმიტაცია მოეხდინათ დასავლეთის გარკვეულ წრეებზე (რომელთა მხარდაჭერაც შეინარჩუნეს). ასე რომ, მათი პრეზიდენტობის კანდიდატი ბაქრაძე პროდასავლური არ არის. რაც შეეხება „ქართული ოცნების“ პრეზიდენტობის კანდიდატ მარგველაშვილს, მე ბატონ გიორგის ვიცნობ და მას არ ეწყინება, თუ ვიტყვი, რომ ხელისუფლების კანდიდატი განიარაღებებს მხოლოდ იმის გამო, რომ ივანიშვილის პროტექტია; ანუ სხვა რომ დაეხმებინა ივანიშვილს პრეზიდენტობის კანდიდატად, ის სხვა გამარჯვებულა. სხვათა შორის, პრესაში არასაკმარისად გახმოვანდა რასამუსენის განცხადება, — ივანიშვილი და მისი მთავრობა ცდილობენ, მოაგვარონ ურთიერთობა რუსეთთან და ამ მიმართულებით დგამენ კონკრეტულ ნაბიჯებს, რაც არის საქართველოს მთავრობის ყველაზე დიდი მიღწევა და ყველაზე დიდი ნაბიჯი ნატოსკენ. გაინტერესებთ, რა დგას ამ განცხადების უკან? ის, რომ წლებს განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლებას (შეგარდნაძის დრო-

— პირველ რიგში, გეტყვით, რომ სააკაშვილის ხელი-სუფლავა მხოლოდ დიპლომატიის დონაზე იყო პროდასავლური, ხოლო საქართველოს საპროტოკოლარული საკითხებზე, ჩვენ კი მკვეთრად უნდა განვასხვავოთ ერთმანეთისგან დეკლარაციები და საქმე. ახლაც მხოლოდ იმისთვის ატარებდნენ ამ პრაიმერს, რომ იმიტაცია მოეხდინათ დასავლეთის გარკვეულ წრეებზე (რომელთა მხარდაჭერაც შეინარჩუნეს). ასე რომ, მათი პრეზიდენტობის კანდიდატი ბაქრაძე პროდასავლური არ არის. რაც შეეხება „ქართული ოცნების“ პრეზიდენტობის კანდიდატ მარგველაშვილს, მე ბატონ გიორგის ვიცნობ და მას არ ეწყინება, თუ ვიტყვი, რომ ხელისუფლების კანდიდატი განიარაღებებს მხოლოდ იმის გამო, რომ ივანიშვილის პროტექტია; ანუ სხვა რომ დაეხმებინა ივანიშვილს პრეზიდენტობის კანდიდატად, ის სხვა გამარჯვებულა. სხვათა შორის, პრესაში არასაკმარისად გახმოვანდა რასამუსენის განცხადება, — ივანიშვილი და მისი მთავრობა ცდილობენ, მოაგვარონ ურთიერთობა რუსეთთან და ამ მიმართულებით დგამენ კონკრეტულ ნაბიჯებს, რაც არის საქართველოს მთავრობის ყველაზე დიდი მიღწევა და ყველაზე დიდი ნაბიჯი ნატოსკენ. გაინტერესებთ, რა დგას ამ განცხადების უკან? ის, რომ წლებს განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლებას (შეგარდნაძის დრო-

— ნამდვილად არ არის, თუ ეს კეთდება სწორი საშუალებებით და გრძელვადიანად, ისე, როგორც ჩვენი უცხოელი პარტნიორები გვეუბნებოდნენ — სტრატეგიული მოთმინებით უნდა დაინწყოს სიარული სწორ გზაზე. რუსეთში ვითარება უსათუოდ შეიცვლება და, თუ ისტორიაზე ვილაპარაკებთ და ისტორიულ ვადებზე, რა თქმა უნდა, გაცილებით უფრო სწრაფად, ვიდრე ისტორიული ტემპებია. რუსეთი ვერ იარსებებს მოდერნიზაციის გარეშე. რა თქმა უნდა, ივანიშვილის პროტექტია იმდენად ის კანდიდატი, რომელიც საარჩევნო პროცესში ჩაღობეს იმავალ დრო-

ამასთან, საქართველოს ეროვნული ინტერესები ითხოვს, რომ უსათუოდ მოგვარდეს ურთიერთობები რუსეთთან, მიღწეულ იქნას კეთილშეგობრივი კავშირები, ასე თვისი ივანიშვილიც. რაც შეეხება საქართველოს გამთლიანებას, ეს უნდა დაინწყოს უსათუოდ ჩვენი, აფხაზებისა და ოსების დროის, მემორანდუმისა და სიყვარულიანი მოპოვებით. ეს არის ძალიან რთული პროცესი, რომელსაც შეიძლება თაობები დასჭირდეს და მთელს ერი მტკიცებდეს, თანაც ეს პროცესი შეუძლებელია რუსეთის მთავრობის კეთილი ნების განხორციელებით, შესაბამისად, ჩვენ რუსეთთან ურთიერთობა უნდა მოვაგვაროთ, ეს აუცილებელი პირობაა.

— აი, ამ კითხვებს აუცილებლად დაეფიქსირებინა, ამის შესაძლებლობა რომ მქონდეს და მხოლოდ ამის შემდეგ გავაკეთებდით დასკვნას.

— თუმცა ხელისუფლებაც და მარგველაშვილიც ღიად აცხადებენ, რომ მათი გზა გადის დასავლეთზე, ასეთი პრეზიდენტის პირობებში „ჩაგვიხუტებს“ თუ არა რუსეთი? ახალი ტერიტორიების დაკარგვის საფრთხის წინაშე ხომ არ დგამდებიან?

— იცით, 80-იან წლებში ისმოდა ასეთი ლოზუნგი „წინ, დიდადი კომუნისტებისკენ“, თუმცა ამის არავის სჯეროდა, მათ შორის, თვით ცენტრალური კომიტეტშიც კი. ეს დეოლოგია მთლიანად გაკოტრებული იყო, მაგრამ პოლიტიკური საჭიროება მოითხოვდა, რომ ხელმძღვანელ პირებსა და პოლიტიკოსებს ამ ტერმინებით ესაუბრათ. ვფიქრობ, დღესაც მსგავს სიტუაციასთან გვაქვს საქმე, ანუ ის, რომ საქართველოს გზა დასავლეთზე გადის და ნატოში აუცილებლად შევალთ, არადა მარგველაშვილია. ეს ხალხისთვის ძალიან მძაბრია დიმიტრის მემორანდუმის, არც პრაიმერ-ში არც ნატოსკენ, რადგან იცის რეალობა (თუ არ იცოდა ადრე, ახლა ჩაიხედა დეტალებში და იცის, რომ ევროკავშირის არც ერთი სიკეთე ჩვენამდე არ მო-

— აი, ეს ნაბიჯები თუ გადაიდა, მაშინ იქნება პოლიტიკური პროცესი სიცოცხლისუნარიანი და რუსეთიც უფრო გააქტიურდება საჩვენოდ.

ვა). რატომ აცხადებენ? იმიტომ, რომ სხვა საშუალება არ არის.

მოდით რეალურად შევხედოთ დღეს არსებულ ვითარებას, „ნაცმოძრაობის“ 9-წლიანმა პარკაში სტრუქტურულად განაპირობა ის, რომ ჩვენთან დამკვიდრებულია დასავლეთი და მისი აგენტურა. სულ იხსენებ რუსეთის აგენტურას და არავინ ლაპარაკობს დღესაც კი, როგორია დასავლეთის აგენტურა. აგერ, თავად პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ FBI-ის ნარმომადგენლები პირდაპირ იყვნენ შს-ში. ასევე ნებისმიერი მინისტრის კარს ფეხით ალებდნენ, აშშ-ის ელჩი კი, ფაქტობრივად, ჩვენთან მიმდინარე ბევრი პროცესის მმართველია. მაშ, რატომ გიკვირთ, რომ ამ ქრულ ხელისუფლებაში დღეს იძულებითი ნაბიჯები იდგმება? ამიტომ ვფიქრობ, რომ ეს არის იძულებითი, რადგან არ გამოდის ერთი ხელის მოსმით ამის მოგვარება. ამდენი ხანი რომ მივსულიყავით ივანიშვილს, უცხად ნახვილად სხვა მიმართულებით, არ გამოდის მისი მთავარი საფრთხე უნდა დავაფიქსირებინოთ, თუმცა რუსეთის მხრიდან უნდა დავაფიქსირებინოთ დასავლეთის მიმართულებით, რომ ეს ინიციატივა ნაშთია.

პირდაპირ ვიტყვი: დღეს რომ ივანიშვილმა უცხად გადადგას რადიკალური ნაბიჯები, შეიძლება მის სიცოცხლესაც კი დაემუქროს ძალიან დიდი საფრთხე დასავლეთის მხრიდან. დიხს, აქ მოხდება არაუშუალოდ, ძალიან ცუდი პროცესები წავა, ამიტომ ნაბიჯ-ნაბიჯ უნდა გამოვიდეთ დასავლეთის გავლენიდან. დღეს დასავლეთი ჩვენი მთავარი საფრთხეა. ამიტომ ივანიშვილს თავისი გუნდის სერიოზული გადახალისება დასჭირდება, წინაპლანზე ისეთი ხალხი უნდა იყოს წამოწეული, რომელსაც აქვს რუსეთში წაღობა. ასეთი კაცია ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია. ის არის ჩამოყალიბებული პოლიტიკოსი, ორ-სამ კაცს თუ არ ჩავთვლით, ერთადერთი პოლიტოლოგია, მე გმონი, საქართველოში, რომელსაც წაღობა აქვს რუსეთში. იგი არის სულით ხორცამდე ქართველი და რუსეთში ბევრი ქართული საქმე აქვს გაკეთებული. და რატომ არ შეიძლება, რომ ასეთი ხალხი მოვიხილოთ საქართველოში? ალბათ, უნდა გამოვხიზიდდეს პატივცემული პრემიერ-მინისტრი და ავანტიურისტი ხალხი გარემოცვიდან მოვიცილოს. გარდა ამისა, მე ვისურვებ, რომ ბატონი ზურაბ აბაშიძე, რომელიც მუშაობს ამ მიმართულებით, არ იყოს დაკავებული მარტო რაღაც ეპიზოდური შეხვედრებით კარასინთან. მიეცეს ოფისი, ანალიტიკოსები გამოეყოს, მარტო კაცის ქამარშია ბრლილი და მით უმეტეს, რუსეთთან ურთიერთობების დღევანდელი.

მათი სოფარიკი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქართველოს ყოფილი გენერალური პროკურორი, ბატონი გია მიწათმოქმედის ცხელ კვალზე „დავაკავეთ“ და ახლა იგი უკვე ინტერვიუს იძლევა იმის თაობაზე, თუ რა მოხდა სულ რაღაც ნახევარი საათის წინ სასტუმრო „მერიოტში“ რუსთაველის პროსპექტზე.

გია მიწათმოქმედი:

რატომ უნდა გავიღოთ ფული ჩვენი ჯიბიდან დაგნაგნავე ხელისუფლების სასარგებლოდ?

„ყველა ასეთ ფაქტს, რომელიც დანაშაულს წარმოადგენს, სახელმწიფო შეფასება უნდა მისცეს. მუშარა იძებნა, შენტაში თუ ნების სანინალმდებო გადაწყვეტილება, დანაშაულადაა კვალიფიციური. ეს შეიძლება იყოს სამსახურებრივი დანაშაული, თანამდებობის ბოროტად გამოყენება, სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადახვევა თუ სხვა. საჭირო იქნება ყველა შემთხვევის გამოძიება და სამართლებრივი შეფასება სასამართლოს მიერ.“

— დღეს იქ გაიმართა სამეცნიერო პრაქტიკული კონფერენცია, რომელიც მონაწილეობდნენ არასამთავრობო ორგანიზაციები, მეცნიერები, სახელმწიფო სტრუქტურების წარმომადგენლები. განვიხილეთ ძალიან მნიშვნელოვანი საკითხი, რომელიც ასე აღვსავსებთ: 2004-2012 წლებში უკანონოდ რეკონსტრუქციის შედეგად დაზარალებულ პირთა მონაწილეობის უზრუნველყოფის საკითხი. — ლაპარაკია 2004-2012 წლებში არსებულ სიტუაციაზე, რის შესახებაც საქართველოს მთავარ პროკურატურაში, ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო დანაყოფებში შესულია 15 ათასამდე განცხადება. გამორიცხული არ არის, რომ ახლო მომავალში მათი რაოდენობა გაიზარდოს.

ქალაქ გვირი ადამიანი ფიქრობს, რომ „ქართული ოცნების“ საარჩევნო პროგრამაში არსებული მოთხოვნა სამართლიანობის აღდგენის, უკანონოდ მსჯავრდებულ და ქონებაგამოკრძალულ პირთა რეაბილიტაციისთან დაკავშირებული საკითხი მკვდარი ნატივით უნდა დატოვდეს.

მინდა ვთხროთ, რომ ჩატარდა სერიოზული სამუშაო, გაიმართა რამდენიმე შეხვედრა, დაიხატა სამოქმედო გეგმის სხვადასხვა ვარიანტი, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროში მომზადდა ერთი პროექტიც. ეს პროექტი მნიშვნელოვანია იმით, რომ ითვალისწინებს მართლმსაჯულების ხარვეზების დამდგენი შესაბამისი სახელმწიფო კომისიის შექმნას, რომელიც განიხილავს საჩივრებს სისხლის სამართლის საქმეებზე გამოტანილ განაჩენებზე. კომისიის გადაწყვეტილება, ამ პროექტის მიხედვით, ჩაითვალება ახლადდამოწმებულ გარემოებად და ამ მტკიცებულებათა შესაბამისად შესაძლებელი გახდება კანონიერ ძალაში შესული განაჩენების გადახედვა. პროექტი ვინაობის კომისიის გადაწყვეტილება, რომლისგანაც მიღებული საკამოდ ფრთხილი და განმარტებული მსჯელობის საფუძველზე, არ დაგვიშვებს სასამართლო სისტემას, არ შევამჩნიებთ სასამართლო სისტემას, არ შევამჩნიებთ სასამართლო სისტემას, არ შევამჩნიებთ სასამართლო სისტემას.

ამ პროექტს ჰყავს ბევრი მონაწილე, ჰყავს მხარდამჭერებიც. კონფერენციის დღევანდელ სხდომაზე გამოვსვ-

ლელემა მიიჩნიეს, რომ საკითხი უფრო ფართოა, გლობალური და მოითხოვს სრულიად ახლებურ გააზრებას, სახელმწიფოებრივ მიდგომას.

— ე. ი. კონფერენცია კრიტიკული პოზიციიდან მიუდგა იუსტიციის სამინისტროს მიერ წარდგენილ პროექტს?

— დიახ, პროექტზე ლაპარაკი. მინდა ხაზი გავუსვა იმას, რომ საუბარია მხოლოდ და მხოლოდ სისხლის სამართლის საქმეებზე გამოტანილ განაჩენებზე, რომლებიც შესულია ძალაში. თუ არის საფუძველი მათი გაუქმების, პარალელურად უნდა გადაწყდეს რეაბილიტაციის საკითხიც.

— რატომ რეაბილიტაცია?

— იმიტომ, რომ განაჩენები ქონებები იყო ჩამორთმეული, განსაკუთრებით, საპროცესო შეთანხმებებით.

დღეს გამოქვეყნდა სტატისტიკური ცნობები, რომლებიც, ვგონებ, საინტერესო იქნება თქვენი გახეთის მკითხველებისთვის და, საერთოდ, ფართო საზოგადოებისთვის: ბასული 9 წლის განმავლობაში 9300-ზე მეტი შემთხვევა დაფიქსირებულია, როცა სასამართლოს მოქალაქეები ნებაყოფლობით გადაწყვეტილებას.

— ზოგჯერ უქმე დღეებში და ნაშუაღმევს.

— ლამის 12 საათის შემდეგ თანაც ეს პროცესი ან პროკურატურის შენობაში ხორციელდება, ან კუდის, ან სოდის, ან საგამოძიებო იზოლატორის შენობაში. შესაბამისი სამსახურები კი ამ უკანონობას ურცხვად აფორმებდნენ, როგორც კანონთან შესაბამისობაში მყოფ ნებაყოფლობით გადაწყვეტილებას.

დღეს დაზარალებული ბიზნესმენები სამართალს ითხოვენ, მათი რამდენიმე წარმომადგენელი, ცნობილი გვარები მოვიდნენ ჩვენი კონფერენციის სხდომაზე დასასწრებად და უნდა ვითხროთ, რომ ძალიან მძიმე შთაბეჭდილება დატოვეს.

— რა შესთავაზა მათ ახალმა ხელისუფლებამ? მიდის განაჩენების უზრუნველყოფის საქმე?

— გადაწყვეტილება მართივი არ იქნება. — რა გავგიჭირდა ისეთი, რომ ბიზნესმენს წართმეული კერძო საკუთრება დაუბრუნონ?

— ჯერ ერთი, საქართველოს პროკურატურის ორგანოები გადატვირთულია, ახალი საქმეების დამატება კიდევ უფრო გაურთულებს ცხოვრებას. მეორე, ძალიან სერიოზული პრობლემა, — სად ვიპოვოთ მატერიალური რესურსები, რის ხარჯზე, საიდან ავუნაზღაუროთ მიყენებული ზარალი?

— როგორ თუ, ვის ხარჯზე? ვინც წაართვა, იმის ხარ-

«საჭიროა სპეციალიზებული სამართლებრივი სტრუქტურების შექმნა, რომლებიც დააბრუნებენ იქნება მხოლოდ ჩაბრუნების საკითხებით»

ჯზე! იმ ვილაცას ხომ დარჩა ის ქონება?

— თუ სახელმწიფოს ხელში მოხვდა ჩამორთმეული ქონება, მაშინ პრობლემა შედარებით იოლი გადასაწყვეტია. მაგრამ, თუ სახელმწიფომ გაყიდა აუქციონზე, შემდეგ გადაიყიდა მეორედ, მესამედ, მეოთხედ და განრდა კეთილსინდისიერი მყიდველი (ეს სამოქალაქო სამართლის ტერმინია), მაშინ ამ საკითხზე გადაწყვეტილება სახელმწიფომ უნდა მიიღოს.

— ამის გადაკეთება კი სახელმწიფოს მხოლოდ ბიუჯეტით შეუძლია, ანუ ჩვენი ფულით უნდა გადაფაროს.

— რა თქმა უნდა! ახლა საუბარია გამოსავალზე — რა შეიძლება გაკეთდეს, რა პერსპექტივა შეიძლება იყოს, რა ძირითადი პრობლემები წამოიჭრება... მე მესმის საქართველოს მთავრობის სიფრთხილის. ჩვენი ბიუჯეტი ამჟამად 10-15 წლის წინანდელზე უფრო ნორმალურია, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ბიუჯეტში არსებული პრობლემა უკვე გადაჭრილია.

საკითხმა პოლიტიკური შეფერვა მთლიანად: ჯერ ერთი, ახალი ხელისუფლებამ პრობლემის მოგვარებას თვითონ დაჰპირდა, მეორედ, ასეთია საზოგადოების შექვევა.

ამ სიტუაციაში ახალ ხელისუფლებას მოუწევს თანამედროვე გადაწყვეტილების მიღება.

— სიფრთხილზე?

ახლა დადგა საკითხი: ვინც ეს უკანონობა ჩაიდინეს, ამჟამად სად არიან? ნაწილი ციხეშია, ნაწილი ძებნაშია, დიდი ნაწილი ელოდება, როდის და რა ხარისხით დადგება მათი პასუხისმგებლობის საკითხი.

მთელი ეს უკანონობა ცენტრალიზებულად ხორციელდება, ცენტრირდებიან იმართავოდა, თანაც სახელმწიფო პოლიტიკის რანგში იყო აყვანილი. განსაკუთრებით უმთავრესი მდგომარეობაა აჭარაში, ქიკოლ, ხელვაჩაურის რაიონში, სადაც სამჯერ გაცეს მიწები პირად საკუთრებაში და შემდეგ ჩამოართვიან არჩევნების დაქვემდებარებაში, ისევე დაუბრუნეს, ისევე ჩამოართვიან, და ახლა ეს განმარტებული ხალხი დადის და ითხოვს სამართალს.

სხვა პრობლემებიც არის, რომლებიც დიდ სანარმოებს შეეხება, ბიზნესმენების გადაუნაწილება-დათმობას და ასე შემდეგ.

ადგანს, სახელმწიფომ შეფასება უნდა მისცეს. მუშარა იძებნა, შენტაში თუ ნების სანინალმდებო გადაწყვეტილება, დანაშაულადაა კვალიფიციური. ეს შეიძლება იყოს სამსახურებრივი დანაშაული, თანამდებობის ბოროტად გამოყენება, სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადახვევა თუ სხვა. საჭირო იქნება ყველა შემთხვევის გამოძიება და სამართლებრივი შეფასება სასამართლოს მიერ.

ეს დროში განვლილი პროცესი იქნება, დრო კი არ იმეხს. არადა, გავიდა ათი თვე. რაც უფრო გავაჭიანურებთ ამ პროცესს და გადაწყვეტილების მიღებას სპეციალიზებული სამსახურების ჩამოყალიბების შესახებ, მით უარესია ჩვენთვის.

— რომელი სპეციალიზებული სამსახურის ჩამოყალიბება გეტყვით მხედველობაში?

— ამ კითხვაზე რომ გიპასუხოთ, ჯერ კარგად უნდა წარმოვიდგინოთ პრობლემის მოცულობა, ის ქონება, რომელიც უკანონოდ იყო ჩამორთმეული, და დაზარალებულ ბიზნესმენთა რაოდენობა ძალზე დიდია. მარტო ერთი, სპეციალურად შექმნილი არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ, რომელსაც ჰქვია „დაბრუნე!“, რეგისტრირებულია 350 ბიზნესმენი.

— „დაბრუნე!“ ეუბნებიან სახელმწიფოს?

— სახელმწიფოსაც, თუ მისი ჩინოვიკების წყალობით მოხდა ეს უკანონობა, ეუბნებიან იმათაც, ვინც არამართებულად ჩაიდგეს ხელში სხვისი ქონება.

დღეს კონფერენციის მონაწილეებს შეთავაზეთ წინადადება, რომელსაც ჯერ კიდევ რამდენიმე თვის წინათ ვაყენებდით: საჭიროა სპეციალიზებული სამართლებრივი დამცველი სტრუქტურის შექმნა, რომლებიც დააბრუნებენ იქნება მხოლოდ ჩაბრუნების საკითხებით.

ეს არის უმნიშვნელოვანესი სახელმწიფოებრივი საკითხი, მესმის, რომ არის კოაბიტაცია, მაგრამ არის უფრო დიდი ღირებულებები, ადამიანის უფლებები, რომლებიც ამ წლებში განმავლობაში ფეხქვემ იყო გათვლილი.

დღეს კონფერენციაზე ერთი საინტერესო კაცი მოვიდა, რომელიც ფლობდა ნაკვეთს ლილოს ბაზრობის ტერიტორიაზე. მას შესთავაზეს, დაეთმო ეს ნაკვეთი მერიისთვის. გაჯიუტდა. დაიჭირეს რაღაც კონკრეტული დანაშაულისთვის და კვლავ გაუმორეს შეთავაზება. კვლავ გაჯიუტდა. დააკავეს მისი შვილი. ეს კაცი იძულებული გახდა, დაეთმო მერიისთვის თავისი ნაკვეთი.

ასეთი საქმე ძალიან ბევრია. ყველა ასეთ ფაქტს, რომელიც დანაშაულს წარმო-

ადგანს, სახელმწიფომ შეფასება უნდა მისცეს. მუშარა იძებნა, შენტაში თუ ნების სანინალმდებო გადაწყვეტილება, დანაშაულადაა კვალიფიციური. ეს შეიძლება იყოს სამსახურებრივი დანაშაული, თანამდებობის ბოროტად გამოყენება, სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადახვევა თუ სხვა. საჭირო იქნება ყველა შემთხვევის გამოძიება და სამართლებრივი შეფასება სასამართლოს მიერ.

დაბაჯრითა და მიიჩნევენ, რომ პოლონური კათოლიციზმი იყო და რჩება კონსერვატიული და ზედპირული, ამასთან, საკულტურული პროცესი კლიერადა — პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია. და ამ პარადოქსულ მოვლენას ქვეყანა ისეთ ვითარებაში მიჰყავს, როცა ეკლესიის გავლენა სახელმწიფოზე უფრო და უფრო კლიერად ვლინდება.

კათოლიციზმი, როგორც სახელმწიფოს გარდასახვა

სანამ პოლონურ Polityka-ში გამოქვეყნებულ იოანა პოდგორსკას სტატიას შემოგთავაზებთ („პოლონეთი — რელიგიური სახელმწიფო“), გავისვენოთ, რას ნიშნავს ტერმინი სეკულარიზმი. ყველა სერიოზულ ენციკლოპედიაში სეკულარიზმი მოხსენიებულია ისეთ კონცეფციად, რომლის მიხედვით მთავრობა და სამართლის სხვა წყაროები უნდა ფუნქციონირებდეს ნებისმიერი ტიპის რელიგიისგან და რელიგიური რწმენისგან განცალკევებით... მოკლედ ასეა.

თუ უფრო ღრმად მოვიხილოთ მისი წარმართვა, აგვისტოს იანა პოდგორსკას სტატიას შემოგთავაზებთ („პოლონეთი — რელიგიური სახელმწიფო“), გავისვენოთ, რას ნიშნავს ტერმინი სეკულარიზმი. ყველა სერიოზულ ენციკლოპედიაში სეკულარიზმი მოხსენიებულია ისეთ კონცეფციად, რომლის მიხედვით მთავრობა და სამართლის სხვა წყაროები უნდა ფუნქციონირებდეს ნებისმიერი ტიპის რელიგიისგან და რელიგიური რწმენისგან განცალკევებით... მოკლედ ასეა.

ლაქებს სრულ უფლებას ანიჭებს სინდისის თავისუფლებისა და სარწმუნოების არჩევის თავალსაზრისით. დაბაჯრითა და მიიჩნევენ, რომ პოლონური კათოლიციზმი იყო და რჩება კონსერვატიული და ზედპირული, ამასთან, საკულტურული პროცესი კლიერადა — პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია. და ამ პარადოქსულ მოვლენას ქვეყანა ისეთ ვითარებაში მიჰყავს, როცა ეკლესიის გავლენა სახელმწიფოზე უფრო და უფრო კლიერად ვლინდება.

ნაბაჯრითი იკულება

ლაპარაკი იმაზე კი არ არის, რომ იმ კანონების დამუშავების დროს, რომლებიც იდეოლოგიის ან ზნეობრივ სფეროებს ეხება, ერთ-ერთი ძირითადი იარაღია დეპუტატების კათოლიკური რწმენა, რომელსაც დროდადრო ეკლესიის იერარქები განუშტკიცებენ; არც მხოლოდ კათოლიკური ეკლესიის სახელმწიფოს მიერ დაფინანსების ოდენობაზე, არც მორწმუნეთა გრძნობების შეურაცხყოფის გამო სისხლისსამართლებრივ სასჯელზე. ლაპარაკი იმაზე, რომ მოქალაქის (მათ შორის ათეისტის) ნებისმიერი კონტაქტი საჯარო ინსტიტუტებთან, კათოლიციზმთან შეხვედრას ნიშნავს. პოლონეთში „კათოლიკურობა“ თავისთავად ნაგულისხმები რამ არის.

ყველაფერი საბავშვო ბაღიდან იწყება, სადაც ბავშვს (არაკათოლიკური ოჯახიდან) ჩამოაცილებენ ჯგუფს, როდესაც ღვთისმეტყველების მასწავლებელი მოდის. და საბავშვო ბაღის თანამშრომელთა კეთილ ნებასა და ტაქტიკაზე დამოკიდებული, გახდება თუ არა ამის გამო შექმნილი სიტუაცია (ჩამოცილება) ტრავმული პატარისთვის.

შემდეგ — უარესი. ახალბაჩი გაზეთმა Glos Szczecinski-მ აღწერა ერთი ამბავი, რომელიც ქალაქ ლიუბჩინის სახელმწიფო დაწყებით სკოლაში მოხდა. ეს სკოლა გადაეცა წმინდა დედა ფაუსტინეს ფონდს. ახალბაჩი ხელმძღვანელობამ ახალი წესები შემოიღო: აუცილებელი ლოცვები შესვენებებზე, მოსწავლეთა ბუტყობრივობის შემოწმება (პარასკევობით ბუტყობრივობაში ძეხვი არ არის ჩადებული), შეუდგენი მისი გარკვე-

ვას, არიან თუ არა სკოლის მასწავლებლები ეკლესიაში ჯვარდანიერები. კლასებში კიდია ქრისტეს ჯვარცმა, სასწავლო წელი იწყება და მთავრდება სპეციალური ღვთისმსახურებით და ა.შ. შარშან ფონდმა Polistrefa-მ მოამზადა გამოკვლევა თემაზე „ტოლერანტობა და დისკრიმინაციის შორის“, რომელშიც აღწერილია მათლოლის საფეხედოს სკოლაში არსებული სიტუაცია. სკოლების დირექტორების 17 პროცენტმა აღიარა, რომ რელიგიის მასწავლებლები გავლენას ახდენენ პედაგოგის მიერ დამტკიცებულ სხვა საგნების პროგრამებზე; სკოლების 70 პროცენტი აწყობს მომლოცველი ხასიათის ექსკურსიებს ან ექსკურსიებს რელიგიური განხრით. სკოლების 98 პროცენტში არის რელიგიური სიმბოლოები: 83 პროცენტში ყველა კლასში და მასწავლებელთა ოთახებში კიდია ჯვარცმა, 12 პროცენტში — დერეფნები, იგივე ხდება სპორტდარბაზების 7 პროცენტში.

გამოკითხული მასწავლებლები ყველაზე ხშირად, რომ მათ უხდებოდათ ხელის მონერა განცხადებებზე, რომ მათი შვილები არ დაეცნებინათ საღმრთო რჯულის გაცეითლებს, თუმცა კანონით ასეთი დოკუმენტი სჭირდება მათ, ვისაც სურვილი აქვს, დაეხსნოს ამ გაცეითლებს, რადგან ეს საგანი საუკუნოდ არ არის. ზოგიერთ

შემთხვევაში ამ მოსწავლეს არასაპატიო მიზნით გაცდენას უნერდნენ საეკლესიო ურუნალებში. სხვა შემთხვევებში მშობლები მიმართავენ დირექტორებს განცხადებით, რომ კისრულობენ ბავშვის უსაფრთხოების გარანტიას რელიგიის გაკვეთილების მსვლელობისას. როცა სკოლა ღვთისმსახურებაში მონაწილეობს, იქ მიჰყავთ ყველა მოსწავლე, უმცაყოფოებს კი ეუბნებიან: „არაფერი დაგეგმვით, თუ ერთხელ ნახავალთ ეკლესიაში“. პირველკლასელების დედამ, რომელმაც უმცაყოფობა გამოთქვა იმის გამო, რომ სასკოლო ფიცის მიღება გაიმართებოდა ეკლესიაში ღვთისმსახურების თანხლებით, მათი ოჯახი კი ათეისტური იყო. დირექტორისგან ასეთი პასუხი მიიღო: „მობრძანდით, გეთყავა. თქვენს შვილთან ერთად ცოტა ხანს იდგებით და ნახავალთ...“

«НАМ НУЖНА СПРАВКА»

ადამიანებს, რომლებიც კათოლიციზმს არ აღიარებენ, შეიძლება შეექმნათ პრობლემები შვილად აყვანის პროცესში. 2011 წელს შვილად აყვანის სახელმწიფო ცენტრები რეგონულ ხელისუფლებას გადაეცა, მათ კი აიცილეს ეს მოვალეობა და კათოლიკურ ფონდებსა და ორგანიზაციებს გადაუღოცეს. ამჟამად ამ ცენტრების ერთი მეოთხედი მათ ეკუთვნის. იქ კი სპეციალური მოთხოვნები მოქმედებს.

პირველი დოკუმენტი, რომელიც უნდა წარაღებინოს, არის მღვდლის მიერ გატანილი მონათობა, რომ ისინი მრავალსაბჭოური წარმოშობის არიან, მემორი დოკუმენტი — საიქვე-

სიო ჯვრისწარას უნდა აღასტურებდნენ, მისამ, — რომ ბავშვები განიზრდებიან კათოლიკური რწმენის სულიკაპეითადა.

ანალოგიური ვითარებაა საგანმანათლებლო და აღმზრდელი ცენტრებსა და მოხუცებულთა სახლებში, რომლებიც სახელმწიფო ბიუჯეტითაა დოტირებული, მაგრამ ეკლესიის გამგებლობაშია. იქ ანეხებენ საკუთარ მოთხოვნებს, რომელთაც ძალიან ცოტა რამ აქვთ საერთო სამოქალაქო სახელმწიფო დაწესებულებების ფუნქციონირების პრინციპებთან. იყო შემთხვევები, როცა ამ დაწესებულებებში სამუშაოდ არ იღებდნენ მალაკვალიფიციურ სპეციალისტებს, რომლებიც კათოლიკური რწმენისანი არ იყვნენ.

მოკლედ, ყველაფერი ისეა, როგორც რაიკინის ცნობილ ანტიბიურკრატულ მონოლოგში: Нам нужна справка, что Вам нужна справка და ასე შემდეგ.

ურწმუნო ადამიანი მარტოსულად გრძნობს თავს სახელმწიფო საავადმყოფოებშიც. ჯანდაცვის ყველა დაწესებულებასთან არის კათოლიკური ეკლესია, რომელიც შეგიძლია არ იარო, მაგრამ ყველა კედელზე ჯვარცმა კიდია, მღვდელი კი რეგულარულად შემოვიდის ხოლმე პალატებს. მღვდელმსახურები ზოგჯერ ყურადღებას არ აქცევენ იმას, რომ პაციენტები უარს ამბობენ მათთან ურთიერთობაზე და ავადმყოფობა კვლავ და კვლავ ბრუნდებიან.

მიწაში რაც შეიქმნება ღრმად ჩაფლული

პოლონეთის რაციონალისტთა ასოციაციამ ახლახან წერილი გაუგზავნა ჯანდაცვის მინისტრს. ავტორებმა წინამოსწინეს საბიუჯეტო საავადმყოფოების თანამშრომელთა ანაზღაურების თემა და ასეთი შეკითხვით მიმართეს მინისტრს: რატომ არის, რომ საავადმყოფოების კაპულანები ჩარიცხულნი არიან მუდმივ თანამშრომელთა ჯგუფში ძირითადი პერსონალის თანაბრად? რაციონალისტებს მიაჩნიათ, რომ ასეთი ვითარება ეინააღმდეგება კონსტიტუციის დებულებებს კანონის წინაშე რელიგიის თანასწორობის შესახებ და სახელმწიფოს ჩაურევლობის შესახებ რელიგიურ და მსოფლმხედველობით საკითხებში. მინისტრმა წერილს არ უპასუხა: პოლონეთში ასეთი შეკითხვები რიტორიკულად რჩება.

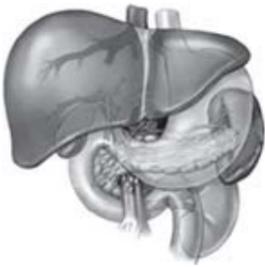
სახელმწიფო დაწესებულების სია, რომელშიც მღვდლები მუშაობენ, გაცილებით ბრძანულია: ეს არის არა მარტო საავადმყოფოები, არამედ პოლიცია, საბაჟო და სასაზღვრო დაცვა, ციხეები.

მთავარი სიტყვა კონკორდატია, თუმცა იგი არ გულისხმობს მღვდლებისთვის, რომლებიც არმაში მსახურობენ, ოფიცრის წოდების მინიჭებას, ოფიცრის ხელფასისა და პენსიის დანიშნებას. ოფიცერთა უმაღლესი შემადგენლობის წარმომადგენლები კურძო საუბრებში ჩივიან საარმიო ორდინარიატზე, თუმცა ეპისკოპოსის დღეობაზე ყურადღებას მიახრებენ და ყოველად იყრიან მუხლს ღვთისმსახურების დროს. „ჩვენთან ასეა მიღებული“, — ამბობენ ისინი.

რაც შეეხება ადამიანის უპაანსკანელ მზას, ამ კათოლიკური ეკლესიის ანსოლოგიური მოსაზრებითაა. დიდ ძალაქვეთი ფუნქციონირებს სამოქალაქო და ადამიანობის სასაზღვრო მარტოპოლიტიკის უდიდესი უმარტოპოლიტიკის თანახმად, თუ დასახლებულ პუნქტში სხვა სასაზღვრო არ არის, ურწმუნო ან სხვა სარწმუნოების კაცო შეიძლება იქ დაიმარხო. პრაქტიკაში კი ისე ხდება, რომ გარდაცვლილის ოჯახი მოთხოვნიდა ემორჩილება ცალკეული მღვდლის კაპრიზებს, რომელსაც შეუძლია, მაგალითად, კუბო ეკლესიაში არ შეატანოს (მაშინაც კი, თუ სხვა შენობა სასაფლაოზე არ არის). შიმონ ნემეცი, რომელიც დაკრძალვის სამოქალაქო ცერემონიებს განაგებს, იხსენებს შემთხვევას, როცა მღვდელმსახურმა იპოვა რაღაც საარქივო ნორმები, რომელთა მიხედვით ნაკურთხი მინა ორნახევარი მეტრის სიღრმეზე მთავრდება და, მაშასადამე, ურწმუნო ადამიანი ძალიან ღრმად გათხრილ საფლავში უნდა დაიმარხო.

იოანა კოლტორსკა, „პოლიტიკა“, პოლონეთი

P.S. „ყოველსაშემდეგ ღმერთის სახელით“ — ოპოზიციის ლიდერის, იაროსლავ კაჩინსკის აზრით, ასე უნდა იწყებოდეს პოლონეთის კონსტიტუცია. საჭიროა ვითომ? ბევრ სფეროში სახელმწიფო უკვე ისე ფუნქციონირებს, თითქოს ეს სიტყვები ძირითად კანონში არის ჩანერილი.

მცენარეული პეპტიდები წარმოადგენს პრინციპულად ახალ კლასს სამკურნალო საშუალებებისას (ამ მიმართულებით მსოფლიო მკვლევარები, რომელთაც ახლო მომავალში შეიძლება ჩანაცვლოს ტრადიციული სამკურნალო პრეპარატები. შედეგებიდან გამომდინარე, უკვე აღიარებენ, რომ მცენარეული პეპტიდები აღმოჩნდა ყველაზე უსაფრთხო და გაცილებით მაღალეფექტური საშუალებები, ვიდრე დღემდე არსებული ძირითადი პრეპარატები.

პრობლემა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

C პეპტიდი — გადარჩეული პრობლემა მსოფლიოში

მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მონაცემებით, დედამიწის მოსახლეობის 6-7%-ს აქვს ვირუსული C პეპტიტი. მათივე კვლევებით დადგენილია 2013 წლისთვის ამ რიცხვის გასამმაგება, რაც დაკავშირებულია მისი სანიანადმდეგო ვაქცინის შექმნის სიძნელესთან, რადგანაც ამ ვირუსს ახასიათებს მაღალი მუტაციური ცვალებადობა და უნარი „გაეპაროს“ იმუნურ ზედამხედველებს“. პრობლემა მძიმდება იმიტომაც, რომ ამ ვირუსით დაინფიცირებულთა უმრავლესობაში დაავადება დიდი ხნის განმავლობაში უსიმპტომოდ მიმდინარეობს, ამიტომ სწორედ ეს ლატენტური მიმდინარეობა გვაფიქრებინებს, რომ C პეპტიტით დაავადებულთა გამოვლენილი რაოდენობა გაცილებით ნაკლებია მოსახლეობაზე ინფიცირებულთა ჭეშმარიტ მაჩვენებელზე.

ლი ინტერფერონი რჩება ორგანიზმში იმ კონცენტრაციით, რომელიც წვევს ვირუსის გამრავლებას.

პეგილირებული ინტერფერონით მკურნალობა შეიძლება უფრო ეფექტური იყოს იმ პაციენტებშიც კი, რომლებშიც ჩვეულებრივი ინტერფერონით მკურნალობა უეფექტოა. კლინიკურმა კვლევებმა აჩვენა, რომ ვირუსის განდევნა მხოლოდ ინტერფერონითაა შესაძლებელი, მაგრამ უკეთესი შედეგები იქნა მიღებული, როდესაც მასთან ერთად გამოიყენეს პრეპარატი — რიბაპირინი — ტაბლეტის ან კაფსულის სახით. ამდენად, კომბინირებული თერაპია ამ პრეპარატებით ყველაზე ეფექტური საშუალებაა დღეს მსოფლიოში, რომელიც დღეს საქართველოშიც არსებობს. თუმცა უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ზოგიერთ შემთხვევაში ასეთი მკურნალობა არ არის მიზანშეწონილი, ვინაიდან C პეპტიტის ბარდა ზომავარი პაციენტებს აქვთ სხვა თანხ-

ლები დაავადებები! ასევე, მკურნალობა გავლენას ახდენს ნაწილობრივ, ამიტომ ის არ იწინებება ორსულადაც.

— ბატონო გია, თქვენ ბრძანდებით ერთ-ერთი ბუნებრივი, მცენარეული პრეპარატი — გა-პეპტიდის ავტორი, რას წარმოადგენს იგი და რამდენად შედეგიანია მკურნალობისას, მით უმეტეს მაშინ, როცა მას უკვე იყენებენ ვეროპისა და ამერიკის წარმატებული ქვეყნები?

— გა-პეპტიდის წარმოადგენს პეპტიდების კომპლექსს, რომელიც მიღებულია ეკოლოგიურად სუფთა ბუნებრივი მცენარეული ნედლეულისგან. ის არის ქრომატოგრაფიულად განმედილი და ბიოქიმიურად კარგად შესწავლილი პეპტიდების სტანდარტიზებული კომბინაცია.

მცენარეული პეპტიდები წარმოადგენს პრინციპულად ახალ კლასს სამკურნალო საშუალებებისას (ამ მიმართულებით მსოფლიო მკვლევარები, რომელთაც ახლო მომავალში შეიძლება ჩანაცვლოს ტრადიციული სამკურნალო პრეპარატები). შედეგებიდან გამომდინარე, უკვე აღიარებენ, რომ მცენარეული პეპტიდები აღმოჩნდა ყველაზე უსაფრთხო და გაცილებით მაღალეფექტური საშუალებები, ვიდრე დღემდე არსებული ძირითადი პრეპარატები.

მიუხედავად იმისა, რომ ამ პრეპარატს გავლენა აქვს ნივთიერების და კლინიკური ცდებით საერთაშორისო სტანდარტებით და ის აქტიურად

გამოიყენება მრავალ ქვეყანაში, სამწუხაროდ, ინფორმაცია ამის შესახებ ნაკლებია საქართველოში (ცხადია, ეს ბოლო წლების უმძიმესმა პოლიტიკურმა სიტუაციამ განაპირობა), საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ გა-პეპტიდის უკუჩვენება არ გააჩნია. ის არ იწვევს მორფოლოგიურ და ჰისტო-ტრუქტურულ ცვლილებებს ორგანიზმის გარე და შიდა ორგანოებში. მისი მკურნალობის შედეგად 70 პროცენტში ვირუსის რაოდენობივი და თვისობრივი მაჩვენებლები ნეგატიურია! საგულისხმოა ის ფაქტიც, რომ ამ პრეპარატის გამოყენება შესაძლებელია კომბინაციაში ანტივირუსულ პრეპარატებთან ერთად, სტანდარტული ანტივირუსული თერაპიის ეფექტურობის გაზრდისა და მისგან გამოწვეული გვერდითი მოვლენების აცილების მიზნით.

გა-პეპტიდის მიღება იწვევს ორგანიზმში ენდოგენური ინტერფერონის გამოთქმას, რომელიც, როგორც წესი, C ვირუსის მოქმედების შედეგად დათრგუნულია. ასევე, მას გააჩნია აპოპტოზის პროცესის ინტუქციის უნარი და, ანტივირუსული მოქმედების გარდა, ანტიოქსიდატური და დამცველობითი თვისებებიც ღვიძლის უჯრედებთან მოქმედებაში.

ერთსავე დავამატებ: გა-პეპტიდით მკურნალობის ფასი, ტრანსპორტირების ხარჯები, ანტივირუსული მოქმედების ხარჯები, რაც განაპირობებს მის წარმატებით გამოყენებას.

— ბატონო გია, როდესაც ადამიანი C პეპტიტით აქვს, მის ორგანიზმში საერთოდ არ ხდება ინტერფერონის გამოთქმა?

— ამ დაავადების დროს C ვირუსი აჩერებს იმ რგოლს და ინტერფერონის გამოთქმას თითქმის ნულის ტოლია.

C პეპტიტის ვირუსის გენომი შეიცავს რნმ-ის ერთმაგ ძაფს, რომელიც აკოდირებს სტრუქტურული და არასტრუქტურული ცილების უჯრედშიდა სინთეზს, ამიტომ C პეპტიტის რნმ-ის გენომური ვირუსით დაინფიცირება წარმოადგენს დაავადებისა და სიკვდილიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზს მთელ მსოფლიოში, რაც იწვევს ღვიძლის დაზიანების სპექტრის გაფართოებას უსიმპტომო მატარებლობიდან დაავადების ტერმინალურ სტადიამდე.

C პეპტიტის ვირუსის ხანგრძლივი პერსისტირების დროს ვითარდება ღვიძლის ქრონიული დისფუნქცია, რაც შემდგომში იწვევს, როგორც ღვიძლის ციროზს, ასევე პეპტოციტულარულ კიბოს.

კიდევ ერთ საგულისხმო ფაქტს მოუხმობთ, ვიდრე ძირითად თემაზე გადავიდოდეთ, ასევე მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მონაცემებით, რამდენად მძიმეა ვირუსული C პეპტიტი მსოფლიოში კვდება უფრო მეტი ადამიანი, ვიდრე ერთ წელიწადში პირველადი შემთხვევების რაოდენობა?

საკითხთან დაკავშირებით ვესაუბრებით საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის პროფესორს, ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორს, მცენარეთა ბიოლოგიისა და ბიოტექნოლოგიის მიმართულების ხელმძღვანელს, ინტერკონტინენტალური სამედიცინო და სოციალური აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, ბატონ ბიორბი ალექსიძეს.

— ბატონო გია, რატომ გახდა C პეპტიტი მსოფლიო პრობლემა იმ დროს, როდესაც გენური ინჟინერიით მიღებულმა ნაშრომმა საკმაოდ სერიოზული შედეგები მოუტანა მედიცინას. რას იტყვით ამ დაავადებასა და მის პრობლემებზე?

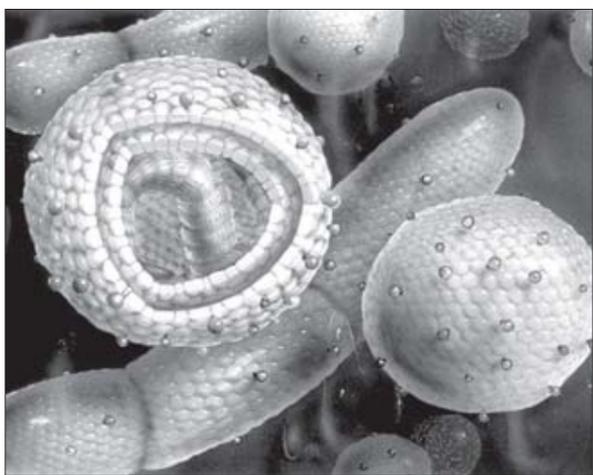
— ვირუსი მართლაც უნიკალური მოვლენაა, რომელიც საუკუნეების მანძილზე შეიძლება ერთ ადგილზე იყოს და გამრავლდეს მაშინ, როცა მას შესაფერისი გარემო პირობები შეექმნება. მისი ერთადერთი ფუნქცია არის გამრავლება, მეტაბოლიზმი მას არ ახასიათებს. პირადად მე, როგორც მეცნიერს, მიმაჩნია, რომ გენური ინჟინერიით შექმნილი ნაშრომები მას ბოლომდე ვერ შევლით, დროებით — შეიძლება იმიტომ, რომ ღმერთმა ადამიანის ორგანიზმი იმდენად სრულყოფილი შექმნა, რომ მასში ასეთი დოზით ჩარევა, ვფიქრობ, არ შეიძლება.

ღვიძლში მოხვედრილი C პეპტიტის ვირუსი გეომეტრიული პროგრესიით მრავლდება, 300-ს რომ მიაღწევს, ის უჯრედი სკდება და ახალ 300 უჯრედში შედის. მისი მკურ-

ნალობისთვის ერთადერთი და მთავარია, რომ ეს ვირუსი არ გამრავლდეს. თავად ორგანიზმის მიერ გამოთქმული ანტივირუსული ნივთიერება არის ინტერფერონი, რომელიც მას ებრძვის, რეპლიკაციას, ანუ გამრავლებას აჩერებს. როდესაც ადამიანის ორგანიზმს ამის უნარი არ შესწევს, მეცნიერები იყენებენ გენური ინჟინერიით მიღებულ ინტერფერონს.

რა არის ინტერფერონი?

ინტერფერონი ბუნებრივი ცილაა და, როდესაც ადამიანის ორგანიზმის მიერ გამოთქმული ეს ნივთიერება არასაკმარისია, ის წამლის სახით შეიყვანება ორგანიზმში, კანკევა ინიექციის სახით, რადგანაც სხვა ფორმით მიღებისას ის იშლება. არსებობს ინტერფერონის ორი ფორმა — ჩვეულებრივი, ანუ სტანდარტული და პეგილირებული ინტერფერონი, რომელიც მოდიფიცირებულია ისე, რომ ხანგრძლივად ვირუსის სანიანადმდეგოდ მოქმედების დრო. პეგილირებუ-

ვირუსის განდევნა მხოლოდ ინტერფერონითაა შესაძლებელი, მაგრამ უკეთესი შედეგები იქნა მიღებული, როდესაც მასთან ერთად გამოიყენეს პრეპარატი — რიბაპირინი — აბის ან კაფსულის სახით

გა-პეპტიდის ალადგენს მის გამოთქმას.

— გარედან შეყვანილი სტანდარტული ინტერფერონი ვერ ახდენს საკმარის გავლენას?

— მე, როგორც მეცნიერი, პატივს ვცემ ნებისმიერ ნოვატორულ სიახლეს, თანაც ისეთს, რომელსაც წამყვანი მეცნიერული კლინიკები თუ სამეცნიერო ცენტრები შეიმუშავებენ. თუმცა მე ჩემი აზრი მაქვს. ვფიქრობ, გარედან შეყვანილი ინტერფერონი რეკომინანტულია, ძნელია იმის განსაზღვრა, თუ რა დოზით სჭირდება ორგანიზმს ინტერფერონი, ეს დღემდე დაუდგენელია, იმიტომ, რომ ის ორგანიზმის თვისებაა.

— ცნობილია, რომ ამ დაავადებას პაციენტთა 20% თვითგანკურნებით ებრძვის და ამარტებს. რომელ კატეგორიის განეკუთვნებიან ასეთი ადამიანები?

— ეს ის ხალხია, რომელსაც ძლიერი იმუნიტეტი აქვს და C პეპტიტის ვირუსი ვერ ერევა. ასეთ შემთხვევაში, მთლიანი ელიმინაცია, ანუ ვირუსის მთლიანი განადგურება ხდება.

— ვირუსის დაძინება, ანუ ხანგრძლივი რემისია რას წარმოადგენს ამ დაავადების დროს?

— ამ დროს რეპლიკაციის შეწყვეტა ხდება და არ აძლევს პრეპარატი საშუალებას, რომ ის კვლავ გამრავლდეს.

— ბატონო გია, მთელ მსოფლიოში თქვენს გარდა, არის მეცნიერი, რომელიც მცენარეულ პეპტიდებზე მუშაობს და პრეპარატებს ქმნის?

— მიუხედავად მეცნიერული მიღწევების კომპიუტერით გაცნობის ფართო შესაძლებლობისა, ასეთი მეცნიერ დღემდე ვერ მიაგკვლია, ცხოველური პეპტიდები შესწავილილია — ეს არის ბიოლოგიურად აქტიური ნაერთები, ამაზე რუსეთი მუშაობდა წლების განმავლობაში გასაიდუმლოებულად და მას ერქვა „ტანიანა არუსია სსრკ“.

— მცენარეულ პეპტიდებს ცხოველურ პეპტიდებთან შედარებით რა უპირატესობა აქვს?

— ვერ ერთი, ბევრად იაფია; მეორეც — უსაფრთხოა, ასევე, ქრისტიანული მორალიდან გამომდინარე, უფრო მისაღებია, რადგან ორგანიზმში არ შედის მიზანმიმართულად რომელიმე ცხოველის გენური ინჟინერიით მიღებული ნივთიერება!

ესაუბრა
თეიმურაზ კასრაილი

P.S. დღეს მსოფლიოში მრავალი ბიოლოგიური უჯრედისია შექმნილი, ყველას თავთავისი ადგილი აქვს თანამედროვე მედიცინაში. გარკვეულწილად მისაღებია ისინი, რომლებიც მეცნიერულ კვლევებში შედეგებს იძლევა. რომელს მიიღებს პიროვნება, ეს მისი და მისი მკურნალი ექიმის გადასაწყვეტია. წერილის მიზანი არაა რომელიმე პრეპარატის რეკლამირება, უბრალოდ, პრობლემა, რომელიც C პეპტიტის შემთხვევაში დგას მსოფლიოში, საგანგაშოა და დამაფიქრებელი თუნდაც იმ ფაქტის გამო, რომ ამ დაავადებით გამოწვეული სიკვდილიანობა წინ უსწრებს კიბოთი და შიდსით სიკვდილიანობის შემთხვევებს! ასევე, დღემდე ვერ განისაზღვრა ამ პრობლემით დაავადებულთა საერთო რაოდენობა — სავარაუდოდ, მსოფლიოში 200 მილიონია, საქართველოში კი — მოსახლეობის 6-7%.

დაინფიცირების ძირითადი გზა ინფიცირებულ სისხლთან ნებისმიერი სახის კონტაქტია.

C პეპტიტის მკურნალობის და მისი დამთავრებიდან 6 თვის განმავლობაში მსოფლიო სტანდარტის მიხედვით აუცილებელია ეფექტური კონტრაცეპციის გამოყენება, რათა თავიდან იქნას აცილებული ნაყოფზე უარყოფითი ეფექტი.

ერთ სამწუხარო ფაქტსაც დავამატებ: საქართველოში დაახლოებით 200 000 ადამიანი C პეპტიტით ინფიცირებული და, მიუხედავად ასეთი დიდი რაოდენობისა, სახელმწიფო C პეპტიტის არც დიაგნოსტიკას და არც მკურნალობას დღემდე არ აფინანსებს.

თავის განიკლება

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ასაკომპანი მონაგარტლის ამაზრზენ საქციელს, როდესაც იგი მონასავით თვალები შეხურობდა თინიჯიარ, გაუნათლებელ პროკურორებს და ყველა მათ წინადადებას უსიტყვოდ ემორჩილებოდა, ჟურნალისტებიც ხედავდნენ და კამერებითაც იღებდნენ, მაგრამ ტელევიზორშიც და პრესაშიც მხოლოდ ორწინადადებიანი ინფორმაცია გადიოდა, როგორც ჩანდა, ხელისუფლებას ტელევიზიებიც „დამონებული“ ჰყავდა.

ფარდობით უკრობის თეორია, ანუ აკადემიკოსი გიოსოსუს მიღება

ნაპოლეონ ძარძაძას ჩვენი მკითხველი იცნობს, როგორც წარმატებულ მეცნიერს, ნიჭიერ პუბლიცისტსა და მწერალს. წლების მანძილზე იყო საქართველოს სუბტროპიკული ინსტიტუტის, საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის რექტორი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, ამჟამად ამავე აკადემიის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარეა. აი, ასეთი ადამიანი ყოფილმა ხელისუფლებამ გიოსოსებს მიღმა მოათავსა. პუბლიკაციების ეს ციკლი ამ უკულმართობაზე იყო.

საბარტოველოს დელეგაცია იუნესკოს განვრცობის კონფერენციაზე (მარცხნიდან): ბ. ძარძაძაძე, ნ. ძარძაძაძე, რ. მებრძოლი, ა. კარტოზია, ბ. ჩოგოვაძე

ქაჩავს. თქვენ დაპატიმრებას მართო ჩვენ ნუ დაგვებრალებთ, ჩვენ, როგორც უკვე ვთქვით, შემსრულებლები ვართ... იქნებ თქვენი დაპატიმრებით თქვენი გარემოცვიდანაც იყვნენ დაინტერესებულები, დღეს ადამიანისთვის ჩირქის მოცხება ძალიან იოლია, გაარკვეით, ვის აძლევდ ხელს გაზუთ „ქრონიკაში“ იმ პინძური სტატიის გამოქვეყნება, რატომ არიან იქ ნახსენები დიდი თანამდებობის პირების ნათესავები?

ბამომპიკაშაძე კი დევი პრესაზე შიშისაგან იმდენად არ შიშობდა და რომლის თავიდან მოცილებაზეც ამაოდ ვცდილობდა „თქვენს გადამწყვეტში მოიქცით“ — ასეთი მინიშნება გააძლიერებს პირველ დღესვე ციხის უფროსის კაბინეტში ვითომ „შემთხვევითა“ პირებსა.

დიდი ჭკუა და მიხვედრილობა არ სჭირდება იმას, რომ აკადემიის პრეზიდენტის თანამდებობას ბეჭი უმიზნებს. ცხადია, მეც მქონდა გარკვეული ეჭვები, რომლებიც დღესაც გულს მიღრღნის, მაგრამ მეყოფა კი დრო და ენერჯია ამის დასამტკიცებლად... თუმცა ვინ იცის.

ბატონო ნაპოლეონ, თქვენ საქმეზე მე რიგით მესუთე გამომძიებელი ვარ. ჩემმა წინამორბედებმა შეძლეს და თავი დაიძვრინეს იმიტომ, რომ თქვენი საქმე უპერსპექტივოა. დეპარტამენტის თანამდებობის მოადგილეებს ინდივიდუალურ საქმეებს თითქმის არ გვაძლევდნენ... ის, რომ თქვენი საქმე მე გადმომეცა, ნიშნავს იმას, რომ იგი მე უნდა დავამთავრო...

რაატომ არ ამთავრებთ? განა ასეთი ძნელია იმის აღიარება, რომ შეცდით? — ენაგვიმობობდი მე.

ძნელია იმიტომ, რომ ამის აღიარებისთვის ტაშს არ დაგვიკრავენ. თქვენი სიტუაციიდან არის ორი გამოსავალი: პირველი ის, რომ გაჯიუტდეთ და ციხეში ხანგრძლივად დარჩეთ, მეორე, — წინააღმდეგობა აღიაროთ ბრალი და დათანხმდეთ საპროცესო გარიგებაზე, მაშინ თქვენ გათავისუფლდებით... მე გულახდილად გითხარით ყველაფერი, ახლა თქვენი გადასაწყვეტია, — თქვა მურცხვალაძემ.

ე.ი. თუ სიმართლე დავიცავი, ციხეში გამოკეტავთ ხანგრძლივად, ხოლო თუ საკუთარ თავს ცილს დაწვამ, ფულსაც გადავიხდო და ქონებასაც დაგვარგავ, მაშინ გამათავისუფლებთ? — დიხა, ასეა... — ის მაინც მითხარით, კონკრეტულად რა ვალიარო? — აი, თუნდაც ის, რომ პრეზიდენტი შევარდნაძე შეიყვანეთ შეცდომადი და ბიუჯეტი აზარალებს! — მერე მაგას ვინ დაიჯერებს?

დასასრული. დასაწყისი №22-27 (209-214)

დღისთვალე

გამომძიებელმა კიდევ ერთხელ შემახსენა ის ეჭვი, რომელიც მოსვენებას არ მძლევედა და რომლის თავიდან მოცილებაზეც ამაოდ ვცდილობდი. „თქვენს გარემოცვაში მოიხიეთ“, — ასეთი მინიშნება გააძლიერებს პირველ დღესვე ციხის უფროსის კაბინეტში ვითომ „შემთხვევითა“ პირებსა.

საკავშირებო პრეზიდენტობა, მეცნიერებასა და განათლებაზე უპრეცედენტო შეტევით დაიწყო. უპირველესად, კვლევითი ინსტიტუტები ჩამოაცილეს მეცნიერებათა აკადემიებს, გარეთ გამოყარეს მსოფლიოში ცნობილი მეცნიერები, და მხცვრანი ადამიანები, ლუკმაპურის მადიებლებად აქციეს.

საპრობლემა ჩემი ყოფნის მ-თიანი ვადა ისე ამოიწურა, რომ გამომძიებლებთან სულ რამდენიმე, 10-15 წუთიანი შეხვედრა მქონდა, ისინი მხოლოდ უმნიშვნელო კითხვებს მისვამდნენ და „გარბოდნენ“ ისე, რომ დაკითხვის ფურცლებსაც კი არ ავსებდნენ.

პროკურატურის ვერსიამ, „დავაპატიმროთ და სამხილს მერე ვიპოვიოთ“, არ გაამართლა... როგორ იპოვნიდნენ იმას, რაც არ არსებობდა. „ჩისში“ მომწყვედულებმა, მხოლოდ ის „მოახერხეს“, რომ საპატიმრო ვადა კიდევ ორი თვით გააგრძელეს. ცხადია, ვადის გაგრძელების სასამართლო პროცესს მე არ დავესწარი, რითაც... როგორც „სივრცეში“ მითხრეს, კიდევ ერთი სილა გავანანი მათ.

როგორც მოგვიანებით გავიგე, შუალაშემდეგ უთათბირით გენერალურ პროკურატურაში. — ქარქაშაძე ამკარად დაგვეცინის, ის ციხეში „ერთობა“, თქვენ კი საში თვეა წრეზე ტრიალებთ, რატომ არ უცვლით რეჟიმს?! — დაუტუქსავს ბრუციან გენერალურს გამომძიებლები.

პირველად იგი მკაცრი რეჟიმის საკანში გვყავდა, სადაც ძალიან მშვიდად იყო, პატიმრების პატივისცემაც კი მოიპოვა. ახლა რომ რეჟიმში შევუცვალეთ, სახიფათოა, მაშინვე აგორდება საერთაშორისო ტალღა. იგი ჯერ კიდევ აგრარული უნივერსიტეტის საერთაშორისო ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტია!

ამის შესახებ არ იცოდით?

ჩვენ თავის დროზე ვთქვით, მაგრამ... — აღარ ვაგარძელეს გამომძიებლებმა.

რატომ გვინათ, რომ ორ თვეში საქმეს დაამთავრებთ? — იკითხა გენერალურმა, რომელიც მიხვდა, რომ თუ პრეზიდენტის დავალებას ვერ შეასრულებდა, დიდ სკანდალში გაეხვეოდა.

უნდა ვალიაროთ, რომ მისმა დაკავებამ არ გაამართლა. ძირითად საქმეზე სამხილი ვერ მოვიდით. გარდა ამისა, ქარქაშაძეს კარგი მესხიერება და ძლიერი ლოკა აქვს, — თქვა დეპარტამენტის თავმჯდომარემ.

ადვოკატების მეშვეობით, ერთი გაუხსნელი, მძიმე საქმის შესახებაც „ჩავანვეთეთ“. „კიდევ რა სისულელეს მიგონებენო“, უთქვამს დაცნივით, — განაცხადა გენერალურის მოადგილემ და იქვე დაამატა, — იქნება ქონების ჩამორთმევაზე დავისთვის სასამართლო პროცესი?!

სამწუხაროდ, არც მისი „მილიონერობა“ დადასტურდა. სასწავლო მეურნეობაში 1400 ნაკვეთზე მეტია გაცემული, 800-მდე მფლობელის ჩვენება გვაქვს, სამწუხაროდ, მისი გვარი არც ერთს არ უხსენებია.

ლამენტის თავმჯდომარე, მინისტრები, მწერლები, რექტორები და ა.შ.

მას რამდენი ნაკვეთი აქვს?

ერთი 1000 კვ.მეტრი, რომელზეც ხეც არაა დარგული. — აბა, ის სასახლეები ვინაა? — იკითხა გენერალურმა.

ფულიანი ხალხის, რომლებმაც ნაკვეთები კანონიერი მესაკუთრეებისგან, თავის დროზე ჩალის ფასად შეიძინეს, — იყო პასუხი.

ადვილი ამკარად არ ელოდა მოვლენების ასეთნაირად განვითარებას, ელამი თვლები კიდევ უფრო დაეხრიცა.

დილით პრეზიდენტთან უნდა ვიყო, სათქმელი კი არაფერი მაქვს, — თქვა და ნაშროდგა.

გადანყდა სასამართლო პროცესის დაწყება ქონების დასაბუთებაზე, რომლის მიზანიც იყო ჩემი იძულება, წავსულიყავი საპროცესო შეთანხმებაზე და ბრალის აღიარებაზე.

საპროცესო შეთანხმება ძალიან დიდი თანხიანი დაინყეთ, ეს შეაშინებს და იგი უფრო იოლად წამოვა ბრალის აღიარებაზე, — დამოძღვრა გენერალურმა თავისი „დოქსოპულოგი“.

მართალია, სასამართლოს კოლეგიის თავმჯდომარედ ასეთ საქმეებში „გაქექილი“, ნამუსზე ხელაღებული მოსამართლე ტარიელ ზამბახიძე, ხოლო პროკურორად ყოველგვარ სივალაზე წამსვლელი თინიჯიერები ვ. ცერცვაძე (დიხა, ის შემდეგ იუსტიციის საბჭოს მდივანი რომ გახდა) და ვ. ხუჭუა დანიშნეს, მაგრამ მაინც არ გამოუვიდათ, რასაც ფიქრობდნენ.

გი დააღწიოთ საპრობლემა, — დამოძღვრა გამომძიებელმა პ. მურცხვალაძემ, რომელიც დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილეც იყო.

თქვენ უკვე დაამთავრეთ საგამომძიებო პროცესი?

არა, გამომძიება ძირითად საქმეზე კიდევ მიმდინარეობს, მაგრამ, თუ თქვენ სასამართლოზე ნაწილობრივ მაინც აღიარებთ ბრალდებას და დათანხმდებით საპროცესო გარიგებას, ძიება შეწყდება...

თქვენ კიდევ ორი თვე გაქვთ ბრალის წაყენებისთვის, მე როგორმე გავძლევ ციხეში, მინდა ვიცოდეთ, რისთვის ვზივარ აქ. ნამყენეთ ბრალი, თუ ამისი საფუძველი გაქვთ, ამას კატეგორიულად მოვითხოვ.

ქონების დასაბუთებაზე სასამართლო პროცესი, დამოუკიდებლად მიმდინარეობს, მაგრამ ჩვენ შეგვიძლია, ამ პროცესის შედეგების გათვალისწინებით, შევწყვიტოთ ძირითად საქმეზე ძიება...

და ამიტომ მე უნდა ვალიარო ჩაუდენილი დანაშაული? სახელმწიფოს გადაუხადო ფული და დავთმო ქონება?! რომელიც ჩემი და ან გარდაცვლილი მეუღლის შრომის შედეგად 50 წლის განმავლობაში შევქმენით?!

გამომძიებელმა ირველი მითხვდა, თუმცა ჩვენი გარდაოთახში არავინ იყო და ხმადაბლა, თითქმის ჩურჩულთ დაინყო:

ბატონო ნაპოლეონ, რასაც ახლა ვიტყვი, ამას არ უნდა გუბნებოდეთ. თქვენ გონიერი კაცი ბრძანდებით და ჩემს ნათქვამს სწორად გაიგებთ. ჩვენ ძირითად საქმეზე სამხილი არა გვაქვს, დამატებითი ორი თვეც ვერაფერს შეცვლის, მერე კიდევ უნდა მოვითხოვთ ვადის გაგრძელება და ა.შ. თუ გაგვიჭირდა, ახალ გარემოებებს წამოვატვიტვივებთ, ეს არაა ჩვენი ძიებით გასაკეთებელი და საპატიმრო ვადაც უსაშველოდ გა-

იჭიმება. სასამართლო, რომელიც უკვე დაიწყო, საშუალებას გვაძლევს, დავდოთ საპროცესო გარიგება და საქმეც ამით დავამთავროთ.

ე.ი. თქვენ ბრალს ვერ მიმტკიცებთ და გამოსავალს იმაში ხედავთ, რომ დამაყარალოთ, ქონება წამართვათ, ფული გადაამახდევინოთ და მერე გატყავებული და დამცირებული გამიშვან? თქვენ ხომ დანაშაულს ჩადიხართ! რატომ გიჭირთ იმის თქმა თქვენი უფროსებისთვის, რომ მე უდანაშაულო ვარ?!

მურცხვალაძე შეიჭმუხნა, იგი ნამოდგა და ფანჯარასთან კარგა ხანს გარინდული იდგა, მერე შემობრუნდა და მუქარით თქვა:

ჩვენ არ გავგიჭირდება თქვენთვის ახალი ბრალის წაყენება, თუ დაგვიჭირდა, როგორმე „ახალ დანაშაულსაც“ მოგიგონებთ!! მაგრამ თქვენი ასაკის კაცი გაუძლებს ამდენი თვეს? თქვენს საქმეში წვრილფეხობა ვართ, რომლებიც მხოლოდ მითითებებს ვასრულებთ? თქვენი აქედან გასვლის სხვა შანსი არ არის, ნუთუ ეს არ გესმით?!

კი მაგრამ, საკუთარ სინდისს რას ეუბნებით? გამომძიებელმა თავი უნივერსიტეტში დააბრუნა და ჩემი შეპიტიხვა „ბაბაბარა“ ალბათ, იცოდდა, რომ სინდისი მხოლოდ სინდისიარ კაცს მოუპიტიხება.

მორიგი შეხვედრისას, რომელიც წინ უსწრებდა სასამართლო პროცესს, მურცხვალაძე კიდევ უფრო „გულახდილი“ იყო.

გულწრფელად გეტყვით, რომ ჩვენ მდიდარი კაცი გვეგონეთ. მარტო იმ 1400-ზე მეტ ნაკვეთში, რომლებიც მეურნეობაში გაიცა, სხვა, ალბათ, მილიონებს გააკეთებდა. თუნდაც მინი ლენის ქარხნის ტერიტორია, რომელიც 2 ჰექტარზე შეადგენს, საბაზრო ღირებულებით 3 მილიონამდე

იმ დღეს ჩემდა უნებურად ჩემს უმწიკრეს მოვანერე ხელი, თუმცა „ბრალი“ არ მიღირა. აქამდე მივიტოვე იმ რეალობამ, რომელიც სააკაშვილის განკარგულებით აღმოვჩნდი. ვხედავდი, რომ მოსამართლეებისა და პროკურორების თავზე ჩამოცემული ყულფის წვერები სააკაშვილს ეჭირა ხელში. გამიჭირდა, თოქაშუ ჩამოვიდებოდი მოფარისაღი დოქსოვლოვითან ბრძოლა, რომელთა საზრუნავი მხოლოდ საკუთარი თავის გადარჩენა იყო...

დაიჯერებენ, ჩვენ დაიჯერებთ! — მიპასუხა გამომძიებელმა.

ლამე თერთად გავათენე... ციხიდან აუცილებლად უნდა გავსულიყავი, თუნდაც იმიტომ, რომ ჩემს ქალიშვილსა და სამ შვილიშვილს მიმხედავი ჩემ გარდა არავინ ჰყავდა. ჯერჯერობით ისინი კიდევ იღებდნენ აკადემიის პრეზიდენტის ჯამაგირს და აკადემიკოსის პონორარს, ხოლო თუ სასამართლო სასჯელს მომიხვდია, ამას დაკარგავდნენ...

ეპ, „კაცი ბჭობდა და ღმერთი იცინოდა“, — სწორი ნათქვამია. როდესაც მეგონა, რომ ცხოვრებას კაცურად ვამთავრებდი და განვლილი გზაც შეამაყებოდა, სწორედ მაშინ დამეცა მეხი თავზე.

მაცნობეს, რომ რამდენიმე დღეში დაიწყებოდა სასამართლო პროცესი და გადადებული ქონების ჩამორთმევაზე.

გამომძიებელმა და ადვოკატებმა კიდევ ერთხელ მითხრეს, რომ „ეს არის ჩემი ციხიდან გასვლის ბოლო შანსი“...

სასამართლო პროცესი, ჩემი მოთხოვნით, ციხეში ჩატარდა, რომელსაც ჩემი ოჯახის წევრები, ტელევიზიისა და პრესის ჟურნალისტებიც ესწრებოდნენ.

ასაკოშვიანი მოსამართლის ამბოჯოვან საქციელს, ორდენს იმ მომენტში თვალაპირ ვეძახავდი თინათინა, გაუნათლებელ პროკურორებს და ყველა მათ წინადადებას, უსიტყვოდ ამოვრჩილავდა, შურნაღიანი ტიპებიც ხედავდნენ, მამრამ ტელევიზორშიც და პრესაშიც მხოლოდ ორწინადადებიანი ინფორმაციას გადიოდა, რომ ორჯოვან კაცი ციხეში ჩამსვით... დღემდე კი ჩემთვის ბრალდება არ წაგიყენებიათ.

ბატონო ნაპოლეონ, როგორ გრძობთ თავს, შეძლებთ სასამართლო სხდომაში მონაწილეობის მიღებას? — ყოველი სხდომის დაწყების წინ ცინიკურად მეკითხებოდა მოსამართლე.

ვიცოდი, რა სულელურ სპექტაკლში მიხედვდა მონაწილეობა, რომ არც ერთ ჩემს არგუმენტს და ნარდგენილ საბუთს არ გაითვალისწინებდნენ, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, გადაწყვიტე, ბოლომდე შეთამაშა „ჩემი როლი“.

პროკურატურას არ მიაჩნია დასაბუთებულად, განსასჯელის მიერ წარმოდგენილი არგუმენტები და დოკუმენტაცია, — აცხადებდნენ პროკურორები და მოსამართლე ზამბახიძეც წამსვე კვერს უკრავდა ამ სისულელეს.

ბატონო მოსამართლე, თქვენ ხომ იცით, რომ კომუნისტების დროს უმძლავრეს სასწავლებლებში და სამეცნიერო დაწესებულებებში ხელფასის ოდენობას ის ხარისხი და წოდება განსაზღვრავდა, რომელიც ადამიანს ჰქონდა. რომ შეცნიერებათა დოქტორისა და პროფესორის ხელფასი ერთ-ერთი მაღალი იყო ქვეყანაში, აღარაფერს ვამბობ აკადემიკოსობაზე, ლაურეატობაზე და ა.შ. თქვენ, ცხადია, ეს კარგად იცით, მაგრამ არ გყოფნით პრეზიდენტობა, წინ აღუდგეთ პროკურორების თავხედობას...

მოსამართლე თავდახრილი, გარინდული ისმენდა ჩემს დაცინვას, თავდახრილად იყვნენ სხვა მოსამართლეებიც, რომლებიც მას გვერდით უსხდნენ და მთელი პროცესის მანძილზე ხმაც არ ამოუღიათ.

შესვენებისას, ძალაუნებურად „ერთად“ გვიწედა ყოფნა, მართალია, მოსამართლეებსა და პროკურორებს თავისი „კუტოკი“ ჰქონდათ, მაგრამ მე მინც ვახერხებდი მათთან „საუბარს“...

ბატონო, თქვენ ხომ შეგნებულად, წინასწარ განზრახულად ჩადიხართ უსამართლობას, როგორ ფიქრობთ, მე ამას ვაპატიებთ?

იგი ხელეებს გაასავსავებდა და ცდილობდა გარიდებოდა, მხოლოდ ერთხელ შედგა, თვალეზში შემიხედდა და მითხრა: „წამოდი, ბატონო ნაპოლეონ, გარიგებაზე, თორემ „ესენი“ საქმეს კიდევ უფრო გაგიართლებენ“... და პროკურორებზე მიმანიშნა, ვითომ თავად „სხვა“ იყო.

ცოტა ახალგაზრდა რომ ვყოფილიყავი, ალბათ, ჩემი მოქმედებაც უფრო უკომპრომისო იქნებოდა, მაგრამ ჩემს ასაკში და მდგომარეობაში ამაზე ფიქრიც კი არ შემეძლო. ჩემი ციხიდან გამოსვლა აუცილებელი იყო, თუმცა არც უბრძოლველად „ჩაბარებას“ ვაპირებდი.

სასამართლოს დაწყებდან რამდენიმე დღეში, ჩემთან დეპარტამენტის თავმჯდომარე ვ. ჯანყარაშვილი თავის მოადგილესთან — პ. მურცხვალაძესთან ერთად მოვიდა.

საპროცესო შეთანხმების დოკუმენტებზე უნდა ვიმუშაოთ, — მითხრა ჯანყარაშვილმა.

რაც ფულის შეწერვას გულისხმობს, ასეა ხომ?

რატომ ასე?.. ჩვენი, მეორე, შევთანხმდით! — ვაღიზიანებულმა თქვა დეპარტამენტის თავმჯდომარემ...

ბატონო ვაჟა, თქვენ ფულის გამოძალგის მიზნით ასაკოვანი კაცი ციხეში ჩამსვით... დღემდე კი ჩემთვის ბრალდება არ წაგიყენებიათ.

ბატონო ნაპოლეონ, ჩვენ გესმარებით, რომ ამ ჯოჯოხეთიდან რაც შეიძლება მალე გახვიდეთ.

ცუდი ხუმრობაა. ჯერ უსაფუძვლოდ ციხეში ჩამსვით. სახელი, იმიჯი, კარიერა და მინერა, ოჯახი ამინიოკეთი და ახლა მიცხადებთ, რომ ჩემზე ზრუნავთ?.. ეს ხომ ცინიზმია?..

ჯანყარაშვილი შეიშმუნდა, ასეთ საუბარს, ალბათ, არ იყო შეჩვეული.

კარგი რა, ბატონო ნაპოლეონ... ნუთუ ვერ ხვდებით, რომ ჩვენ არაფერ შუაში ვართ?

დოქსოვლოებიც არავინის ბრძანების შემსრულებლები იყვენ. თქვენ იურიდი ხართ და, ალბათ, მშვენიერად აცნობიერებთ, რომ დანაშაულს ჩადიხართ და მთელი ამ ფარსის ერთ-ერთი შემოქმედები ხართ.

ჩვენ არაფერს ვაძალებთ, თუ არ გინდათ შეთანხმებაზე წამოსვლა, ეს სხვა ამბავია, — თქვა მან და გისოსებიანი ფანჯრისკენ შებრუნდა.

ჩემი ლაპარაკი რომ არ მოგწონთ, გასაგებია, მაგრამ მაინტერესებს: თქვენი საქციელი თუ მოგწონთ?

მას აშკარად აღარ სურდა ჩემთან საუბარი, რამდენიმეჯერ მურცხვალაძესაც კი შეუყვირა, რომელიც საპროცესო დოკუმენტებზე მუშაობდა, ნერვიულობისგან სიგარეტს სიგარეტზე ეწეოდა...

„სივრცეში“ გამოსვლის შემდეგ — კვლავ აკადემიაში კოლეგებთან ერთად (მარცხნიდან): შოთა ჭალაბანიძე, ნაპოლეონ ქარაშაძე და გურამ ალექსიძე

გვერდის ახლოს გაუიწილი დეპუტატების დაფრთხალი, ილიოტურად მოგვიარა სხვაები, გზოგა იმისა, რომ თავი მოეწონებინათ სააკაშვილისთვის და აივთო ყველა მის დალაგებას ხელს უწევდნენ

ხალხს მაშინ ჯერ კიდევ ეთქმოდნენ, მაგრამ ხმა არ ამოიღებოდა, — მითხრა ჯანყარაშვილმა.

მართლაც ამგვარად პროკურატურის მაღალჩინოსანი. ბევრს ახსოვს მამრამ დეპუტატობის დასაწყისში, ილიოტურად მოეწონებინათ სააკაშვილისთვის და აივთო ყველა მის დალაგებას ხელს უწევდნენ, არა მამრამ დეპუტატობის, ბევრმა მათგანმა საკუთარი თავის ინტერესებისთვის და აივთო ყველა მის დალაგებას ხელს უწევდნენ, არა მამრამ დეპუტატობის, ბევრმა მათგანმა საკუთარი თავის ინტერესებისთვის და აივთო ყველა მის დალაგებას ხელს უწევდნენ...

გავიწყდა, ჯანყარაშვილს „წამოცდა“ ის, რაც ყველა პატიმარმა იცოდა.

ბატონო ვაჟა! თქვენ „შენერების“ გეგმა გაქვთ? და ამას ასე ხმაშაღებთ ამბობთ?

იგი შეცბა, რაღაც უკმაყოფილოდ ჩაიბრუნდა და ოთახიდან გავიდა.

პაატა, ყველა ამის თქვენზე გადატენენ, ამის დროც მოვა, — ვუთხარი მურცხვალაძეს, რომელიც დოკუმენტს ჩაპოკრიტებდა.

ვიცი, ბატონო ნაპოლეონ, თქვენ ნებაყოფლობით შეგაქვთ თანხა თავდაცვისა და სამართალდამცველთა ფონდში? — მზრუნველად იკითხა მოსამართლემ.

თქვენ როგორ ფიქრობთ, ნებაყოფლობით შეგაქვს? ვგავარ მე დგენერტას?

რატომ ასე?! ჩვენ ოქში უნდა ჩვენერთ თქვენი თანხმობა.

მაინტერესებს, თქვენ და თქვენს კოლეგებს, რომლებსაც ჯამაგირებიც და ქონებაც, ალბათ, ჩემზე მეტი გაქვთ... რამდენი გაქვთ შეტანილი თავდაცვისა და სხვა იდიოტურ ფონდში?

ბატონო ნაპოლეონ, თქვენ შეთანხმებას არღვევთ, — თქვა მოსამართლემ და პროკურორებს გადახედა, „რა ხდებოდა“.

მე პრესის წინაშე ვაცხადებ, რომ თქვენი მეგობრობით სახელმწიფო მძალავს ფულს. თუ შემთავაზებას არ დავთანხმდები, მაშინ უდანაშაულო ადამიანს ციხეში გამომაშვებდეთ, თქვენ სიმათლოს გეშინიათ, გეშინიათ იმისიც, რომ დედალებას ვერ შეასრულებთ და დაგჯიან, — არ ვცხრებოდი მე.

კიდევ მინდოდა რაღაცის თქმა, მაგრამ ადვოკატებმა გამომაფხიზლეს:

ბატონო ნაპოლეონ, საქმეს ნუ ირთულებთ, ფული უკვე ბანკშია შეტანილი, ჩვენ ის-ლე დავკრეწინა, რომ ეს სამარცხვინო სპექტაკლი ბოლომდე გაეთამაშოთ.

როგორც ჩანს, ტექსტიდან ამოვევარდი... მოდი ასე მოვიქცეთ: მოსამართლეები და პროკურორები ნულარ და მისვამენ იდიოტურ შეკითხვებს, ოქში კი, რაც უნდათ, ის ჩანერონ, უბრალოდ, ჩემთვის ძნელია იმის აღიარება, რომ ლენჩი და კრეტინი ვარ.

მე გთხოვთ, მამაჩემზე ნურც კარგს იტყვი და ნურც ცუდს, იგი თქვენსაირი ხალხის შესაფასებელი არაა, თქვენ ამის მორალური უფლებაც კი არა გაქვთ, — ჩაერია საუბარში ჩემი ქალიშვილი, მერე მე მომიბრუნდა და მითხრა, — მამა, მოაწერე ხელი, ნუთუ ამათ წრეში ყოფნა გულს არ გირევს?!

მისმა ნათქვამმა თითქოს გამომაფხიზლა. მათი „სიმათლ“ ხელისუფლებიდან მოდის და იგი მურისძიებაზე აგებული

ბინძური ნახელავია, ჩემი კი — ბროლივით გამჭვირვალე და სუფთა, სწორედ ამიტომ ცდილობდნენ ისინი ასეთი გაშმაგებით მის დამსხვრევას, მაგრამ ვერ შეძლეს...

იმ დღეს ჩემდა უნებურად, ჩემს უმწიკრეს მოვანერე ხელი, თუმცა „ბრალი“ არ მიღირა. აქამდე მივიტოვე იმ რეალობამ, რომელიც სააკაშვილის განკარგულებით აღმოვჩნდი. ვხედავდი, რომ მოსამართლეებისა და პროკურორების თავზე ჩამოცემული ყულფის წვერები სააკაშვილს ეჭირა ხელში. გამიჭირდა, თოქაშუ ჩამოვიდებოდი მოფარისაღი დოქსოვლოვითან ბრძოლა, რომელთა საზრუნავი მხოლოდ საკუთარი თავის გადარჩენა იყო...

შოსოფლის ისტორიაში, არ მოიძებნება მაგალითი, როდესაც ქვეყნის ხელისუფლებას თავად ხდება მოსახლეობის მოხურვენი ნაწილის შესაფლავე და ყველაფერს კადრულობს პროცესის დაჩქარებისთვის.

ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებმა, კარიკატურული გახადა აკადემიის პრეზიდენტის ერთ დროს მეტად პრესტიჟული და მნიშვნელოვანი თანამდებობა. ასეთ ვითარებაში მივიღე გადაწყვეტილება, რომ გავმეგობრებოდი მეცნიერების ნგრევის პროცესს და პროტესტის ნიშნად დავტოვე თანამდებობა, რასაც ხელი იმანაც შეუწყო, რომ მე, ხელისუფლებისთვის მიუღებელი პირი ვიყავი, შეიძლება სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის გაუქმების საბაბიც გავმხდარიყავი, რაც უსახსროდ დატოვებდა ათეულობით ადამიანს, რომლებიც ამ აკადემიის წევრები არიან.

მადლობა უფალს და ქართველი ხალხს, რომელმაც 2012 წლის 1 ოქტომბერს „სანაგვეზე მოისროლა“ სააკაშვილის 9-წლიანი სისხლიანი მმართველობა. მადლობა უფალს, იმისთვის, რომ დაიფარა ჭეშმარიტ მეცნიერთა გარკვეული ნაწილი და შემოფარდა ისინი ქართული საზოგადოებას. მიუხედავად ჭარმაგი ასაკისა, მათ ჯერ კიდევ უსწრებთ ქართული სამეცნიერო აზროვნების აღორძინების უნარი. მეც მათ რიგებში ვარ. ასაკი ხომ მეცნიერებაში უფრო მეტ კონდს ნიშნავს.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„დავინახე ორი ძალი და ორი სამხედრო კედელთან მიმხვდული ერთი პატიმრის წინააღმდეგ. იგი საშინლად შეშინებული იყო. ძალები სულ უფრო ახლოს მიდიოდნენ. პატიმარმა ყვირილი დაიწყო, ცდილობდა, გრძინარიისკენ გაქცეულიყო. ამ დროს ერთ-ერთმა სამხედრო ძალი იძაბდა მიუხედავად, რომ პატიმრისთვის ფეხზე ეკბინა. მან ტკივილისგან იღრიალა. ძალებმა კიდევ უკბინა. ირგვლივ ყველგან სისხლი იყო. პატიმარს ძალების კბილების კვალი ეტყობოდა.“

რეჟისორ ეროლ მორისის ფილმში იკვლევენ ბალდადის მახლობლად მდებარე აბუ-გრეების ციხეში ცემის, წამებისა და ადამიანის უფლებათა სხვა დარღვევების შემთხვევებს, სადაც ზედამხედველები ამერიკელი სამხედროები არიან და ტერორიზმში ექვმიტანილი დაკავებულები მიჰყავდათ. ექსტრემალურ სიტუაციაში მყოფ ადამიანს ყოველთვის არ შეუძლია რეალობის გააზრება და აღქმა. მრავალი ადამიანი უშვებს შეცდომას, რომლისთვისაც შემდეგ მთელი დარჩენილი ცხოვრების მანძილზე იხდის საზღაურს. ზოგიერთი ომის შემდეგ კიდევ მრავალი წლის მანძილზე ვერ ახერხებს შიშბთან გამკლავებას. შეიძლება კი იმის წინასწარ განსაზღვრა, თუ როგორ მოექცევა ადამიანი ომის დროს? ასცდება თუ არა სწორ გზას, წავა თუ არა ზნეობრიობისა და მორალის წინააღმდეგ საკუთარი შიშების ზენოლის შედეგად? ფილმში გადაღებული არიან აბუ-გრეების ციხის ის თანამშრომლები, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობდნენ პატიმრების წამებასა და გაუპატიურებაში. ფილმმა მთავარი პრიზი მოიპოვა ბერლინის საერთაშორისო კინოფესტივალზე.

სტანდარტული პროსედურა

სიპართლე აბუ-გრეების

გაგრძელება. დასაწყისი №25-27 (212-214)

საბრინა ჰარმანი:
— სივცი იქ სულ რაღაც ხუთი წუთის მანძილზე იყო. მას თითქმის არავისთვის დაუკარგებია. ერთი წლით ჩასვეს ციხეში მხოლოდ იმის გამო, რომ იქ იყო. რომ არა ის ვიდეოჩანაწერი, არაფერი მოხდებოდა. ვიდეოს მე ვიღებდი. ბოლო, რაც მახსოვს, ისაა, რომ ერთი ჯარისკაცი ფეხზე იდგა, მეორე კი მუხლებზე იდგა. ერთის ხელები მეორის თავზე ეწყო. ეს იყო ჩემი ბოლო ფოტო. მერე წავიდეთ.

ბტუნობა დაინყეს. დაბლა ჩავიდა და გადაღება დაიწყო. მე, ფრედი და საბრინა იმ საღამოს სამი ფოტოაპარატით ვიღებდით. პატიმრები კედლის გასწვრივ დააყენეს. გრეინერი მათ ერთმანეთის მიყოლებით ექაჩებოდა. ჩვენ ვერ ვხვდებოდით, რას აკეთებდა. შემდეგ გვითხრა, რომ პირამიდას აკეთებდა, რათა ყველა კონტროლქვეშ ყოფილიყო. ჩვენც დავთანხმდით.
ფრედი აიძულა მათ მასტურბირება. არ ვიცი რაში სჭირდებოდა ეს. ჯერ — ერთს, შემდეგ კი დანარჩენებსაც აიძულა. მან აიძულა პატიმრები, ყველას ერთად ეკეთებინათ ეს. ექვსმა პატიმარმა რაღაც დროს შემდეგ შეწყვიტა მასტურბირება, ერთ-ერთი კი განაგრძობდა, ალბათ, დაახლოებით 45 წუთის მანძილზე. ამ უკანასკნელთან ერთად ერთ ფოტოზე მეც ვჩანვარ. არ მსურდა სურათის გადაღება, მაგრამ ფრედიმ აიძულა, გრეინერმაც. გრეინერი ამბობდა, მოდი, გადავიღოთ ეს, გააკეთე ეს ჩემთვისო. მე არ მინდოდა, მაგრამ დავთანხმდი.

არასწორი იყო. ეს თავიდანვე ასე იყო, მაგრამ წარმოიდგინეთ, ხომ არ შეიძლება, უბრალოდ, წახვიდე და თქვა, რომ შენ ამაში არ მონაწილეობ? ამას დიდი პრობლემები მოჰყვებოდა.

ჯეივალ დვინი, სამხედრო პოლიციის სერჟანტი:

— ერთი ერაყელი მცველი გვყავდა. მან ციხეში ცხრაწლიანი პისტოლეტი შეიტანა და ახალი დანა. ეს ყველაფერი ზენარში გაახვია და კამერაში გადასცა. პატიმარს პისტოლეტი ბალიშის ქვეშ ჰქონდა დამალული, შემდეგ კი ესროლა სერჟანტ კასკარდს, რომელსაც ჯავშანფილეთი ეცვა. სერჟანტმა ელიოტმა იარაღი გისოსებს მიღმა შეყო და სროლის შეწყვეტა მოითხოვა. ისროლა კიდევ, მაგრამ ფეხში დაჭრა პატიმარი, რადგან ის კამერის კუთხეში ლოცულობდა. ის მზად იყო სიკვდილისთვის.

ლინდი ინგლანდი, სამხედრო პოლიცია, პირველი კლასის რიგითი:
— მე და მეგანი ზემოთ ვიყავით კაბინეტში, გამოვედით და დავინახეთ, რომ პატიმრებს ერთად ყრიდნენ იატაკზე და ზედა იარაღიდან უღებდნენ ფოტოებს. ამ დროს გრეინერმა, დევისმა და ფრედერიკმა პატიმრების გროვებზე

**იმ დღეს ჩემი დაბადების დღე იყო, 21 წელი შემისრულდა. გრეინერმა თქვა, რომ ეს ჩემი საჩუქარი იყო, არ ვიცი, რატომ თქვა ასე, მე სულ არ მჭირდებოდა ეს ყველაფერი. მან გამომიყენა, მე კი სრულიად სულელი ვიყავი. ახლა ბევრი რამ მესმის, ეს ყველაფერი წარსულშია...
ამ ცნობილ ფოტოებზე შეიძლება პატიმარი ერთ გროვად იატაკზე დაყრილი. სახეების გამოჩვენება თვითდასახელები ყველაფერს. გასაგებია, რაზე ფიქრობდნენ და რას გრძობდნენ. შეხედეთ სახეებს, გარკვევით ჩანს, რომ მხიარულად გრძობენ თავს. ამ ფოტომ გადარჩევს მათი**

ბედი. ყველა, ვინც ამ ფოტოზეა, ასე თუ ისე, ამ ყველაფრის მონაწილეა. ერთ-ერთ ფოტოზე გრეინერი ვილაცას სცემს. ორმა კამერამ ის უხსტად საჭირო დროს დააფიქსირა სხვადასხვა რაკურსით. ყველა ფოტოზე ჩანს მეორე კამერა.
რომ არა ეს ფოტოები, გაცილებით უფრო რთული დასამტკიცებელი იქნებოდა ამა თუ იმ პირის მონაწილეობა მომხდარ-

ში, მაგრამ, თუ ადამიანი ფოტოზეა აღბეჭდილი, ეს უკვე უდავო მტკიცებულებაა. ჩვენს პრეზიდენტსაც კი ბოდიშის მოხდა დასჭირდა ამის შემდეგ.

საველე ფოსტა:
— მთელი ღამე ვერ დავიძინე. გუშინ ექვსი პატიმარი გაიქცა. სამ ღამეში ცხრა ადამიანი დავკარგეთ. ნამდვილად რაღაც უნდა მოხდეს ან იქნებ ვცდები, უბრალოდ იცოდეთ, რომ მიყვარხარ. ჩვენ შესახებ, შესაძლოა, გამოძიება დაიწყო, ამაზე ლაპარაკობენ. აქ პატიმრებს სცემდნენ. ეს საშინელებაა. მე ასე მიმაჩნია. იმიტომაც ვიღებდი ფოტოებს, რომ დამემტკიცებინა ის, რასაც ადამიანებს მოუყვებოდი. არავინ დამიჯერებდა, რომ ასეთი რამ შესაძლებელია...

რომ გამეგრძელებინა იმ ყველაფრის გადაღება, რაც ხდებოდა, სახეზე დილის შენარჩუნება მომიწევდა. იმედი მაქვს, თავის მართლება არ დამჭირდება იმის გამო, რაშიც არ ვარ დამნაშავე.

საბრინა ჰარმანი:
— გასაგები გახდა, რომ ყველაფერი, რაც ხდებოდა,

„ყველა მტკიცებულება გაანადგურეს. დანვან, ნაშალეს მყარი დისკავიდან ან უზრალოდ ნაშალეს. განვიხილავ ყველა კუთხე-კუნძული, ყველა დაანაშაუვს, ვინაც კი შეეძლო, გასულიყო და რამე ეთქვა სადმე. ამის შემდეგ ერთ დღეში ალარავის გაუჩინებლად სურვილი, ელიარებიან, რომ რამე დანახა ან რამე იცოდა ამ ყველაფრის შესახებ. საჭირო იყო ამ სკანდალის ჩაფარცხვა და საამისოდ გაკეთდა ყველაფერი, რაც კი შესაძლებელი იყო. იმისათვის, რომ მსხვილი ფიგურები გადაერჩინათ, პაიკების განიკვამოდა.“

უმეტესობას ჩვენი სიკვდილი სურდა. ის, ვინც ციხეში პისტოლეტი შეიტანა, კარგი ბიჭი მეგონა, მაგრამ დივერსანტი ყოფილა — პირში გვილიმოდო, ზურგში კი ხანჯალს გვარტყამდა.

მეგან ეგვალ გრინარი, სამხედრო პოლიციის თანამშრომელი:

— ყველა გარბოდა იმ ბიჭის ასაყვანად, რომელმაც ჩვენებს ესროლა, მაგრამ ფოტოებზე ძნელი გასარჩევია, რა მოხდა სინამდვილეში. ცხადია, მდიდარი ნარმოსახვის პატრონებს შეუძლიათ, ათასი რამ წარმოიდგინონ, იქ ხომ ძალიან ბევრი სისხლია, მაგრამ ფოტო მხოლოდ ერთ წამს ასახავს. რა იყო მანამდე, მას შემდეგ ან ამ ფოტოს კადრს მიღამა, უცნობია.

საბრინა პარმანი:

— დავინახე ორი ძალი და ორი სამხედრო კედელთან მიმწყვდეული ერთი პატიმრის წინააღმდეგ. იგი საშინლად შეშინებული იყო. ძალები სულ უფრო ახლოს მიდიოდნენ. პატიმარმა ყვირილი დაიწყო, ცდილობდა, გრინარისკენ გაქცეულიყო. ამ დროს ერთ-ერთმა სამხედრომ ძალიან იქამდე მიუშვა, რომ პატიმრისთვის ფეხზე ეკბინა. მან ტკვილისგან ილრიალა. ძალებმა კიდევ უკბინა. ირგვლივ ყველგან სისხლი იყო. პატიმარს ძალების კბილების კვალი ეტყობოდა.

ექიმი მოვიდა და მასწავლა, როგორ დამელო ნაკერი ქრილობაზე. საინტერესო იყო, მაგრამ ძალიან შეშინოდა იმ ბიჭის გამო. არ უნდა მოეყვანათ ძალები...

ტიმ ლუკანი, გამომძიებელი, ერთიანი ანალიტიკური ცენტრი:

— გამომძიებელმა შეფასება უნდა მისცეს დაკითხვას, რომელიც ჩაატარა. ანგარიშის ბოლო აზრაც კი ჩვენ მუდამ ვნერტ დაკითხვის შეფასებას, თუ რამდენად შეესაბამება სიმართლეს და რამდენად საიმედოა ინფორმაცია, რომელიც მოვიპოვეთ. ის ან-

გარის დასკვნითი ნაწილია და, თუ ინფორმაცია ნაშალის გამოყენებითა მიღებული, არანაირი საიმედოობა არ შეიძლება საუბარი, რადგან ამგვარ სიტუაციებში ალარავიანი იტყვის ყველაფერს, რაც მინდა, რადგან მათი ტიპილი ალარავიანი. მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ დაკავებულს რამე სასიამოვნოს დაგვირდები, ეს უკვე თანამშრომლობის საბაზისა და შეიძლება გაცილებით საიმედო ინფორმაციის მიღება მისგან.

ჯენის კარპინსკი, აშშ-ის სამხედრო პოლიციის ბრიგადის გენერალი:

— გენერალი სანჩესი მუდამ იბარებდა პოლკოვნიკ პაპესს, მკერდზე საჩვენებელ თითს ურტყამდა და ეუბნებოდა: „მე მჭირდება სადამი, იპოვეთ სადამი დაუყოვნებლივ, გასაგებია? იპოვეთ სადამი ნებისმიერ ფასად!“ როდესაც მუდამ თითს გიკაკუნებენ მკერდზე, მხოლოდ ერთი გამოსავალი გრჩება — გააკეთო ის, რასაც გთხოვენ, ოღონდ ეს ყველაფერი დასრულდეს.

თქვენ ჩაკეტილ წრეში ხართ. თუ რაღაც არ გამოვიდა, უნდა მოსინჯოთ სხვა რამ. ასე უკვე ხდებოდა გუანტანამოშიც, ბაგრამშიც... მოსინჯეთ!

სროლები არ წყდებოდა. ინფორმაცია არ არსებობდა. სადავინ ვერ იპოვეს. აბუ-გრამში ჩატარებულ არც ერთ დაკითხვას არ მოუცია არანაირი ინფორმაცია. სადავინ ჩვენმა ჯარებმა იპოვეს.

ტიმ ლუკანი:

— წარმოიდგინეთ, სადამი მომცრო ფერმაში იმალებოდა. მან დააკაკუნა კარზე და თქვა: „მე სადამ პუსტინი ვარ, ირაყის პრეზიდენტი, ძველს ლიდარი. ირაყელი ჩემი ხალხი არიან, ირაყში ყველა სახალი ჩემი ხალხია!“ იგი შევიდა სახლში, ეროკვერცხი მოიშალა, მიირთვა და წავიდა. ოთხი საათის შემდეგ დაბრუნდა და თქვა: „მე აქ დავრჩები!“ ამით დიასახლისი გვარინად შეაშინა.

სადამი 13-ში დაიჭირეს, გაზაფხულის დილას. ორშაბათს კი პოლკოვნიკ პაპესთან მივედი მოხსენებით. მან მკითხა, ვიმუშავებდით თუ არა სპეციალურ ჯგუფში, მითხრა, რომ ესაუბრა მინისტრ რამსფელდს. რამს-

ფელდა და სანჩესმა დაამტკიცეს მაღალი რანგის პატიმრებთან მუშაობის მითხრები. ისინი მიიჩნევდნენ, რომ იმ მომენტში ჩვენ შესაძლებლობა გვქონდა, შეგვეწყვიტა არეულობები, რაკი სადამი და მისი გარემოცვა ავიყვანეთ. მაშინ მჯეროდა ამის...

ბრინტ პეიკი, სისხლის სამართლის საქმეთა გამოძიების სპეციალური აგენტი:

— აუცილებელია იმის გაგება, თუ რა არის ასახული ფოტოებზე. მნიშვნელოვანი იყო დანაშაულებრივი ქმედებების გამოიყვანა იმისგან, რაც არ იყო დანაშაული. ეს სასამართლოს უნდა გადაეცემა. თუ საუბარია სხეულის დაზიანებებზე, ეს უდავოდ დანაშაულია.

ადამიანის დაყენება სექსუალური ხასიათის დამორჩილებულ პოზაში დანაშაულია.

დამამცირებელი სექსუალური ქმედებების იძულება დანაშაულია.

როდესაც ვილადა ადამიანს თავს კედელზე არტყევიანებს, შენ გვერდით დგახარ და ფოტოებს იღებ, ეს სამსახურებრივი მოვალეობების დარღვევა, ანუ დანაშაულია.

როდესაც ადამიანი ყუთზე დგას და ხელებზე სადენები აქვს მიერთებული, ეს არის ადამიანის იძულებითი ყოფნა უხერხულ პოზაში. მაგრამ ეს სადენები არ ჰგავს ელექტროსადენებს, ის დაკითხვის სტანდარტული პროცედურაა.

როდესაც ადამიანი სრულიად შიშველია და თავზე ტომარა აქვს ჩამოცმული, ის დაკითხვის სტანდარტული პროცედურაა.

თუ ტომარის ნაცვლად საცვლები გამოიყენება, მდგომარეობა გარკვეულწილად მძიმდება, მაგრამ ის, რაც ფოტოებზეა, სხვა არაფერია, გარდა ძილის საშუალებების წართმევისა, ის კი სტანდარტული პროცედურაა.

ჯენის კარპინსკი:

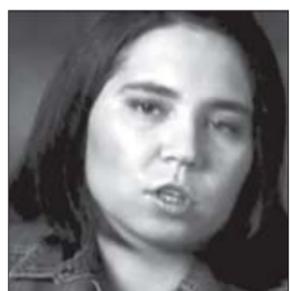
— თათბირიდან გვიან საღამოს დავბრუნდი და საიდუმლო ფოსტის კითხვა დავინწყე.

„სტანდარტული პროცედურა“

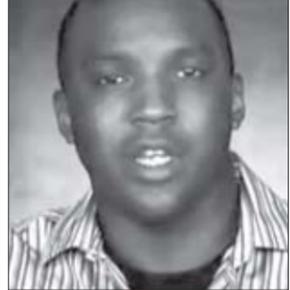
მწერდნენ, რომ მეთაურისთვის უნდა მომხსენებინა აბუ-გრების საქმესთან დაკავშირებით გამოძიების მსვლელობის შესახებ. გამოძიება პატიმრების მიმართ სასტიკ მოპყრობასა და ფოტოგადაღებებს ეხებოდა. პასუხად მივხერე, რომ ამის შესახებ არაფერი ვიცოდი, პირველად გავიგე. დავინწყე იმაზე ფიქრი, თუ რა უნდა მეთქვა პრესკონფერენციაზე. შეიძლებოდა მეთქვა, რომ ჩვენ გამოვავლინეთ გარკვეული ფაქტები, რომელთა გადამოწმებაც მიმდინარეობს და რომ აუცილებლად მივიღებდით შესაბამის სათანადო ზომებს, რომ ჩვენ ამერიკელები ვართ და მოვანერხებდით ცუდისა და კარგის ერთმანეთისგან გარჩევას.

გენერალმა სანჩესმა კატეგორიული უარი მითხრა. ამიკრძალა ამ ყველაფრის ვინმესთან განხილვა. სიმართლის მიმართ შიშმა მრავალი დამაშინა.

ლინდი ინგლანდი:

— ყველამ ყველაფერი იცოდა, ყველამ ვინც ციხეში ყოფილა, მუშაობდა ან ცხოვრობდა იქ. ყველას ჰქონდა ეს ფოტოები. გრინერთან მიდიოდნენ და სთხოვდნენ ფოტოებს. მას მუდამ ჰქონდა დისკები და ასლებს აკეთებდა. ფოტოები ყველას ჰქონდა და ყველამ ყველაფერი იცოდა.

ჯეივალ დავისი:

— როგორც კი ამ ცნობილი ფოტოების შესახებ ცნობილი გახდა, პოლკოვნიკმა პაპესმა მეორე დღესვე გამოაცხადა ჩვენს პატალიონში ვგრეთ ნოდებული ამნისტია. ყველა მტკიცებულება გაანადგურეს. დანვან, ნაშალეს მყარი დისკავიდან ან უზრალოდ ნაშალეს. განვიხილავ ყველა კუთხე-კუნძული, ყველა დაანაშაუვს, ვინაც კი შეეძლო, გასულიყო და რამე ეთქვა სადმე. ამის შემდეგ ერთ დღეში ალარავის გაუჩინებლად სურვილი, ელიარებიან, რომ რამე დანახა ან რამე იცოდა ამ ყველაფრის შესახებ. საჭირო იყო ამ სკანდალის ჩაფარცხვა და საამისოდ გაკეთდა ყველაფერი, რაც კი შესაძლებელი იყო. იმისათვის, რომ მსხვილი ფიგურები გადაერჩინათ, პაიკების განიკვამოდა.

მე 28 წლის ამერიკელი ვარ. არმიში ნებაყოფლობით მოვედი და ყველაფერში მე დამედეს ბრალი.

დასასრული იქნება

ამერიკელები, უკვე დიდი ხანია, სახიფათოდ მიიჩნევენ შიდა საქმიანობას და წესრიგის დამყარების პროცესში სახელმძღვანელო გამოყენების პრაქტიკას. ქალაქის უფროსის ბოროტად გამოყენებისა და შესაძლო დარღვევების გამო საზოგადოებას შოქითაა ჯერ კიდევ იმ დროს დაეცო, როდესაც კონსტიტუციის იმპროვიზაცია. მამა-დაბაბარბაბი დიდი სიფრთხილითა და განგებულად საზოგადოებრივ მუდმივ არმიებზე და მოსახლეობის დაშინებაზე აღმასრულებელი ხელისუფლების ზედმეტად მონდომებულ წარმომადგენლებზე, რომელთაც, შესაძლოა, ეპროვინციული იმპერატორებისა და მონარქების მსგავსი გამოყენებინათ.

გეგუნი

გასული წლის 4 იანვარს ნარკოტიკებთან ბრძოლის სამმართველოს ადგილობრივი სამსახური ჯგუფი იუტას შტატის ქალაქ ოგდენში მცხოვრები მეთიუ დევიდ სტიუარტის სახლის გასაჩხრეკად მივიდა. 12 პოლიციელი მეთიუს ყოფილი მეგობარი ქალის იმ განცხადების საფუძველზე მოქმედებდა, რომლის მიხედვითაც სტიუარტს სახლის სარდაფში მარისხუნა ჰქონდა მოშენებული. სტიუარტს, რომელსაც შიშველს ეძინა, მაშინ გაეღვიძა, როდესაც პოლიციელები მისი სახლის კარის შემტვრევას ცდილობდნენ. იფიქრა რა, რომ თავს ტერორისტები დაესხნენ, მამაკაცმა ხელი დაავლო თავის 9-მილიმეტრიან ბერეტას.

პოლიცია ირმუნებოდა, რომ მათ დააკაუნეს სახლის კარზე და დაიძახეს კიდევ, რომ პოლიციიდან იყვნენ, მაგრამ სტიუარტი და მისი მეზობლები აცხადებენ, რომ მსგავსი არაფერი მომხდარა. სტიუარტმა 31-წილ ბრძოლაში დასრულდა, 250-ზე მეტჯერ. შედეგად ექვსი პოლიციელი დაიჭრა, ერთი კი — ჯარად ფრანკონი — ბარდნიცხალა. მისი ტყვიანი თავდასხმის შემდეგ მოხდა. მამაკაცს ბრალი დასდეს რამდენიმე დანაშაულის ჩადენაში, მათ შორის — პოლიციელის მკვლელობაშიც.

სტიუარტის სარდაფში პოლიციამ მარისხუნას 16 მომცრო ბუჩქს მართლაც მიაგნო, მაგრამ ვერ აღმოაჩინეს ვერანაირი მტკიცებულება იმისა, რომ ყოფილი სამხედრო მოსამსახურე, რომელსაც წინათ ნასამართლობა არ ჰქონია, მარისხუნას ყიდდა. მამაკაცმა განაცხადა, რომ სტიუარტს პოსტრავმული სტრესული აშლილობა აწუხებდა და მარისხუნას თვითმკვლელობის მიზნით ეწეოდა.

ოგდენის საქალაქო საბჭოში კი უკვე მოქალაქეთა ათობით საჩივარი დაგროვდა იმის თაობაზე, თუ როგორ გადასცემენ მათ ნარკოტიკებთან დაკავშირებული ჩხრეკის ორდერებს. რაც შეეხება სტიუარტს, მისი სასამართლო აპრობა უნდა გამართულიყო და ბრალდების მხარე სასიკვდილო განაჩენისთვის აპირებდა ბრძოლას, მაგრამ, ვინაიდან გასული წლის მაისში სტიუარტმა წააგო მოსამართლის ორდერის გადაცემის კანონიერებასთან დაკავშირებით, მან ციხის კამერაში ჩამოიხრწო თავი.

პოლიციელების მიერ სტიუარტის შემთხვევაში გამოყენებული ტაქტიკა რაღაც საიხუნესა და უცნაურობას არ წარმოადგენს. 1960-იანი წლებიდან მთელი რიგი საფრთხეების საპასუხოდ სამართალდამცველი ორგანოები მთელი ქვეყნის მასშტაბით ნელ-ნელა მლიან ზღვარს, რომელიც პოლიციელს ჯარისკაცისგან განაცალკევებდა. არამარტორიკის სულისკვეთებით გაჟღერებული, მაშინაინიდან დაწყებული ჯგუფებთან-პორტიულები დამთავრე-

ბული, ფაქტობრივად, მთელი საომარი ტექნიკით აღჭურვილი ამერიკელი პოლიციელები დღეს ისე აზროვნებენ და მოქმედებენ, როგორც ჯარისკაცები ბრძოლის ველზე. ნარკოტიკებთან ომში, მოგვიანებით კი ანტიტერორისტულმა მოქმედებებმა, რომლებიც 11 სექტემბრის ტერაქტებს მოჰყვა, ამერიკულ სცენაზე გააჩინა ახალი ფიგურა: კბილებამდე შეიარაღებული მეომარი პოლიციელი, რომელიც ნებისმიერ წამს მზადაა, დაუნდობლად და სასტიკად გაუსწორდეს კანონდამრღვევს და რომელიც სულ უფრო მეტ საფრთხეს წარმოადგენს საქვეყნოდ ცნობილი ამერიკული თავისუფლებისთვის.

შემოკლება SWAT იზიფრება, როგორც დამრტყმელი ჯგუფი, რომელიც იარაღის სპეციალურ სახეობებს იყენებს. ამ სახის პოლიციურ ქვეგანყოფილებებს ამზადებენ მეთოდით, რომელიც ძალიან ჰგავს ამერიკული სპეცნაზის მოსამზადებელ პროგრამას. მათ ასწავლიან სახლებში შეტრას ტარების დახმარებით და იმ მონეობების გამოყენებას, რომელთაც ხმოვანგანათების ბომბებს უწოდებენ და რომლებიც აბრუნებენ და აყრუებენ ყველას, ვინც სიახლოვესაა. როგორც წესი, მათი მიზანია შენობის „განმეხდა“, ანუ ნებისმიერი საფრთხისა და დაბრკოლების აღმოჩენა და აღმოფხვრა. მათ შორის მინაური ცხოველებსაც, ასევე ამ შენობაში მყოფი ადამიანების რაც შეიძლება სწრაფი დამორჩილება.

SWAT-ის პირველი დამრტყმელი ჯგუფები ჯერ კიდევ 1960-იანი წლების ბოლოს გაჩნდა ლოს-ანჯელესში. 1975 წლისთვის ქვეყანაში უკვე 500 ამავე პირის მსგავსი ჯგუფი იყო. უახლესი მონაცემებით, 1983 წელს SWAT-ის დაჯგუფებაში იყო 13%-ს ჰქონდა მსოფლიო 13%-ს ჰქონდა, 2005 წლისთვის კი ეს რიცხვი 80%-მდე გაიზარდა.

SWAT-ის ტიპის პოლიციური ჯგუფების მიერ განხორ-

თავდასხმის მსაჯული ჩიქაგო უანასკელ წლებში გამოიყენებოდა თვითნაკლები კანონებისა და წესების დახმარებით უკანაპლანოზე მიხილავს კი

ციელებული რეიდების რაოდენობაც, ცხადია, მათი რაოდენობის ზრდის შესაბამისად გაიზარდა. 1970-იანი წლებში ისინი სულ წელიწადში რამდენიმე ასეული რეიდს ახორციელებდნენ, 1980-იანი წლების დასაწყისში — დაახლოებით 3000-ს ყოველწლიურად. 2005 წელი არის ბოლო თარიღი, სადა მდეც კრასკამ შეისწავლა მდგომარეობა და ამ თარიღიდან არსებული ინფორმაცია მონაწილე განხორციელებული რეიდების რაოდენობა 50 000-ს შეადგენდა.

ახლა ამერიკაში SWAT-ის საკუთარი ჯგუფები უამრავ ფედერალურ სამსახურს ჰყავს, მათ შორის ისეთებსაც კი, რომლებიც ახლა უკვე არ არსებობს. ამერიკელები, უკვე დიდი ხანია, სახიფათოდ მიიჩნევენ შიდა საქმიანობას და წესრიგის დამყარების პროცესში სამხედროების გამოყენების პრაქტიკას. ქალაქის უფროსის ბოროტად გამოყენებისა და შესაძლო დარღვევების გამო საზოგადოებას შოქითაა ჯერ კიდევ იმ დროს დაეცო, როდესაც კონსტიტუციის იმპროვიზაცია. მამა-დაბაბარბაბი დიდი სიფრთხილითა და განგებულად საზოგადოებრივ მუდმივ არმიებზე და მოსახლეობის დაშინებაზე აღმასრულებელი ხელისუფლების ზედმეტად მონდომებულ წარმომადგენლებზე, რომელთაც, შესაძლოა, ეპროვინციული იმპერატორებისა და მონარქების მსგავსი გამოყენებინათ.

ბამ განაცხადა, რომ ქალი ექვმეტანილი იყო ფედერალურ სტუდენტურ სესხებთან დაკავშირებულ მაქინაციებში. ამ საქმის დეტალებს გვერდს აუვლით, მაგრამ გვერდს ვერ აუვლით იმ სკანდალს, რომელიც გამოიწვია საზოგადოებაში ინფორმაციამ განათლების სამინისტროს შემადგენლობაში სამსახურში ქვეგანყოფილების არსებობის შესახებ. ამგვარი ფედერალური სამინისტროებიდან არც ერთი არ პასუხობს კითხვას, თუ რატომ მიიჩნევენ საჭიროდ, რომ საკუთარ შემადგენლობაში ესოდენ მძლავრი და ამდენად შეიარაღებული სამხედრო ქვედანაყოფი ჰყავდეს.

ამერიკელები, უკვე დიდი ხანია, სახიფათოდ მიიჩნევენ შიდა საქმიანობას და წესრიგის დამყარების პროცესში სამხედროების გამოყენების პრაქტიკას. ქალაქის უფროსის ბოროტად გამოყენებისა და შესაძლო დარღვევების გამო საზოგადოებას შოქითაა ჯერ კიდევ იმ დროს დაეცო, როდესაც კონსტიტუციის იმპროვიზაცია. მამა-დაბაბარბაბი დიდი სიფრთხილითა და განგებულად საზოგადოებრივ მუდმივ არმიებზე და მოსახლეობის დაშინებაზე აღმასრულებელი ხელისუფლების ზედმეტად მონდომებულ წარმომადგენლებზე, რომელთაც, შესაძლოა, ეპროვინციული იმპერატორებისა და მონარქების მსგავსი გამოყენებინათ.

აღმასრულებელი ხელისუფლების ზედმეტად მონდომებულ წარმომადგენლებზე, რომელთაც, შესაძლოა, ეპროვინციული იმპერატორებისა და მონარქების მსგავსი გამოყენებინათ.

პირველი SWAT-ჯგუფის შექმნის შესახებ იდეა ლოს-ანჯელესში 1960-იან წლებში შიდა საზოგადოებრივი არეულობების დროს გაჩნდა. დერილ გეიტსი, რომელიც იმ პერიოდში ლოს-ანჯელესის პოლიციის სამმართველოში ინსპექტორად მუშაობდა, სულ უფრო ხშირად გამოხატავდა აღშფოთებას საკუთარი უწყების უუნარობის გამო, ეფექტურად ემოქმედა ისეთი ინციდენტების დროს, როგორც 1965 წელს უოტსში ჰქონდა ადგილი (სამოქალაქო არეულობები ლოს-ანჯელესის გარეუბან უოტსში 1965 წლის 11-დან 17 აგვისტომდე გრძელდებოდა. ექვსდღიანი არეულობის შედეგად 34 ადამიანი დაიღუპა, 1032 — დაიჭრა, 3438 კი — დააპატიმრეს). გეიტსს კალინა მოსწონდა საზღვარი ქვეყნის საზღვარსა და დიდი ქალაქის შიდა ნაწილში მდებარე უფროსი უფროსის მითითებით გაუქმებული პოლიციელებიცა და სამხედრო მოსამსახურეებიც, ისინი ერთად იბრძოდნენ ნარკოტიკების შესაჩერებლად. კალიფორნიის ცაზე დაფრინავდნენ ნაციონალური გვარდიის ვერტმფრენები და ჯაშუში თვითმფრინავები „P-2“, რომლებიც მარისხუნის ნათესების ძებნით იყვნენ დაკავებული.

როგორც კი პოლიცია ექვმეტანილს გამოავლენდა, ადგილზე გარბოდნენ ნაციონალური გვარდიის ჯარები, ნარკოტიკებთან ბრძოლის სამმართველო და სხვა ფედერალური და ადგილობრივი სახელმძღვანელო ორგანოები სრული საბრძოლო ეკიპირებით. ნათესებს ანადგურებდნენ, მათ დამთესავდნენ კი, ცხადია, აპატიმრებდნენ. ამგვარი მეთოდების მომხრენი ირმუნებოდნენ, რომ ნარკოტიკები სულ უფრო მძლავრ იარაღს

ნელს მისი SWAT-ჯგუფი უკვე მზად იყო თავისი პირველი რეიდის განსახორციელებლად.

დაახლოებით იმავე პერიოდში პრეზიდენტმა რიჩარდ ნიქსონმა ომი გამოუცხადა ნარკოტიკებს. ამ კამპანიის ფარგლებში სამართალდამცველი ორგანოების „არსენალში“ მიღებულ იქნა რამდენიმე საკმაოდ მკაცრი ზომა, მათ შორის მოულოდნელი ჩხრეკებისა და შემონეშების შესახებაც. ეს პოლიტიკა ნარკოპოლიციელებს საშუალებას აძლევდა, შევარდნილიყვნენ სახლებში ისე, რომ კარზე არ დაეკაკუნებინათ და არ განეცხადებინათ, რომ ეს პოლიციაა. მანამდე პოლიცია ვალდებული იყო, ნებისმიერი კარის შეღებამდე სწორედ ასე მოქცეულიყო.

შემიქმნა და უმწვავესი დეპარტამენტი შეიქმნა კონკრეტულად 1970 წელს მიიღო კანონი, რომლის თანახმადაც ნარკოპოლიციის ფედერალური ავტორიტეტი უფლებამოსილი იყო, რეიდები ყოველგვარი გაფრთხილების გარეშე შეეძინა. მამაკაცი და დაატერორის აბსოლუტურად უდანაშაულო მოქალაქეები და მათი ოჯახები. კონგრესი იძულებული გახდა, შემოსწავლილი კანონი 1974 წელს გაეუქმებინა, მაგრამ მალე აღნიშნული ზომები კვლავ დაბრუნდა პოლიციის სამუშაო პრაქტიკაში, ამჯერად კონგრესის მიერ დამტკიცებული კანონის გარეშე.

რეიგანის ადმინისტრაციის პერიოდში SWAT-ჯგუფის მუშაობის მეთოდები პირდაპირი მნიშვნელობით გაუქმდა სამართალდამცველების ნარკოტიკებთან ბრძოლის საქმეში. 1980-იანი წლების დასასრულს საერთო ოპერატიული ჯგუფების შექმნა და სამხედრო მოსამსახურეების ნარკოტიკების შესაჩერებლად. კალიფორნიის ცაზე დაფრინავდნენ ნაციონალური გვარდიის ვერტმფრენები და ჯაშუში თვითმფრინავები „P-2“, რომლებიც მარისხუნის ნათესების ძებნით იყვნენ დაკავებული.

როგორც კი პოლიცია ექვმეტანილს გამოავლენდა, ადგილზე გარბოდნენ ნაციონალური გვარდიის ჯარები, ნარკოტიკებთან ბრძოლის სამმართველო და სხვა ფედერალური და ადგილობრივი სახელმძღვანელო ორგანოები სრული საბრძოლო ეკიპირებით. ნათესებს ანადგურებდნენ, მათ დამთესავდნენ კი, ცხადია, აპატიმრებდნენ. ამგვარი მეთოდების მომხრენი ირმუნებოდნენ, რომ ნარკოტიკები სულ უფრო მძლავრ იარაღს

ვინაა უნდა დაფიქრდეს პოლიციელების მისაღებ სარეკლამო რეკლამებზე, რომლებიც პოლიციელები ხშირად ვერტიკალურად დაწვრილ ტოპებით ეხვევიან, ისვრიან მძლავრი იარაღიდან, ამტვირთვენ კარებს და ვილატებს იჭირენ. ამგვარი რეკლამები იქცა პოლიციის კულტურის სახედ, პოლიციისა, რომელიც უკიდურესად იზოლირდა საზოგადოებისგან, გახდა კონფრონტაციული და მილიტარისტული. ახლა ადამიანები პოლიციაში სულ სხვა მიზეზების გამო მიდიან.

იქნებ და ამ შეიარაღების შეფიქრებში პოლიცია მუდამ ერთი ნაბიჯით მათზე წინ უნდა ყოფილიყო. სინამდვილეში იყო რამდენიმე ცნობილი შემთხვევა, როდესაც პოლიციის არ გააჩნდა უპირატესობა ცეცხლისა და შეიარაღების მხრივ, მაგრამ არსებული მონაცემები იმაზე მიანიშნებს, რომ ეს გავრცელებული მოვლენა არ იყო.

1991 წელს ლიბერალურმა ანალიტიკურმა ცენტრმა Independence Institute-მა ჩაატარა კვლევა და დაადგინა, რომ აშშ-ში დანაშაულის 1%-ის შემადგენელი მკვლელობებიდან ერთ მერვეზე ნაკლები ჩადენილი იყო არმიული ტიპის იარაღის გამოყენებით. 1995 წელს იუსტიციის სამინისტრომ საკუთარი კვლევა ჩაატარა, 2004 წელს კი იგივე გააკეთა იუსტიციის ნაციონალურმა ინსტიტუტმა და ორივე ამ კვლევის ავტორი ანალოგიურ დასკვნამდე მივიდა: დანაშაულთა დიდი ნაწილი ჩადენილია მსუბუქი და ნაკლებად მძლავრი ცეცხლსასროლი იარაღის გამოყენებით.

ახლა საუკუნეა მოიტანა ახალი ომი, აფხაზად — ტერორიზმი. მას კი მოჰყვა ახალი საფუძველი და ახალი რასურსები პოლიციის მილიტარიზაციისთვის.

კვლევითი ჟურნალისტიკის ცენტრის მონაცემების თანახმად, შიდა უშიშროების სამინისტრომ 2002 წელს თავისი შექმნიდან ამ დრომდე 35 მილიარდი დოლარის გრანტები გასცა და ამ თანხის დიდი ნაწილი სამხედრო ტექნიკის შეძენასა და შეიარაღებას მოხმარდა. საუბარია იმ ტიპის სამხედრო ტექნიკაზე, რომელიც ჯავშანტრანსპორტორებსაც მოიცავს.

მსოფლიო 2011 წელს პენსიონირების პროგრამების ფარგლებში პოლიციის შესაძლებლობათა გაზრდის მიზნით დაიწყო ადგილობრივი საბაზისური დასაცავის ორგანიზაციების მიხედვით 500 მილიონი დოლარის აღჭურვილობა, რაც ამ მიზნით უკიდურესად რეკორდული იყო.

უკანასკნელ ათწლეულში მოხდა იმ ამოცანების ძალზე სახიფათო განხორციელება, რომელთაც პოლიციური სპეცრაზმის დამრტყმელი ჯგუფები ასრულებენ. როდესაც ქვეყანაში გაჩნდა პოკერით მომაკვდინებელი გატაცების ეპიდემია, პოლიციის მრავალმა სამმართველო დაინიშნა სპეცრაზმის გაგზავნა გარაჟების, სარდაფებისა და უცხოური ომების ვეტერანთა ორგანიზაციების ოფისების შესამოწმებლად, იქ ახარტული თამაშების მოწყობის გამოსავლენად. პრესის ცნობით და იმ მონაცემებით, რომლებსაც პოკერის ორგანიზაციები ავრცელებენ, ამგვარი რეიდების რაოდენობა ათეულჯერ იზარდა. ისინი ჩატარდა ბალტიმორში, ჩარლსტონსა და დალასში.

2006 წელს SWAT-ჯგუფის პოლიციელმა ვირჯინის შტატის ფერფაკის ოლქში მოკლა 38 წლის სულ კიულოსი. ამ ადამიანის წინააღმდეგ გამოძიება მას შემდეგ დაიწყო, რაც ერთ-ერთმა ოპერატიულმა თანამშრომელმა მოისმინა, რომ კიულოსი საფეხურით გუნდის მოგებაზე ფულს დებ-

ახლა საუკუნეა მოიტანა ახალი ომი, აფხაზად — ტერორიზმი. მას კი მოჰყვა ახალი საფუძველი და ახალი რასურსები პოლიციის მილიტარიზაციისთვის

და ბარში თავის მეგობრებთან ერთად. პოლიციამ კიულოსის ასაყვანად სპეცრაზმის ჯგუფი გაუშვა, მიუხედავად იმისა, რომ ობიექტი მანამდე არც ნა-სამართლევი იყო, არც რაიმესთვის დაკავებული. როდესაც სპეცრაზმი მივიდა, ერთ-ერთმა პოლიციელმა ერთადერთი ტყვია ისროლა და ეს ტყვია ეჭვმიტანილს პირდაპირ გულში მოხვდა. პოლიციელებმა განაცხადეს, რომ გასროლა შემთხვევითი იყო. მოკლულის ნათესავები ეჭობენ, რომ პოლიციელებმა დაინახეს, როგორ წაიღო ხელი ავტომობილს კიულოსმა, რათა მობილური ტელეფონი ამოეღო და იფიქრეს, რომ მას ჯიბეში ჰქონდა ტყვიანი მსგავსი რეიდები უკანასკნელ წლებში გამოიყენება თვითნორმატიული კანონებისა და წესების დაცვის უზრუნველყოფის მიზნითაც კი. თევზის რესურსებისა და ველური ბუნების დაცვის სამსახურის შეიარაღებული ფედერალური აგენტები 2009 წელს ნეშვილში მუსიკალური ინსტრუმენტების დამამზადებელი კომპა-

ნია Gibson Guitar-ის ოფისს „ესტუმრნენ“. რეიდის საფუძველი იყო ეჭვი, რომ იქ წარმოებაში გამოიყენებოდა მადაგასკარიდან უკანონოდ გატანილი ფოთლოვანი ჯიშების მასალა. კომპანიაში 2012 წელს საქმე სასამართლოში გადაწყვიტა 300 000-იან ჯარიმამდე თანხმობითა და ბუნების დაცვის კანონის დარღვევის აღიარებით.

2010 წელს ნიუ-ჰეივენის პოლიციის სამმართველომ თავისი SWAT-ჯგუფი გაგზავნა ადგილობრივ ბარში, რადგან ეჭვობდა, რომ იქ არასრულწლოვანები სპირტიან სასმელებს სვამდნენ. მაგრამ, აბსურდის ხარისხის მიხედვით, ყველა რეკორდი მოხსნა 2006 წლის ისტორიამ, რომელიც ტიპეტლებს უკავშირდება. ბერებმა საიზო რეჟიმი დაარსდნენ მშვიდობის მისიით ამერიკაში სტუმრობისას. აიოვაში ეს მისიონერები სრული საბრძოლო ეკვიპირებით აღჭურვილმა, კბილებამდე შეიარაღებულმა სპეცრაზმელებმა დააკავეს.

სამსუხაროდ, პოლიციის

სპეცრაზმის აგრესიული და კარგად შეიარაღებული ქმედებები ხშირად აბსოლუტურად უსარგებლო სისხლისღვრის მიზეზი ხდება. იყო შემთხვევები, როდესაც ისიცებოდნენ შემთხვევითი გამვლელები, პოლიციელები, რომლებიც ადამიანებს ქურდები ან ტერორისტები ეგონათ პოლიციისთვის აბსოლუტურად შეუსაბამო გაუფრთხილებელი შეჭრების გამო და ესროდნენ.

უბრალო ინფორმაციის მოძიების გზით ადვილად შეიძლება 50-ზე მეტი მაგალითის მოძიება, როდესაც არაძალადობრივი ხასიათის დანაშაულებთან დაკავშირებული ან მონაწილეთა შეთანხმებით ჩადენილი კანონდარღვევების (ეს არის დანაშაული, რომელიც ძირითადად ნარკოტიკების გამოყენებას ახარტული ნაწილის გამოყენებას ახარტული ნაწილის გამოყენებას ახარტული ნაწილის გამოყენებას) ორდერების შესრულებისას განხორციელებულ რეიდებს აბსოლუტურად უდანაშაულო ადამიანები შეეწირნენ. მსხვერპლთა შო-

რის იყვნენ საქმესთან კავშირის არმქონე უცხო პირები, ხშირად პოლიცია რეიდის შემდეგ ვერ პოულობდა დანაშაულის რაიმე კვალს, რომლის მიხედვითაც შემდგომ გამოძიება იწარმოებდა.

ამგვარ მსხვერპლთა შორისაა 92 წლის ქალი კატრინ ჯონსონი, რომელიც 2006 წელს ატლანტის ნარკოპოლიციელებმა, ინფორმატორის არასწორი მინიშნების მიხედვით, მოქმედებისას მოკლეს. 2000 წელს კალიფორნიაში რეიდისას ნარკოპოლიციის SWAT-ჯგუფმა შემთხვევით მოკლა 11 წლის ალბერტო სეპულვედა. მასაჩუსეტსის შტატის ფრენინგემში რეიდისას 2011 წელს პოლიციამ მოკლა იური სტემპსი, მოგვიანებით კი მკვლელობა პოლიციელმა განაცხადა, რომ ეს თვითნებური მითხრობა იყო. სტემპსი ეჭვმიტანილიც კი არ იყო რაიმე დანაშაულში.

ვინმე უნდა დაფიქრდეს პოლიციელების მისაღებ სარეკლამო რეკლამებზე, რომლებშიც პოლიციელები ხშირად ვერტიკალურად დაწვრილ ტოპებით ეხვევიან, ისვრიან მძლავრი იარაღიდან, ამტვირთვენ კარებს და ვილატებს იჭირენ. ამგვარი რეკლამები იქცა პოლიციის კულტურის სახედ, პოლიციისა, რომელიც უკიდურესად იზოლირდა საზოგადოებისგან, გახდა კონფრონტაციული და მილიტარისტული. ახლა ადამიანები პოლიციაში სულ სხვა მიზეზების გამო მიდიან.

თუ პოლიციელთა სადისკუსიო ორუმებს გადავხედავთ ან ახალგაზრდა პოლიციელებს გავესაუბრებთ, ხშირად გავიგონებთ ფრაზას: „ყველაფერი ბავშვობაში, ოღონდ სასაბაზო ცოცხალი და სულ-საღამათი დამბრუნდა“. ამგვარი დამოკიდებულება იმაზე მიანიშნებს, რომ პოლიციელები მოქალაქეებთან ნებისმიერ კონტაქტს ალიკვაშირებენ, რომ პოლიციის ხელმძღვანელობა მხარს უჭერს პოლიციის მილიტარიზებულ იმიჯს, როგორც ეს 2011 წელს ნიუ იორკის მერმა მაიკლ ბლუმბერგმა გააკეთა განცხადებით: „მე ნიუ იორკის პოლიციის სამმართველოში მყოფი ყველაფერი არაა საკუთარი არმია — მსოფლიოში რიცხოვნობით მხოლოდ არმიაა“.

ამერიკელ პოლიციელს კი სამუშაო დღის დასრულებამდე ცოცხლად გადარჩენის განსხვავებული მოტივები უნდა ჰქონდეს. მართალია, ლოს-ანჯელესის პოლიციის სამმართველომ ამერიკა პირველი SWAT-ჯგუფით დააჯილდოვა, მაგრამ თვით მისი ლოზუნგიც კი სავსებით შეესაბამებოდა პოლიციის იდეალს — დაცვა და მსახურება!

შესაძლოა SWAT-ჯგუფებს არსებობის უფლება ჰქონდეთ კიდევ, მაგრამ მათი გამოყენება იმ უიშვიათეს შემთხვევებში უნდა შემოიფარგლებოდეს, როდესაც მხოლოდ პოლიციის მკაცრ ქმედებას შეუძლია იხსნას ადამიანთა სიცოცხლე და რა თქმა უნდა, ეს დაჯგუფებები არ უნდა იქცნენ თანამედროვე ზნეობრივ პოლიციად.

The Wall Street Journal

სააკაპულივა «ონხეას» ჭიტლაყი ამოსსო — შეწყალაუა ბუნააე მინა დატოვა

სამეგრელოს გუბერნატორმა თენგიზ გუნავამ ე. წ. მატროსოვის ციხე დატოვა. მას სასჯელსადასრულების დაწესებულებასთან გოკა გაბაშვილი, გვი თარგამაძე, დავით დარჩინაშვილი, ნუგზარ ნიკოლაური, ზურაბ ჭიაბერაშვილი, მარიამ საჯაია და „ნაციონალური მოძრაობის“ სხვა სახეები რამდენიმე საათის განმავლობაში ელოდებოდნენ.

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა თენგიზ გუნავა დღეს შეინყალა. შესაბამისი განკარგულება პრეზიდენტის ვებგვერდზე გამოქვეყნდა. განკარგულების მიხედვით, გუნავას ნასამართლეობაც ეხსნება. მართალია, ცოცხლების ტრიალთი განიქმნა „ნაციონალური მოძრაობის“ ლიდერები გუნავას პოლიტპატიმრად მიიჩნევენ, მაგრამ განსხვავებული აზრი აქვს საზოგადოებას. ასე მაგალითად, საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის თავმჯდომარის, კახა კოჭორიძის, შეფასებით, „საქართველოს პრეზიდენტის მიერ სამეგრელო-ზემო სვანეთის ყოფილი გუბერნატორის — თენგიზ გუნავას შეწყალვის შესახებ განკარგულება ფორმალურ-სამართლებრივი კუთხით სწორია, თუმცა შეწყალვის ზოგად სტანდარტებში არ ჯდება და სუბიექტური ხასიათის მატარებელია“.

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრის — გია ცაგარეიშვილის განცხადებით კი, „თუ საქართველოს პრეზიდენტმა სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორი თენგიზ გუნავა შეინყალა, გვანცა ყუფარაძე რატომ არ შეინყალა? ყაჩაღები, ნარკომანები, გამომძალავებლები რომ შეინყალო მთელი სააკაშვილმა, რატომ არ შეინყალა გვანცა ყუფარაძე, რატომ არ შეინყალო ასეულობით პოლიტპატიმარი? ამ კითხვებზე დავით ბაქრაძეს მოუწევს პასუხის გაცემა“.

პარლამენტის ვიცე-სპიკერი მანანა კობახიძე კი პრეზიდენტის განცხადებებს არადეკვატურს უწოდებს და აცხადებს: „ეჭვობა, სააკაშვილს ეროვნული გმირის სტატუსთან დაკავშირებით პირადი დამოკიდებულება აქვს, მაგრამ, სამსუხაროდ, ქვეყნის პრობლემა ის, როდესაც საქართველოს ასეთი პრეზიდენტი ჰყავს! ქვეყნის პირველი პირია სააკაშვილი, რომელმაც ვირაგვლიანის მკვლელები შეინყალა“.

შეგახსენებთ, რომ მიმდინარე წლის 12 ივლისს თენგიზ გუნავას თავისუფლების 4 წლით აღკვეთა მიესაჯა. დღეს კი იგი პრეზიდენტმა შეინყალა და ნასამართლეობა მოუხსნა.

პოლიციის სპეცრაზმის აგრესიული და კარგად შეიარაღებული ქმედებები ხშირად აბსოლუტურად უსარგებლო სისხლისღვრის მიზეზი ხდება

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ახალმა მთავრობამ უნდა გაითვალისწინოს, რომ ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია დაჯილდოებულია სათანადო ნიჭითა და გონებით, საკითხთა ღრმად ნვდომის უნარით. იგი არის გლობალიზაციის პრობლემათა ცენტრის ხელმძღვანელი, პოლიტიკის მიცნეობათა დოქტორი, პროფესორი. მას შეუძლია სხვაზე უფრო მეტად აფხაზეთთან და ოსებთან საერთო ენის გამონახვა. იგი აუცილებლად უნდა ჩაერთოს პოლიტიკურ პროცესში და კერძო იყაროს საქართველოს პრეზიდენტად.

ერთად ვიბრძვით საქართველოს გადარჩენად, ანუ თავისუფლების წყურვილით, რწმენით მივიღეთ არჩევნებზე!

საქართველოს პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანები, ჯერ კიდევ მაშინ, როდესაც საქართველოს სათავეში ედგა ედუარდ შევარდნაძის შემდეგ მოსული სააკაშვილის ხელისუფლება — „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“, ინტერესით გაეცნენ ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას მიერ გამოქვეყნებულ ფუნდამენტურ ნაშრომს „საქართველოს ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი განვითარების სტრატეგია და ეროვნული იდეა“. შორსმჭვრეტელმა და სამშობლოს ბედით დაინტერესებულმა ერისშვილებმა გულთან ახლოს მიიტანეს ღრმადანალიტიკური, ეროვნულ ფესვებზე აღმოცენებული ნაშრომის დედააზრი. ცხრა წლის განმავლობაში ახალი მთავრობის მიერ მოპოვებულმა წარმატებებმა თუ წარუმატებლობამ დააფიქრა ავტორი.

ახლახან დაწერილ პუბლიკაციებში: „ფიქრობთ, რომ ჯერ კიდევ გვაქვს შანსი, ავაშენოთ ისეთი საქართველო, როგორც ვოცნებობდი“,

„ავგისტოს ომი იყო თავდაჯერებული და დაუსჯელოებით გათავხედებული არამზადების სისხლიანი ავანტიურა“, „ქართული მინა ეკუთვნის მცირე ნაწილი, რომ ცხოვრების ნესად და დემოკრატიულ ნორმად აქციოს კაცის კაცზე და ქალის ქალზე დაწყვილება, მათი „მამობისა“ და „დედობის“ აღიარების ხარჯზე მომავალი თაობის სულიერი დამახინჯება?..

ვის ქართველ ერს, ხოლო ერთი მხლოდ დღევანდელი თაობა როდია“, „თუ მორჩილად მივიღებთ თავსმოხვეულ ღირებულებებს, დავიღუპებით“ ნაპერკლები გაკრთა და ალი აინთო. როგორ აღიქმება მკითხველებში ეს შეგონება, უარვეყთ ათასწლოვანი ტრადიცია, რელიგია, ქრისტიანული მორალი და ზნეობა თუ თვალახელილებმა ვითმინოთ, დემოკრატიისა და ადამიანების უფლებების დაცვის ნიღბით გამოწრთობილი „ნაციონალიზმი“ მესვეურები როგორ თელავენ ფეხებში სიმართლეს, ადამიანის პატივსა და ღირსებას. მიზანთროპები სპობენ კაცის სიყვარულს, ძარცვავენ საქართველოს. ერი დამფრთხალი და გზაბნეულია. რა ხდება ჩვენს თავს? რატომ გააქტიურდა მოსახლეობის მცირე ნაწილი, რომ ცხოვრების ნესად და დემოკრატიულ ნორმად აქციოს კაცის კაცზე და ქალის ქალზე დაწყვილება, მათი „მამობისა“ და „დედობის“ აღიარების ხარჯზე მომავალი თაობის სულიერი დამახინჯება?..

მცირე ნაწილი, რომ ცხოვრების ნესად და დემოკრატიულ ნორმად აქციოს კაცის კაცზე და ქალის ქალზე დაწყვილება, მათი „მამობისა“ და „დედობის“ აღიარების ხარჯზე მომავალი თაობის სულიერი დამახინჯება?..

სამშობლო, წმინდა მარიათა ნილსვედრი ქვეყანა. მინას მოფერება და მოვლა-პატრონობა სჭირდება. მცირეწინიან საქართველოში მინის გაყიდვა კანონით უნდა აიკრძალოს, ვინაიდან სინგაპურზეა ეროვნულ თვითმყოფადობას. საქართველო უნდა გამოლიანდეს და გაყიდული მინა პატრონს დაუბრუნდეს. როგორი წარმოგიდგენიათ საქართველოს ხვალისდელი დღე? როგორ გადაირჩინოს პატარა საქართველო თავი, რომელიც მდებარეობს დასავლეთისა და აღმოსავლეთის გზაჯვარედინზე? ჩვენ უნდა მივმართოთ სპარტაკოს, რომელიც ინსტიტუტებს, რომლებიც შევქმნიდათ, რომლებიც უნდა გავაძლიეროთ მისი გზაჯვარედინი? ჩვენ უნდა მივმართოთ სპარტაკოს, რომელიც ინსტიტუტებს, რომლებიც შევქმნიდათ, რომლებიც უნდა გავაძლიეროთ მისი გზაჯვარედინი? ჩვენ უნდა მივმართოთ სპარტაკოს, რომელიც ინსტიტუტებს, რომლებიც შევქმნიდათ, რომლებიც უნდა გავაძლიეროთ მისი გზაჯვარედინი?

ლხუმი ღირსების აღდგენა და ინტელექტუალური ერის რეპუტაციის მოპოვება, მთავარია, ვის მივანდოთ ერის ბაღი! ამას ამომარჩევლის სწორი არჩევანი გადაწყვეტს. ახალმა მთავრობამ უნდა გაითვალისწინოს, რომ ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია დაჯილდოებულია სათანადო ნიჭითა და გონებით, საკითხთა ღრმად ნვდომის უნარით. იგი არის გლობალიზაციის პრობლემათა ცენტრის ხელმძღვანელი, პოლიტიკური მიცნეობათა დოქტორი, პროფესორი. მას შეუძლია სხვაზე უფრო მეტად აფხაზეთთან და ოსებთან საერთო ენის გამონახვა. იგი აუცილებლად უნდა ჩაერთოს პოლიტიკურ პროცესში და კერძო იყაროს საქართველოს პრეზიდენტად.

ვინ დააფასა საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის ზეარაკად შეწირული საქართველოს პირველი პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია? — ალექსანდრე ჭაჭიამ. მან ქალაქ ზუგდიდის ცენტრში ძეგლი აუგო მას და განადიდა მისი სახელი.

ნაკოლინე (ნაკო) გარბაძეა, განათლების დამსახურებული მუშაკი, დენილი აფხაზეთიდან

გაზეთი «საქართველო და მსოფლიო» ჩაღობეს

თქვენი გაზეთის აქტიური მკითხველი ვარ. ის თავისი ობიექტურობით უდიდეს როლს ასრულებს ქართველი მკითხველის სწორად აზროვნების ჩამოყალიბების საქმეში. ცდილობს, განარიდოს მკითხველი დასავლურ მაცდუნებლობას, რათა შეინარჩუნოს ეროვნული თვითმყოფადობა. 2011 წლის 8-14 ივნისის ნომერში

დაიბეჭდა ჩემი წერილი, სათაურით: „ჩვენ არ ვიცით, ვის ვებრძობოთ“, ამისთვისაც დიდი მადლობელი ვარ. თუ ჩემი ნაწერისთვის ამჯერადაც გამოინახება თქვენს გაზეთში ადგილი, ბევრად მადლობელი ვიქნები. მადლიერებითა და პატივისცემით, **ოსმაილ ახალაქი** საქტრედია, 18.07.2013 წ.

ნუთუ?!

ნუთუ, ამოდ ვენვალეთ?! და ამახ ვდარდობ მარტო მე?! სააკაშვილი შეეცვალეთ, გეგმა უცვლელი დავტოვებ! ნატო, ევროკავშირით კვლავ გვიბნელებენ გონებას, ნეტავი სინდისნაშლილის ისევე გაგვხდიან მოხედავად?!

„ოკუპაცია“

რომ არა „ოკუპაცია“, მძიმე დრო დაგვიდგებოდა, ჩვენი ქართული ნაცია წყალივით აორთქლდებოდა. რუსმა გვიშველა, ღვთის ნებით, გახდა შემწე და დამხმარე, ჩვენ კი რუსეთის გინებით გარყვნილ დასავლეთს ვახარებთ. საკუთარ თავზე არ ვფიქრობთ, კვლავ დასავლეთის მონა ვართ, ვერ ვხვდებით, ის რომ გავიქრობს ქვეყნის წარსულს და მომავალს.

თვითონ იბრძოლონ...

ავლანეთს თავგანწირული ჯარისკაცია ქვეყნისა, იქ დაღუპული ქართველი გმირად შერაცხვის ვერ ღირს არს. ქვეყნის მთავრობა უთავო და ამერიკის ლაქია,

გვარწმუნებს, — ასე უნდაო ეს სასახელო საქმეა! თვითონ იბრძოლონ, თავები დასდონ და შპოვონ დიდება, ნავიდნენ, არ ვედავებებით, ჩვენ კი არაფრად გვჭირდება!

ბოდიში

არ მწამდა მე შენი ღირსება, ომით და სისხლისღვრით რომ იშვი, ბოდიში, საბჭოთა სისტემავე, ბოდიში, ბოდიში, ბოდიში!

ვისმინეთ რჩევები ონავრის, ვემონეთ მტრის ნებას ბრწყინები, მოგვესპო იმედი მომავლის, დალუპვის გზასავალს მივყვებით.

ველოდით წინსვლას და... უკუსვლით თანდათან უფსკრულთან მივდივით. დღეს ვცხოვრობთ ცხვრებივით უხამსით,

არ გვერგო სიკეთე მცირედიც, ვერას ვრგებ ნათესავს, მეგობარს, თავსაც კი ვერას ვრგებ, ისე ვარ, მე სულელს დღემდე არ მეგონა, შენზე ცუდს ვნახავდი სისტემას. დღეს გული ტკივილით ივსება კვლავ ცუდი მომავლის ლოდინში, ბოდიში, საბჭოთა სისტემავე, ბოდიში, ბოდიში, ბოდიში!

რა დავაგავით დიდი საბჭოლო ომის მონაწილეებს?!

2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნებში „ქართული ოცნების“ გამარჯვებას ქართველ ხალხთან ერთად ომის მონაწილე ვეტერანებიც გულწრფელად მივესალმეთ, რადგან ბოლოსდაბოლოს ქვეყანას ხომ უნდა ღირსებოდა ხალხზე მზრუნველი მთავრობა! ეს დღეც დადგა. ხალხს იმედი გაუჩნდა, რის საბაზსაც „ოცნების“ წინასაარჩევნო პროგრამა (დაპირებები) იძლეოდა. ვაცნობიერებთ, რომ „ნაციონალების“ მიერ ქვეყნის 9-წლიანი წგრევის შემდეგ, „ოცნების“ წინასაარჩევნო დაპირებების შესრულება და სოციალური გარდაქმნები ერთბაშად ვერ მოხდებოდა. როგორც თავად ბიძინა ივანიშვილმა განაცხადა, ახალი მთავრობის მიერ გატარებული გარდაქმნების სასიკეთო ძვრებს ხალხი მეორე, მესამე და მეოთხე წელს იგრძნობს.

ჩვენ, ომის ვეტერანებს, გულით გვინდა, გვჯეროდეს, რომ მართლაც ასე იქნება, მაგრამ ნელს გატარებულმა საპარტიო ღონისძიებებმა და ზოგიერთმა სხვა ფაქტმა ჩვენს ოცნებას, რომ გორც იტყვიან, „წყალი შუაყინა“.

საკმაოდ არიან „ნაციონალისტების“ წარმომადგენლები, რომლებსაც საშინლად სძულდათ და დღესაც სძულთ სამაგალი ომის ვეტერანები. სამწუხაროდ, დიდი სამამულო ომის შესახებ არაფრანალი წარმოდგენის მატარებელი პერსონები „ოცნების“ შემადგენლობაშიც აღმოჩნდნენ. სხვანაირად, აბა, როგორ უნდა გავიგოთ მთავრობის ერთ-ერთი „წარმატებული მინისტრის“ განცხადება იმის შესახებ, რომ სტალინი და პიტლარი ერთნაირად დამნაშავეები არიან. ამით ამ ქალბატონმა შეურაცხყოფა მიყენა არა მარტო დიდი სტალინის პიროვნების ნათელ ხსოვნას, არამედ შეურაცხყო საქართველოდან ომში წარგზავნილი იმ სამასი ათასი დაღუპული ჯარისკაცის ნათელი ხსოვნა და, ამასთანავე, შეურაცხყოფა მოგვაყენა იმ ომის მონაწილე დღეს ცოცხლად შემორჩენილ ვეტერანებსაც.

მეორე მსოფლიო ომის მონაწილე არც ერთ ქვეყანაში ომის ვეტერანები ისე უყურადღებოდ არ არიან მიტოვებულნი, როგორც საქართველოში. რუსეთში ომის ვეტერანების პენსია 1000 დოლარზე მეტია, ჩვენთან კი 80 დოლარამდე აღწევს. ჩვენს მეზობელ ქვეყნებში — აზერბაიჯანსა და სომხეთში, დიდი სამამულო ომის დამთავრებიდან 68 წლის თავის აღსანიშნავად ომის ვეტერანები 1000-1000 დოლარით დასაჩუქრეს, ჩვენთან კი 200 ლარი ძლივს გაიმეტეს.

გვპირდებიან, რომ პენსია ვეტერანებს მომავალში გაეზრდებათ, მაგრამ არ ითვალისწინებენ იმ რეალობას, რომ ყველა ვეტერანი 90 წელს მიღწეული და გადაცილებული ვართ. უფალი რამდენ ხანს გვაცოცხლებს კიდევ? ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ჩვენდამი ასეთი დამოკიდებულება სხვა არაფერი, თუ არა მიორა მსოფლიო ომის მინიშნალოების შეუფასებლობა და იმ ომის ვეტერანთა დაუფასებლობა.

შოთა გუაქია, დიდი სამამულო ომის ვეტერანი

მიზანშეწონილია პრეზიდენტის უოსტაჲ ერისთვის მისაღები და ღირსეული კანდიდატის გამოსავლენად შეიქმნას სხვადასხვა პროფესიის გამორჩეული სპეციალისტებისგან შემდგარი კომისია, რომელიც მიუკერძოებლად შეისწავლის ყოველი კანდიდატის ბიოგრაფიას და მერე ერთ ბროშურად გამოაქვეყნებს, რათა ხალხს საფუძვლიანი წარმოდგენა შეეძინოს თითოეულ კანდიდატზე და სწორი არჩევანი გააკეთოს.

ახლა არჩევანში შეხდომის დაშვება ქვეყნის კაბინეტის ტოლფასიანად

ამ წერილის მიზანი, ვინმესთვის ქვეყნის სწავლება კი არა, დღევანდელი საქართველოს სავალალო მდგომარეობაზე სუბიექტური აზრის დაფიქსირებაა.

ადამიანს, რომელიც დაუ-ლაგებელ, აწვნილ ქვეყანაში ცხოვრობს, სანუხარ-საფიქრალს რა გამოუღებავს. დროის მანქანას ხშირად ვუხმობ საუ-კუნეთა ლაბირინთებში სა-მოგზაუროდ. მამულისათვის გამოსადეგარი რეცეპტებისა თუ გამოცდილებების შესაგ-როვებლად ხან ფარნავაზის ეპოქაში დავხეტიალობ, ხან დავით აღმაშენებლის გოლი-ათ სხეულს აწვდილივით დავ-სდევ, ხან თამარ მეფის სიბრ-ძნითა და გამჭრიახობით ვი-ხიბლები... და როცა ზმანებე-ბიდან დღევანდელობაში გად-მოვიდვარ, საკუთარი თავი მეცოდება ამდენი უზნეობის, გაუტანლობის, სიბილნის, უსუსურობის ტბაში უნებლი-ეთ რომ მოვადენ ტყაპანს. ტბის ხსენებისას ბაზალეთი მახსენდება, თითქოს გულზე მოიქეცება და მინდა გამოვი-ნო იქ, თქვით აკვანში მწოლა-რე გრმა ზრდის რა სტადიაშია, ქვეყანას მხსნელად როდის მოველინება?!

დენტად არჩევის საღერლეო. აქედანვე ცხადია, საპრეზი-დენტო არჩევნების ბიულეტენში იმდენი კანდიდატი იქ-ნება შეტანილი, რომ პირველ ტურს გამარჯვებულის გამოვ-ლინება ნამდვილად გაუჭირ-დება. მეორე ტურის ჩატარება ქვეყნის გაპარტახებულ ეკო-ნომიკას მძიმე ტვირთად დაან-ვება და ისედაც აფორიაქებულ ხალხს მეტხანს ამყოფებს ეი-ფორიულ მდგომარეობაში. ეს მოვლენა თავიდანვე რომ ავი-ცილოთ, მიზანშეწონილია პრეზიდენტის უოსტაჲ ერის-თვის მისაღები და ღირსეული კანდიდატის გამოსავლენად შეიქმნას სხვადასხვა პროფე-სიის გამორჩეული სპეცია-ლისტებისგან შემდგარი კომი-სია, რომელიც მიუკერძოებ-ლად შეისწავლის ყოველი კან-დიდატის ბიოგრაფიას და მე-რე ერთ ბროშურად გამოაქ-ვეყნებს, რათა ხალხს საფუძე-ლიანი წარმოდგენა შეეძინოს თითოეულ კანდიდატზე და სწორი არჩევანი გააკეთოს.

სურველ შედეგს როდი იძ-ლავა. უპირანი იმდენობა, საბანკო გარეგნობა, ლეგალიზაცია, უსწავლო, რომელიც გაერთიანებუ-ლი იმდენობა ძველის პრე-ზიდენტო, პრემიერ-მინი-სტრი, პარლამენტის თავმ-ჯდომარე, კაბინეტის სა-პარტიო და მცირეპარტი-ბათა პარტიების პრეზი-დენტი. 2008 წელს რუსეთთან ომისწინა პერიოდში, ასეთი ხუ-თელისაგან შემდგარი საბჭო რომ ყოფილიყო, ქვეყნის პრე-ზიდენტს სამაჩაბლოს ტერი-ტორიაზე რუსეთის ჯარის წი-ნაღმდეგ საომარ მოქმედებე-ში ჩაბმაში მხარს არავინ დაუ-ჭერდა და სააკაშვილი დამოუ-კიდებლად ომობანას თამაშ ვერ გაბედავდა. კინოფილმ „შე-სანიშნავი შედეგის“ არ იყოს, თუ ეს ხუთეული შესანიშ-ნავი მამულიშვილებით მტკი-ცედ შეიკრება, ქვეყანას აუცი-ლებლად ემეფება.

არის ასეთი გამოთქმა — „ხალხი ბრძენიაო“. ხშირ შემ-თხვევაში ეს მართლაც ასეა. ხანდახან, უბრალო ადამიანე-ბისაგან იმდენი საღი აზრი მო-დის, იერარქიის ზედა ფენებში მოკალათებულ მოხელეებს სიზმარშიც რომ არ ეწვევა. დე-მოკრატიაც ხალხის მმართვე-ლობას ნიშნავს და მოსაზრებე-ბი, რომლებიც ქვეყნის ტბის მარცხელებს შეიცავს, სილაში ნივთის წვეთებით არ უნდა ინთქმებოდნენ. პრესაში, სა-ტელევიზიო გადაცემებში, უფროსების, მეცნიერე-ბის, სარწმუნოების მსახურთა და სხვათა წერილებში იმდენი საღი აზრია მიმობნეული, მათ რომ ითვალისწინებდნენ, ქვე-ყანა განვითარების სხვა საფე-ხურზე იქნებოდა. ამიტომ ძა-ლიან დროული და მომგებიანი იქნებოდა, დაგვეარსებინა სა-ლი აზრებისა და წინადადეგე-ბის ბანკი, რომელიც დაინტე-რესებულ პირებს ფასდაუდებ-ლად სამსახურს გაუწევდა.

საყოველთაო გლობალიზა-ციის, მსოფლიოს მასონთა აზიერებული მცდელობების ეპოქაში, როცა ყურადღებას იმაზე ამახვილებენ, რომ მო-მავალში სულაც არაა საჭირო ტრადიციული ოჯახები, ერთა

ყმაწვილკაცობაში არაერთი ღამე გამიტარებია ოცნებაში. ო, რა გულუბრყვილოდ მეგო-რა მაშინ მამულის ცა ძალიან მოკლე დროში რომ გაბრწყინ-დებოდა და იგი კომუნიზმის ყოვლისმომცველი შუქურით. მაგრამ, როგორც ერთმა პო-ეტმა თქვა, ჩვენს ვინაში ქუ-ჩებში კომუნიზმი ვერ შემოე-ტია და ისტორიის ნაცარმიყ-რილ სანაგვეზე განუტევა გა-ურკვეველი წარმომავლობის გაცრეცილი სული. რა ძნელი და დაბლულია უკეთესი მერ-მისისთვის უიმედო ლოდინი მამონ, როცა დრო უმონყა-ლოდ გარბის და ღვთისგან ბოძებული სიცოცხლე ხელში ყინულის ნატყვივით გადნება.

რაც თავი მახსოვს, სამწუ-ხაროდ, მსოფლიო, რომლის პატარა ნაწილი ჩვენც ვართ, არასოდეს ყოფილა წყნარი, სანდომიანი და დალაგებუ-ლი. დედამიწის ყველაზე გან-ვითარებული ქვეყანა, რომე-ლიც დღემდე დემოკრატიის „შუქურად“ ითვლება, ყო-ველგვარი სიმორცხვის გარე-შე, სხვადასხვა ქვეყანას სა-ჯაროდ მოუწოდებს, დაიცვან ადამიანის უფლებები ქვეყ-ნის ისეთ სფეროში, როგორც-ცა პომოსეუსულიზმი, მა-მათმავლობა, ერთსქესიანთა ქორწინება და სხვა მსგავსი სიმახინჯეები. ჩვენს ქვეყა-ნას სხვა ქვეყნების გამოცდი-ლების გაზიარება თუ უნდა, რაღა ცუდით გავითანგოთ, კარგით დავინყოთ. ამერიკის ისტორიაში, მიუხედავად იმი-სა, რომ მისი საძირკველი გა-უგონარ ძალადობაზეა აგე-ბული, ნამდვილად არის ბევ-რი რამ მისაბძიცი.

არის ასეთი გამოთქმა — „ხალხი ბრძენიაო“. ხშირ შემ-თხვევაში ეს მართლაც ასეა. ხანდახან, უბრალო ადამიანე-ბისაგან იმდენი საღი აზრი მო-დის, იერარქიის ზედა ფენებში მოკალათებულ მოხელეებს სიზმარშიც რომ არ ეწვევა. დე-მოკრატიაც ხალხის მმართვე-ლობას ნიშნავს და მოსაზრებე-ბი, რომლებიც ქვეყნის ტბის მარცხელებს შეიცავს, სილაში ნივთის წვეთებით არ უნდა ინთქმებოდნენ. პრესაში, სა-ტელევიზიო გადაცემებში, უფროსების, მეცნიერე-ბის, სარწმუნოების მსახურთა და სხვათა წერილებში იმდენი საღი აზრია მიმობნეული, მათ რომ ითვალისწინებდნენ, ქვე-ყანა განვითარების სხვა საფე-ხურზე იქნებოდა. ამიტომ ძა-ლიან დროული და მომგებიანი იქნებოდა, დაგვეარსებინა სა-ლი აზრებისა და წინადადეგე-ბის ბანკი, რომელიც დაინტე-რესებულ პირებს ფასდაუდებ-ლად სამსახურს გაუწევდა.

საყოველთაო გლობალიზა-ციის, მსოფლიოს მასონთა აზიერებული მცდელობების ეპოქაში, როცა ყურადღებას იმაზე ამახვილებენ, რომ მო-მავალში სულაც არაა საჭირო ტრადიციული ოჯახები, ერთა

საყოველთაო გლობალიზა-ციის, მსოფლიოს მასონთა აზიერებული მცდელობების ეპოქაში, როცა ყურადღებას იმაზე ამახვილებენ, რომ მო-მავალში სულაც არაა საჭირო ტრადიციული ოჯახები, ერთა

სულ მისაბძიცი. სულ საპრეზიდენტო არჩევნები გა-იმართება. როგორც მოსა-ლოდნელი იყო, ამჟამადაც ბევრ ადამიანს აემაღლა პრეზი-

დენტო არჩევნების ბიულეტენში იმდენი კანდიდატი იქ-ნება შეტანილი, რომ პირველ ტურს გამარჯვებულის გამოვ-ლინება ნამდვილად გაუჭირ-დება. მეორე ტურის ჩატარება ქვეყნის გაპარტახებულ ეკო-ნომიკას მძიმე ტვირთად დაან-ვება და ისედაც აფორიაქებულ ხალხს მეტხანს ამყოფებს ეი-ფორიულ მდგომარეობაში. ეს მოვლენა თავიდანვე რომ ავი-ცილოთ, მიზანშეწონილია პრეზიდენტის უოსტაჲ ერის-თვის მისაღები და ღირსეული კანდიდატის გამოსავლენად შეიქმნას სხვადასხვა პროფე-სიის გამორჩეული სპეცია-ლისტებისგან შემდგარი კომი-სია, რომელიც მიუკერძოებ-ლად შეისწავლის ყოველი კან-დიდატის ბიოგრაფიას და მე-რე ერთ ბროშურად გამოაქ-ვეყნებს, რათა ხალხს საფუძე-ლიანი წარმოდგენა შეეძინოს თითოეულ კანდიდატზე და სწორი არჩევანი გააკეთოს.

საყოველთაო გლობალიზა-ციის, მსოფლიოს მასონთა აზიერებული მცდელობების ეპოქაში, როცა ყურადღებას იმაზე ამახვილებენ, რომ მო-მავალში სულაც არაა საჭირო ტრადიციული ოჯახები, ერთა

საყოველთაო გლობალიზა-ციის, მსოფლიოს მასონთა აზიერებული მცდელობების ეპოქაში, როცა ყურადღებას იმაზე ამახვილებენ, რომ მო-მავალში სულაც არაა საჭირო ტრადიციული ოჯახები, ერთა

საყოველთაო გლობალიზა-ციის, მსოფლიოს მასონთა აზიერებული მცდელობების ეპოქაში, როცა ყურადღებას იმაზე ამახვილებენ, რომ მო-მავალში სულაც არაა საჭირო ტრადიციული ოჯახები, ერთა

გურამ ოდიშარია: სტალინის კვლი ქველ ადგილს არ დაუბრუნდება

კულტურის მინისტრ გუ-რამ ოდიშარიას განცხადე-ბით, სტალინის ძეგლის გორ-ში დაბრუნების საკითხს მისი უწყება არ წყვეტს.

როგორც ოდიშარიამ ჟურ-ნალისტებს განუცხადა, ეს სა-კითხი უშუალოდ მუნიციპა-ლიტეტის გადასაწყვეტია. კულტურის სამინისტროს კი მხოლოდ გარკვეული რჩევები შეუძლია მისცეს.

„ეს თემა პერიოდულად აქ-ტიურდება ხოლმე. ჩვენი პო-ლიტიკა ყოველთვის იყო და არის ის, რომ არც ერთ შემთხ-ვევაში არ შეიძლება სტალი-ნის ძეგლი დაბრუნდეს ძველ ადგილას. მიუხედავად ამისა, ეს საქმე მუნიციპალიტეტის გადასაწყვეტია. ჩვენ კი მხო-ლოდ რჩევები შეგვიძლია მიე-ცეთ. მაგალითად, ბალტიის-პორტის განმარტებისას თუ გავითვალისწინებთ, გორე-ლებს შეუძლიათ გამოყონ ად-გილი, რომელზეც არა მარტო სტალინის, არამედ სხვათა ძეგლებიც განთავსდება. კი-დევე ერთხელ ვიმეორებ, რომ ეს საქმე კულტურის სამინი-სტროს გადასაწყვეტია არ არის, თუმცა პრინციპულად ვაცხა-დებ, რომ ძეგლი ძველ ადგილ-ზე არ დაბრუნდება. ჩვენ ამის წინააღმდეგი ვიქნებით“, — განუცხადა გურამ ოდიშარიამ ჟურნალისტებს.

მისივე აზრით, მოვიდა დრო, სტალინის ფენომენთან დაკავშირებით მოხდეს ქარ-თული საზოგადოების აზრის შესწავლა.

რომის პაპი: შინ პარ, რომ გეგვი განსაჯო?

რომის პაპის — ფრანცის-კეს თქმით, გეგვის მარგინა-ლით ან განსჯა არ უნდა ხდებოდეს. „თუ ადამიანი გეია და ღმერთს ეძებს, ვინ ვარ, რომ მე ის განსაჯო?“ — განაცხადა რომის პაპმა ჟურ-ნალისტებთან საუბრისას.

პაპობიდან 5 თვის განმავ-ლობაში ფრანცისკემ განაცხ-ადა, რომ გეგვი საზოგადოე-ბის ნაწილია, მიუხედავად იმი-სა, რომ კათოლიკური სწავ-ლება ამას ცოცხლად მიიჩნევს. ახალ პასტორებზე საუბრი-სას პაპმა ფრანცისკემ თქვა, რომ ეკლესიამ ამ საკითხზე იმსჯელოს და უარი განაცხადა, მაგრამ ქალების როლი ამის გამო არ უნდა დაკნინდეს.

ელგუჯა კეკელიძე, მეცნიერი, პენსიონერი

ნიმანდოზლივია, რომ 1955 წელს „მოკლე ფილოსოფიური ლაქსიკონის“ (რუსულ ენაზე) მე-4 გამოცემის დამატებით ტირაჟში კრიტიკული სტატია კიბერნეტიკის შესახებ ალარ შეუტანიან. არ იყო ეს სტატია არც მე-3 გამოცემაში, რომელიც სტალინის ბარდაცვალებამდე ერთი წლით ადრე გამოვიდა.

ალიარაბა მტიკცეულებათა დელოფალია

ამ წინადადებას მიანერენ სსრკ გენერალურ პროკურორს ანდრეი ვიშინსკის. თითქოს, ამ პრინციპით მოქმედი სტალინის ოპორტიუნიზმის გასაშლელად უდამაშალო ადა-მიაინებს ელიარეინათ ის, რაც არ გაუკეთებიათ.

რას ამბობდა სინამდვილეში ანდრეი იანუარის ძე?

„სისხლის სამართლის პროცესზე ბრალდებულის მდგომარეობა, ისევე, როგორც მოპასუხის მდგომარეობა სამოქალაქო პროცესზე, განსხვავდება სხვა ადამიანების მდგომარეობისგან და ხასიათდება გარკვეული თავისებურებით.“

ამიტომ არ იქნებოდა გამართლებული არ განგვესხვავებინა მათი მდგომარეობა სასამართლოში მოწმეების ან ექსპერტების მდგომარეობისგან. საკმარისია გავისვენოთ, რომ ბრალდებული და მოპასუხე ის პირებია, რომლებიც სხვებზე მეტად არიან დანებრესებული საქმის განხილვით. ეს გარკვეულ დასასველ მათადამი დამოკიდებულებას სასამართლოს მხრიდან, რომელიც ვალდებულია უფრო კრიტიკულად მიუდგეს მათს ახსნა-განმარტებებს. ამის მიუხედავად (სამართალში მიცემული) და მოპასუხე არ უნდა განვიხილოთ პროცესის არასრულფასოვან მონაწილეებად, მით უფრო, პროცესის არასრულფასოვან სუბიექტებად.

მეორე მხრივ, შეცდომა იქნებოდა ბრალდებულსა და სასამართლოში მიცემული მითის, უფრო სწორად, მათი ახსნა-განმარტებებისთვის უფრო მეტი მნიშვნელობა მივანიჭებინა, რასაც ისინი, როგორც პროცესის ორდინალური მონაწილეები, იმსახურებენ. საკმაოდ შორეულ წარსულში, პროცესში ე.წ. კაონიერი (ფორმალური) მტიკცეულებების ბატონობის ეპოქაში, ბრალდებულსა და მოპასუხეს მიცემული ალიარეინათ მნიშვნელობა ენიჭებოდა, რომ ბრალდებულის მიერ თავისი ბრალდებულობის ალიარეინათ უეჭვოდ ქეშიარტებად ითვლებოდა, თუნდაც ეს ალიარეინათ მისი ნაშენის გზით ყოფილიყო მიღებული, რაც იმ დროს ლამის ერთადერთ პროცესუალურ მტიკცეულებად იყო მიჩნეული, ყოველ შემთხვევაში, ითვლებოდა სერიოზულ მტიკცეულებად, მტიკცეულებათა დელოფალია (regina probationum).

ამ, შუა საუკუნეების პროცესუალური სამართლის საფუძველზე მცდარ პრინციპს ბურჟუაზიული სამართლის პროფესორებმა დაუმატეს სერიოზული შეზღუდვები: ბრალდებულის მიერ საკუთარი დანაშაულის ალიარეინათ „მტიკცეულებათა დელოფალია“ იქცევა იმ შემთხვევაში, როცა იგი სწორად არის მიღებული, საკუთარი ნებით და სრულად შეესატყვისება საქმით დადგენილ სხვა გარემოებებს.

მაგრამ, თუ სხვა გარემოებები, რომლებიც საქმეზე დადგენილი, ამტიკცეს პასუხისგებაში მიცემული პირის ბრალდებულობას, მაშინ ამ პირის ალიარეინათ კარგავს მტიკცეულების მნიშვნელობას და ამ შემთხვევაში უდამეტი ხდება. ამ დროს მისი მნიშვნელობა შეიძლება დაყვანილი იქნას პასუხისგებაში მიცემული პირის მხოლოდ ამა თუ იმ ზენეობრივი თვისებების შეფასების საფუძველზე, სასამართლოს მიერ მის მიმართ გამოტანილი სასჯელის შესარბილებლად ან გასაძლიერებლად („ა. ი. ვიშინსკი, სასამართლო მტიკცეულებათა თეორია საბჭოთა სამართალში, 1946, გვ. 205-206“).

როგორც დავინახეთ, ვიშინსკი ალიარეინათ არა მარტო არ მიიჩნევდა მტიკცეულებათა დელოფალიად, არამედ — პირიქით, მკვეთრად აკრიტიკებდა ასეთ შეხედულებას, როგორც საფუძველშივე მცდარსა და მავნეს.

სტალინი და კიბერნეტიკა: დამნა, რომელიც არ იყო

„სტალინის დანაშაულობათა“ გრძელ ნუსხაში არცთუ ბოლო ადგილზეა კიბერნეტიკის წინააღმდეგ განხორციელებული დევნა. „ყველათვის ცნობილია“, რომ კრემლის იდეოლოგების გონებაში უდამეტი უფროსი გამო, რომელიც არ სურდათ შეეგნით გამოთვლები ტექნიკის განვითარების აუცილებლობა, საბჭოთა კავშირი აშშ-ს ჩამორჩა კომპიუტერულ სფეროში. მაგალითად, აი, რას წერს აკადემიკოსი ნ.პ. ბესტერევა:

„არ მოგვიწევდა „პერსონალური კომპიუტერების“, ჩამოტანა და ყიდვა, მეფის კარის სხვა ენაკვიმატსა და მის თანამედროვე გამოთვლები ტექნიკის თეორიისა და მეთოდოლოგიის განვითარება წლების განმავლობაში რომ არ შეეგრძობინათ. ისინი ამტიკცედნენ, რომ კიბერნეტიკა ცრუმეცნიერებაა“ (ნ.პ. ბესტერევა, ტვინის მავია და ცხოვრების ლაბირინთები, 1999, გვ. 165).

საყოველთაოდ ცნობილია: სადაც დევნა, იქ რეპრესიებიც არის. ხრუშჩოვისეული ტვინის მასობრივი გამორეცხვების შედეგად ობიექტულს ნამსვე წარმოუდგება კიბერნეტიკოსების მილიონიანი რიგები, რომლებიც დათვლებილი ტაიგის უგზობობით გულავისკენ მიემართება.

მაგრამ როგორც არაერთხელ დავრწმუნდით, ბევრი „საყოველთაოდ ცნობილი ქეშიარტება“, რომლებიც სტალინის ეპოქას ეხება, წმინდა წყლის სიცრუეა და მონაჭრისა. გამონაკლისი არც „სტალინის მიერ კიბერნეტიკის დარბევა“. ირკვევა, რომ ყველა პუბლიკაცია კიბერნეტიკის როგორც „ბურჟუაზიული ცრუმეცნიერების“ შესახებ სულ რამდენიმეა, მათ შორის პირველი იყო მიხაილ იაროშევსკის სტატია, რომელიც „ლიტერატურაში გაზეტაში“ 1952 წლის 5 აპრილს გამოქვეყნდა:

„ბურჟუაზიულმა პრესამ ფართო რეკლამირება მოახდინა ახალი მეცნიერების — კიბერნეტიკის... ამ მოდურ ცრუთეორიას, რომელიც ნამოაყენა ამერიკელი „მეცნიერების“ ერთმა ჯგუფმა, პრეტენზია აქვს გადაწყვიტოს ყველა ძირითადი მეცნიერული პრობლემა და გადაარჩინოს კაცობრიობა ყველა სოციალური უბედურებისგან. კიბერნეტიკულმა სიმცოდნის სხვადასხვა დარგში დაბეჭდა: ფიზიოლოგიაში, ფსიქოლოგიაში, სოციოლოგიაში,

ვიშინსკი ალიარეინათ არა მარტო არ მიიჩნევდა მტიკცეულებათა დელოფალიად, არამედ — პირიქით, მკვეთრად აკრიტიკებდა ასეთ შეხედულებას, როგორც საფუძველშივე მცდარსა და მავნეს

ფსიქიატრიაში, ლინგვისტიკაში და სხვ. კიბერნეტიკოსთა მტიკცეობით, მათი ცრუმეცნიერების შექმნის მიზეზი გახდა ადამიანის ტვინის მსგავსება თანამედროვე რთულ მანქანებთან“.

აქ აღსანიშნავია მნიშვნელოვანი მომენტი. ობიექტულის წარმოდგენით, კიბერნეტიკა არის მეცნიერება იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა გააკეთონ კომპიუტერები. მაშასადამე, „ბურჟუაზიული ცრუმეცნიერების“ კრიტიკოსი გაუნათლებელი ადამიანია, რომელიც უარყოფს კომპიუტერის არსებას. ამასთან, ამერიკელმა მეცნიერმა ნორბერტ ვინერმა, რომელმაც შემოიღო ტერმინი „კიბერნეტიკა“ (იხ. 1948 წელს გამოცემული მისი ნიგნი „კიბერნეტიკა“) განსაზღვრა იგი როგორც მეცნიერება სრულიად განსხვავებული ბუნების მქონე სისტემების მართვისა და კავშირის შესახებ, ტექნიკური და ბიოლოგიური სისტემების ჩათვლით. გამოთვლები ტექნიკის პრაქტიკულ ამოცანებთან ამ თეორიას ფრიად შორეული და სუსტი ურთიერთობა ჰქონდა.

იაროშევსკი კიბერნეტიკას რომ აკრიტიკებდა, სრულიად არ მოულოდნელა კომპიუტერების წინააღმდეგ ბრძოლისკენ. პირიქით, სტატიის ავტორი ხაზგასმით აღნიშნავდა მათ განსაკუთრებულ მნიშვნელობას თანამედროვე მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარების საქმეში:

„თქმა არ უნდა, რომ მათემატიკური მანქანების, რომლებიც საშუალებას გვაძლევს უდიდესი სისწრაფით განვახორციელოთ ურთულესი გამოთვლები ოპერაციები, კო-

ვიშინსკის თანდასწრებით მარტალი შუქოვი ხელს აწერს ბარბანის კავიზულაციის აქტს

ლოსალური მნიშვნელობა აქვს მეცნიერებისა და ტექნიკის ბევრი დარგისთვის. მანქანური მათემატიკის განვითარებაში გამოჩენილი როლი აქვთ შესრულებული ცნობილ რუს მეცნიერებს — პ. ლ. ჩეხინს, ა. ა. კოლოდს და სხვებს. საბჭოთა მეცნიერები განუწყვეტილად აუშჯობებენ მათემატიკურ მანქანებს. ამ სფეროს ერთ-ერთი უმაღლესი მიღწევაა საბჭოთა კონსტრუქციის ავტომატური, სწრაფ-მოქმედი ელექტრონული გამოთვლითი მანქანები“.

მომდევნო კრიტიკული წერილი გამოქვეყნდა 1952 წლის აგვისტოში ჟურნალში „სტეკნა — მოლოდიოვი“. მისი ავტორიც მომხრეა „ჭკვიანი მანქანების“. ამავე პოზიციაზე დგას ერთი წლის შემდეგ ჟურნალში „ვიშინსკის ფილოსოფია“ დაბეჭდილი წერილის ავტორი („მატერიალისტი“). იგი მიიჩნევს, რომ ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანები სასარგებლო და საჭიროა სახალხო მეურნეობის განვითარებისთვის:

„სამრწევლო სანარმოების, მაღლივი საცხოვრებელი სახლების, რკინიგზისა და ფეხით მოსიარულეთათვის ხინდების და უამრავი სხვა ნაგებობის დაპროექტებას სჭირდება რთული მათემატიკური განგარომება, რაც მოითხოვს მრავალი თვის განმავლობაში მაღალკვალიფიციური შრომის დანახარჯებს, გამოთვლელი მანქანები ამსუბუქებს და მინიმუმამდე ამცირებს ამ შრომას.“

ასეთივე წარმატებით გამოიყენებენ ამ მანქანებს რთული ეკონომიკური და სტატისტიკური გამოთვლების დროს. ამ მანქანების უდიდესი

უპირატესობა შეცდომების სრული დაუშვებლობაა... მაშინ, როცა მათემატიკოსის მიერ წარმოებულ რთულ გამოანგარომებაში, აუცილებლად გაიპარება შეცდომები.

გამომთვლელი მანქანების წყალობით, თანამედროვე მათემატიკას შეუძლია მოკლე პერიოდში გადაწყვიტოს ისეთი ამოცანები, რომლებიც უწინ, უამრავი გამოთვლითი ოპერაციის ჩატარების შეუძლებლობის გამო, გადაუჭრელია და ამოუხსნელად მიიჩნეოდა.

ბოლო დროს შეიქმნა ბევრი სხვა რთული, თვითრეგულირებადი ხელსაწყო, რომლებიც ვაკეოდ ელექტრონიკის გამოყენებით. ისინი მრავალ ქვეყანაში გავრცელდა და წარმატებით არის გამოყენებული საბჭოთა კავშირში... (მატერიალისტი, ვის ემსახურება კიბერნეტიკა, „ვიშინსკის ფილოსოფია“, 1953, №5, გვ. 211-212).

დაბოლოს, 1954 წელს კრიტიკული სტატია კიბერნეტიკაზე დაიბეჭდა „კრატი ფილოსოფის სლოვარის“ მე-4 გამოცემაში.

ცულაგში გადასახლების ნაცულად კიბერნეტიკის მომხრენი საბჭოთა კავშირში აქტიურად უნდენდნ პროპაგანდას ამ „ახალ მეცნიერებას“ და ეს დოკუმენტურად მტიკცედება. „ა. ი. ვიშინსკი და ა. ა. ლიაპუნოვი განახორციელეს განმოსვლების სერია სამეცნიერო სემინარებზე აკადემიურ ინსტიტუტებში, უმაღლეს სასწავლებლებში და ორგანიზაციებში, რომლებშიც კიბერნეტიკის მეთოდებს პრაქტიკული შედეგის მოცემა შეუძლია. ამ საქმიანობაში ჩაერთნ მათი კოლეგები თავ-

დაცვის სამინისტროსა და სხვა სამხედრო ორგანიზაციების გამოთვლითი ცენტრებიდან: მ. გ. გააზე-რაპოპორტი, ნ. ა. კრინიცი, ი. ა. პოლუტაევი და სხვები. მოსკოვის უნივერსიტეტში კიბერნეტიკის იდეებს დადებითად გამოეხმაურა სსრკ-ში ალიარეული ავტორიტეტი მათემატიკური ლოგიკის სფეროში ა. ა. მარკოვი, ავტომატიკისა და ტელემექანიკის ინსტიტუტში ამ სამუშაოებს მხარი დაუჭირეს მ. ა. აიზერმანმა, მ. ა. გავროლოვმა და ა. ა. ფელდბაუმმა...“ (და. პოსპელოვი, ინფორმატიკის განვითარება რუსეთში, 1998, გვ. 13).

ნიმანდობლივია, რომ 1955 წელს „მოკლე ფილოსოფიური ლექსიკონის“ (რუსულ ენაზე) მე-4 გამოცემის დამატებით ტირაჟში კრიტიკული სტატია კიბერნეტიკის შესახებ ალარ შეუტანიან. არ იყო ეს სტატია არც მე-3 გამოცემაში, რომელიც სტალინის ბარდაცვალებამდე ერთი წლით ადრე გამოვიდა.

იმნავ, მართლაც დააბრკოლა კრიტიკულმა პუბლიკაციებმა გმობლიური ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანების წარმოება? არა! ამ დარგში საბჭოთა კავშირის მნიშვნელოვანი წარმორჩენა და იწყო 1960-იანი წლების ბოლოდან, რაც გამოწვეული იყო ელემენტარული ბაზის არარსებობით, პირველად, დასავლეთის კომპიუტერული ტექნიკის მოპირაპურა აბაზული მცდარი კურსით. 1950-იანი წლების დასაწყისში საბჭოთა გამოთვლელი ტექნიკის განვითარება ვიწროდ დგინდა. სამეცნიერო ლიტერატურაში ამის დაგამტკიცებალ მავალითუხს დაინტერესებული მკითხველი უხვად იპოვის.

კიბერნეტიკის კრიტიკის ნება აკრძალა ბარბანის ტექნიკური და იდეოლოგიური სპექტრები. ახალი დარგის განვითარებით დაინტერესებული იყო პირად და იოსებ სტალინი. მავალითუხს მის ნაშალორის შესახებ მას წერილი მისწერა შუარინის სსრ მინიარებათა კავშირის პრეზიდენტმა და. ლავრენტიევიმ, იგი დაიბეჭდა „კრატი ფილოსოფის სლოვარის“ მე-4 გამოცემაში.

ამრიგად, კიბერნეტიკის დენის მთელი კამპანია ოთხი პუბლიკაციით შემოიფარგლა, რომელთაგან ორმა მზის სინათლე იხილა სტალინის გარდაცვალების და ბერიას დაპატიმრების შემდეგ.

რაც შეეხება საჯარო კრიტიკას, სამეცნიერო საზოგადოება სულაც არ არის ვალდებული უპირტიოდ და აღტაცებით მიიღოს ახალი, მოლოდინი თეორიები. როგორც წინა, ყოველთვის პირიქით ხდება, და ამ პროცესს დევნა და რეპრესიები აკრძალა.

რურკას უძღვეოდა არაფერ სანახალია

კიბერნეტიკის კრიტიკოსებმა კავითრად გაიქვეს ერთმანეთისგან ტექნიკური და იდეოლოგიური სპექტრები. ახალი დარგის განვითარებით დაინტერესებული იყო პირად და იოსებ სტალინი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

XIX საუკუნის დასაწყისიდან შავი საჭურისის ქალაქობა შესუსტდა, XX საუკუნის დასაწყისისთვის კი მისი ფუნქცია პარამხანაში წასრებიდან დაკვირვებით შემოიფარგლა. ამ დროისთვის მათდამი დამოკიდებულება უკიდურესად ნებაჭირად გახდა და სრულად შეესაბამებინა პარამხანის ისტორიის მით შავხელ როლსა და რეპუტაციას. პარამხანის გაქრობის კვლავ საჭურისებზე გაქრონა. მოგონებებით დარიალადნე ისინი სტამბოლის ქუჩებში — სევილიანები და ყველასგან მოქულეაზული ისტორიის ჩაბარება მათი ქვეყანისთვის და უზაღურების საშინელი ეპოქა.

პარამხანების იდუმალი სსოვრება

გაგრძელება. დასაწყისი № 17-27 (204-214)

საჭურისის კარიერის ოცნების მწვერვალი, როგორც ვთქვით, ყიზილარალის თანამედრობა იყო. მას ხელთ ეყრა უდიდესი ძალა, ოფიციალური მდგომარეობით ევროპის სასახლის კარის პრემიერ-მინისტრობას ეფარდებოდა. იგი სასახლის დაცვის მთავარსარდალი იყო და სხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობებზეც ეკავა. მისი მოვალეობების სფერო ფრიად ფართო იყო, გავლენა — უზარმაზარი.

ყიზილარალის სულთნისა და მისი შვილების ქორწინების დროს მთავარი ხელისმომკიდე იყო, ხელმძღვანელობდა წინადაცვეთისა და ნიშნობის ცერემონიებს, ტახტის მემკვიდრეს აცნობებდა მამის გარდაცვალებას ან ტახტზე უარის თქმას. იგი პასუხისმგებელი იყო პარამხანის იერარქიულ კიბეზე ქალებისა და საჭურისების დაწინაურებაზე. ყიზილარალის მოვალეობაში შედიოდა პარამხანის ქალების დაცვა და ახალი ოდლის კების მიყვანაც.

ვისაც სულთანთან შეხვედრა სურდა გარკვეული საკითხის გადასაწყვეტად, ჯერ ყიზილარალისთვის უნდა მიემართა. თუ ადგილობრივ ტრადიციას გაეცინებოდა, ამ მიმართებებს განსაკუთრებული ძვირფასი უნდა მოჰყოლოდა, რაც არნახულად ამდიდრებდა საჭურისთა-საჭურისს. **ჩიზლიარალის იმპერიის ერთ-ერთ უმდიდრეს ადასინად ითვლებოდა.**

იგი სულთნის ერთ-ერთი ყველაზე უფრო სანდო პიროვნება იყო. სწორედ ყიზილარალის მიაცილებდა ოდლისკას სულთნის საწოლში. თუ პარამხანამი ღამით რამიმე არაჩვეულებრივი მოხდებოდა, მხოლოდ მთავარ შავ საჭურისს შეეძლო იქ შესვლა. შავი საჭურისის ფიგურა არა მარტო ძველამოსილი იყო, არამედ მრისხანე და ავებდიოც. იგი უცხადებდა განაჩენს ქალებს და მიჰყავდა ჯალათთან, და ამ უბედურების ზღვაში დაღრწობის წინ თვითონ გადაცავამდა ტყავის ტომრებს.

თანამდებობიდან წასულ მთავარ საჭურისს უნიშნავდნენ პენსიას. ახალი სულთანი, როგორც წესი, ახალ მთავარ საჭურისს ნიშნავდა, თუმცა ზოგჯერ ძველს იტოვებდა. საჭურისები სულთნის, მისი ცოლისა და მისი შვილების მთავარი საიდუმლოება იყო. ამ საიდუმლოებაზე დამოკიდებული იყო ბევრი ადამიანის სიცოცხლე.

XIX საუკუნის დასაწყისიდან შავი საჭურისის ქალაქობა შესუსტდა, XX საუკუნის დასაწყისისთვის კი მისი ფუნქცია პარამხანის ისტორიის მით შავხელ როლსა და რეპუტაციას.

ამ დროისთვის მათდამი დამოკიდებულება უკიდურესად ნებაჭირად გახდა და სრულად შეესაბამებინა პარამხანის ისტორიის მით შავხელ როლსა და რეპუტაციას.

„ჩემი პირადი დაკვირვება უფლებას მძლევს საჭურისები სამ კატეგორიად დავყო: ზემდგომობიარენი, შტერები და სულელები. შავი საჭურისების სხეულებზე კი ადამიანებს უფუჭდება ხასიათი და გუნება-განწყობილება. ზოგიერთი უარს ამბობს ყავაზე, იმიტომ, რომ იგი „შავია“ და მის ნაცვლად ჩაის მოტანას ითხოვდა“ (ალი სეიდ-ბეი. ცერემონიები და ორგანიზაციები. 1904).

პარამხანების გაქრობის კვლავ საჭურისებიც გაქრნენ. საუბრები იმის თაობაზე, თუ როგორ უნდა მოეწყობა მათი შემდგომი ცხოვრება, მალევე დამთავრდა, ჩავარდა პარამხანების ყოფილ მცველთა მცდელობა, დაეარსებინათ თავიანთი პროფკავშირი. მოჩვენებებივით დარიალებდნენ ისინი სტამბოლის ქუჩებში — სევილიანები და ყველასგან მოქულეაზული ისტორიის ჩაბარება მათი ძველამოსილებისა და უბედურების საშინელი ეპოქა.

სულთნის შვილები

იკბალი, ვისაც ეწევოდა სულთნისგან დარსულების ბედნიერება, ყურადღებითა და ზრუნვით იყო გარემოსილი, მშობიარობა პარამხანაში უაღრესად მნიშვნელოვან მოვლენად იყო მიჩნეული. ერთ-ერთ ოთახს დიდი მონღოლებით ხეხავდნენ და რეცხავდნენ (დეზინფიცირებისთვის, ცხადია). კედლებს ძვირფასი ქსოვილით ფარავდნენ, ნითელი გადასაფარებლიანი საწოლის თავზე ნითელი ატლასის ჩარდახს დგამდნენ, რომელიც ძვირფასი ქვევით იყო მორთული. ტაშტები, დოქები და სხვა ნივთები, რაც მშობიარობის დროს დასჭირდებოდათ, ოქროსა და ვერცხლის იყო. ხოლო თვით მშობიარობას ქალისთვის მიძიმე გამომიწვევდნენ: მშობიარეს, რომელიც საგანგებო სამშობიარო სკამზე იჯდა, მუსიკისა და ცეკვებით ართობდნენ.

ბავშვის დაბადებას პირველი ყიზილარალის შვილები იყვნენ, მისი მოადგილე კი ამ სასიხარულო ამბავს სასახლეს შეატყობინებდა. იწყებოდა ზეიმი. დღესასწაულის დროს სასახლეს კარის თითოეული უწყება დაკლავდა ცხვრებს — ხუთს — ვაჟის დაბადების აღსანიშნავად, სამს — გოგონას, ზარბაზნებიდან ისროლდნენ ასეთივე თანმიმდევრობით — ხუთჯერ და სამჯერ. ქუჩა-ქუჩა დადიოდნენ მაცნენი და ხალხს აუწყებდნენ, რომ მშობიარეებს შეეძინა შვილი. დიდი ვეზირი, სულთნის ფირმანის თანახმად, მთელ იმპერიაში აგზავნიდა შესაბამის შეტყობინებას, პოეტები უძღვნიდნენ ლექსებს, აშულები — სიმღერებს.

პარამხანა ამოდრავდებოდა, გამოცოცხლებოდა, ეწყობოდა ნადიმები, საზეიმი მსველები, დიდებულები ცდილობდნენ, მთელი თავიანთი სიმდიდრითა და ბრწყინვალეობით წარმოჩენილიყვნენ. შესანიშნავად ნაკეთი, ძვირ-

ფასი ქვევით განყოფილი აკვანი ტოპყაპის სასახლეში გადაჰქონდათ. ამ წეს-ჩვეულებას ვალდე-სულთნის პრიციცესა ერქვა. დიდი ვეზირი სხვა პროცესიას აწყობდა და, თავისი ფუფუნებით წინამორბედზე მდიდრული და დიდებული უნდა ყოფილიყო. **ცარიმონი ბაშვის დაბადებიდან მემამულე და იმართავოდა, მაშინ იმპერიის ოფიციალურ პირებს შეეძლო სტუმრავდნენ ახალბაზრად დედს.**

ზეიმი რამდენიმე დღეს გრძელდებოდა, ზოგჯერ — ერთ კვირასაც, დიდხანს მიედინებოდა დედისთვის და პარამხანის ქალებისთვის განკუთვნილი საჩუქრების მიღწევით: სინები ოქროს მონეტებით, ძვირფასი ქსოვილები, ნიჭები, ჭურჭელი, ქურქები, სამკაულები და სურნელები. ჩუქნიდნენ ეკოტიკურ ფრინველებსა და ცხოველებს, მცენარეებსა და სხვადასხვა ევროპულ იშვიათობებს. ეს ყველაფერი ამდიდრებდა ახალშობილის დედის ქონებას, რომლის მმართველადაც გამსწავლდნენ მამოცდილ და შემომსწავლ ქალს — **საზნადარ-უსტას.**

ახალშობილს ცალკე ოთახში ათავსებდნენ, მისთვის იქმნებოდა მომსახურეთა სპეციალური შტატი. პრინცი დედისთან და თავის შტატთან ერთად პარამხანაში თორმეტი წლის ასაკამდე რჩებოდა, პრინციცესა — გათხოვებამდე. პრინციის წინადაცვეთას გრანდიოზული ზეიმით აღნიშნავდნენ. ამ მოვლენამდე სამი თვით ადრე მთელი იმპერიის სახელმწიფო მოღვაწეებს ცერემონიაზე იწვევდნენ. ზეიმი 10-15 დღეს გრძელდებოდა, ზოგჯერ მეტსაც. მთელი ამ ხნის განმავლობაში იმართებოდა შესანიშნავი წარმოდგენები და, რა თქმა უნდა, არ წყდებოდა საჩუქრების მიღწერა.

როცა ბავშვების სწავლების დრო დგებოდა, რამდენიმე მასწავლებელს შეურჩევდნენ. სულთნის შვილები სწავლობდნენ ყურანის სწორად წაკითხვას, წერას, მათემატიკას, ისტორიას და გეოგრაფიას. XIX საუკუნეში ამ საგნებს დაემატა ფრანგული ენისა და ფორტეპიანოზე დაკვრის გაკეთებაც.

პრინციცესები

სულთნის ქალიშვილები — პრინციცესები მის სხვა შვილებთან ერთად ცხოვრობდნენ დიდი სერალის სასახლეში. მამა თავის შვილებს ძვირფასი საჩუქრებით ანებივრებდა, მათ შორის, ცოცხალი თოჯინებითაც, რომელთა როლს ჩერქეზი გოგონები ასრულებდნენ.

პრინციცესები ბანდნენ თავიანთ „თოჯინებს“, ვარცხნიდნენ, უკერავდნენ ტანსაცმელს, თამაშობდნენ სახლობანას, ალზრდიდნენ. გაზრდილი „თოჯინები“ პრინციცესების მომსახურე ქალები ხვებოდნენ და მათთან ერთად ქმრის სახლში გადასახლებდნენ. **ბაშის ოფიციალური პრინციცესები იმართავდნენ საფარის ოფიციალურად დასაფარავად, მათ შორის, ძვირფასი ქსოვილებსა და სხვადასხვა ბიწვებულს შესაქმნად.**

ყველა დანახარჯი ზუსტად აღირიცხებოდა სასახლის ბუღალტრულ დოკუმენტებში, დაფიქსირებული იყო კაბების აღწერა და ქსოვილები, რომლებიც იყიდა იყო შეკერილი. **სტამბოლის სასახლის 1503-1504 წლების ბუღალტრულ ნიგში ჩანერილია საჩუქრების ნუსხა, რომელიც პრინციცესებს მიართვეს: ოქროთი ნაქარგი ქსოვილებისგან შეკერილი კაბა და კაბა ნითელი სავერდითი განწყობილი. ეტყობა, მაშინ ასეთი კაბები იყო მოდაში.**

ჩვენ დრომდე მოაღწია მურად III-ის ქალიშვილის, პრინციცესა აიშეს, ტანსაცმელმა, რომელიც მონაშობს, თუ როგორი დახვეწილი იყო სულთნის ქალიშვილების სურდები. ეს არის ვერცხლით განყოფილი თავისი კაბა, ვერცხლისავე ნაკრავით, ღრმა დეკორაციებით, სახელოები, საყელი და კაბის კალთა მორთული იყო წარწერისფერი ბავთებით. თავსაბურავს, რომელიც მორთული იყო ლურჯი მიხაკებითა და კრემისფერი ყვავილებით, წარწერისფერი წარწერის ქონდა.

პრინციცესების გათხოვება ყოველთვის პოლიტიკური მიზანშეწონილობით იყო ნაკრავი. **პატიარქანის, ისევე, როგორც სიქიანის ბრძ-**

ობებს არად აზღვრდნენ. პრინციცესებს მეზობელი სახელმწიფოების პრინციცესებთან ათხოვდნენ. თუ ასეთი არ აღმოჩნდებოდა, იმპერიის მეზობელ სახელმწიფოებთან პირიპირადად ათხოვდნენ.

თუ სულთანი თვითონ ვერ იპოვიდა თავისი ქალიშვილის ან დის შესაფერ საქმროს, დიდ ვეზირს უბრძანებდა, მოეძებნა კანდიდატურა. მბრძანებლის ნება სპეციალური ბრძანებულებით ფორმდებოდა, სასიძოვს თანხმობას არაფერ ეკითხებოდა, თუმცა სულთნის **დამაღლ** (სულთნის სიძე) გახდომა უდიდეს ბედნიერებად ითვლებოდა. თვითონ სასიძოვ ზოგჯერ სრულიად საპირისპიროდ აფასებდა თავის იძულებით მდგომარეობას.

დამაღლ გახდომის შემდეგ იგი არაჩვეულებრივ სიმდიდრეებს აღწევდა, მაგრამ ითრუნებოდა დიდებულ ოსმალისთვის უჩვეულო ერთფეროვნებითა და ოჯახური ცხოვრებისადმი მორჩილებით. თუ იგი დაქორწინებული იყო, აიძულებდნენ გაყროდა ყველა ყოფილ ცოლს, პრინციცესასთან განქორწინებაზე ფიქრიც კი აკრძალული იყო. თუმცა ამ უკანასკნელს ამის გაკეთება შეეძლო მამის ნებართვით. ქმრებს სამუდამოდ უნდა დაეკონსერვებინათ ხარჭები და ორდლისკები: სახლში, სადაც სულთნის ქალიშვილი ცხოვრობდა, მხოლოდ ერთი ქალი უნდა ყოფილიყო მბრძანებელი. უფრო მეტიც, დამადის ინტიმური ცხოვრება სრულად იყო დამოკიდებული მისი დიდგვაროვანი ცოლის ხასიათსა და ტემპერამენტზე. **უზაღურ ქმარს ცოლთან საკინებალში შესვლა მხოლოდ მისი ნებართვით შეეძლო. პარამხანის მამის მხარეს მისვლა, ისიც უნდა, აცოცხლებოდა.**

რადგან სიძეობის კანდიდატებს იმპერიაში მალაი ოფიციალური თანამდებობები ეკავათ, ისინი საპატარძლოებზე გაცილებით უფროსები იყვნენ, მით უფრო, რომ პრინციცესებს ადრეულ ასაკშივე ნიშნავდნენ. იშვიათობა არ იყო, რომ ქმრები ცოლის მოყვანიდან მოკლე დროში კვდებოდ-

ნენ, ზოგჯერ კი უფრო ადრე იხოცებოდნენ, ვიდრე დაქორწინების უამრავი მოუწევდათ. „სიხარულის სახლის“ ქორნიკებში აღწერილია ხუთი წლის პრინციცესა ფატიმას, რომელიც ახმად III-ის შვილი იყო, დაქორწინების ფაქტი მეთრის კურიერ ალი ფაშაზე, რომელიც სულაც არ იყო ჭაბუკის ასაკის. მხოლოდ 8 წლის შემდეგ შექმლი ალი ფაშამ ფატიმას ქმარი გამხდარიყო, მანამდე კი ცოლ-ქმარი ერთმანეთს ხვდებოდა პატარა პრინციცესას ამალის წევრების თანდასწრებით. მაგრამ ალი ფაშა ბრძოლაში მოკლეს მანამ, სანამ ფატიმა სრულწლოვანი გახდებოდა. 12 წლის ფატიმა დაქვრივდა ისე, რომ გათხოვება ვერ მოასწრო.

ქორწინება „ნამდვილი“ იყო, იმის მიუხედავად, თუ ცოლ-ქმარს კიდევ რამდენიმე წელიწადი უნდა მოეცადათ. ქორნიკი დიდებული ენყოფიდა. ზეიმი, რომლის ბრწყინვალეობა უნდა დაედასტურებინა სულთნისა და მისი ოჯახის დიდებულებს, კვირებით გრძელდებოდა — ქვეშევრდომთა გასახარად და მოგზაურთა გასაოცებლად. ქალაქი ერთვებოდა თალეებით, დროებით, ლამაზობით ცაში იფრქვეოდა ფიერვერკების ნაირფეროვანი ცეცხლი, სერალი კი ეწყობოდა ზეიმი პატარძლისთვის, რომლის მზითველი საყოველთაოდ სახილველად იყო გამოტანილი. ამ „ექსპოზიციის“ სიუხვე და სიმდიდრე ქემარიტად ზღაპრული იყო.

აი, რას წერდა ბარონი ფონ მოლტე სულთნის ქალიშვილის — მიპრინძის მზითვის შესახებ: **„გუშინ, ოთხშაბათს (1836 წლის 7 მაისს) მხედართა დაცვით და დიდებულთა თანხლებით ახლადდაქორწინებულთა ახალ სახლში მიიტანეს პატარძლის მზითველი. პროცესია 40 ჯორის ქარავნისგან შედგებოდა. ისინი დატვირთული იყვნენ ძვირფასი ქსოვილების ფუთებით. ოც ოთხთვალაზე ელაგა ნიჭები, აბრეშუმის კაბები და სხვა ქონება. მათ მიჰყვებოდა სამას სამოცი მებარგული, რომლებსაც თავზე შემოდგომული ჰქონდათ დიდი ვერცხლის ლანგები. პირველს მიჰქონდა ყურწყინი მდიდრული იქორანი, რომელიც მორთული იყო მარგალიტებით, შემდეგ — ვერცხლის სკამები, მყალი, ზარდახები ძვირფასეულობით, ოქროს გალიები თუთიყუშებით და, რამდენიმე უწყისი, კიდევ რა და დამდენი იყო. შესაძლოა, ზოგიერთი საგანი ჩუმად დააბრუნონ ხაზინაში, რათა შემდეგ კვლავ გამოიყენონ შემდეგი პრინციცესის ქორნიკში.“**

ძველებრძული იპოვებოდა იმდროინდელი კარები, რომლებშიც სულთნის სტუმრები რამდენიმე დღის განმავლობაში ნებივრობდნენ, ნადიმობდნენ და იღებდნენ საჩუქრებს. ყოველდღიურად ახალი გასართობი ღონისძიება იმართებოდა. მთელ ქალაქში გამოდიოდნენ მუსიკოსები, მუშაობდნენ, ყონგლიორები.

გაგრძელება იქნება

სიჩქარის მსოფლიო რეკორდი Drayson B12/69EV-ისგან

ელექტრომანქანები ნელ-ნელა სულ უფრო სწრაფები და ცნობილები ხდებიან. ავტომობილი Lola Drayson B12/69EV, რომელსაც ძრავი ელექტრულით შეუცვალეს, ცნობილი გახდა იმით, რომ განაწივარა 212 მილი საათში სიჩქარე, რაც დაახლოებით 341 კილომეტრ საათს უდრის. თავის კლასში მანქანამ ახალი რეკორდი დაამყარა და ხალხი განაცვიფრა. წინა რეკორდი ეკუთვნოდა Nissan ZEOD RC-ს, ხოლო მოცემული შედეგი კი 40 კმ/სთ-ით აღემატებოდა ელექტრომობილ Nissan ZEOD RC-ის სიჩქარეს; ასეთი შედეგი — 341 კმ/სთ-ში, წამდვილი შოკი იყო მანქანის მოყვარულთათვის. უახლოეს მოვალაში Lola Drayson B12/69EV სანჯავზე მომუშავე მანქანების ღირსეული კონკურენტი იქნება.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველაზე უხნაური ძაღლები

ძაღლებთან დაკავშირებული უცნაური ფაქტები, რომელთა შესახებაც შეიძლება ბევრმა არაფერი იცოდეს:

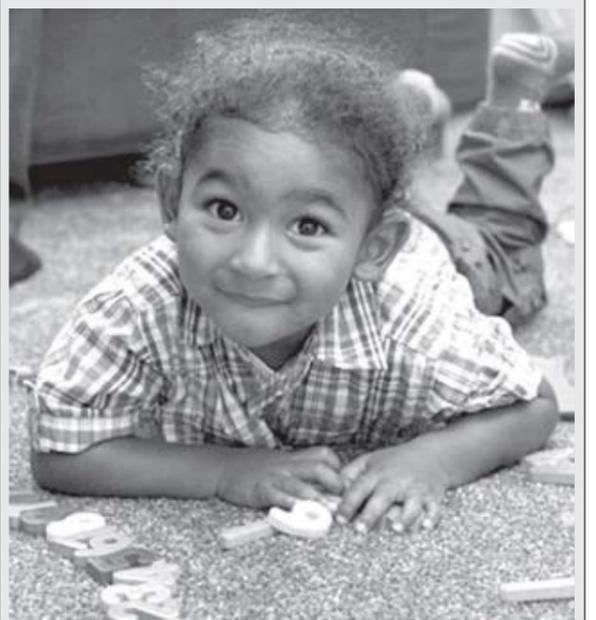
უსინათლო ბოქსიორი პეისი ერთგული მგობარია ბატონს წყალბოტი ცხოვრების ჩვეულებრივი რიტმით ცხოვრობს. ბატი მგობარს გადაადგილებაში ეხმარება. ძაღლს რომ არ შეეზინდეს, მთელი დღის განმავლობაში ბატი მის თავზე კისარს ღვს;

რუსეთში უპატრონო ძაღლები მატროთი „მგზავრობენ“;

ძაღლს დაახლოებით 250-მდე ჟესტისა და სიტყვის გაგება შეუძლია;

ძაღლები საკუთარი სიძლიერის დემონსტრირებისთვის სხვა ცხოველს თათს ადებენ;

2 წლის ბავშვი 3 ენაზე საუბრობს

როდესაც მისი ასაკის ბავშვები სიარულს სწავლობენ, 2 წლის ბრიტანელი ადამ კირბი იაპონურს, ესპანურსა და ფრანგულ ენებს ეუფლება.

ლონდონში მცხოვრები ადამი British Mensa-ს (უმაღლესი IQ-ს წარმომადგენელთა ასოციაცია) ყველაზე პატარა წევრია. პატარამ IQ-ს ტესტი ჩააბარა და მისი მაჩვენებელი უფრო მაღალია, ვიდრე მსოფლიოს გავლენიანი ლიდერების — ბარაკ ობამასი და დევიდ კემერონის. როგორც ასოციაციაში ამბობენ, ბავშვის შედეგი 141, 10 ქულა და მას სულ რა-

ღაც 4 ქულა დააკლდა იმისთვის, რომ გინესის რეკორდების წიგნში შესულიყო.

როგორც ადამის დედა კერი ამბობს, ბავშვი 20 თვის იყო, როდესაც 100 სიტყვა იცოდა, ადვილად დაიმას-სოვრა გამრავლების ტაბულა და რუკაზე ქვეყნების მოძიება არ უჭირდა.

ადამი 7 წლის ბავშვების ლიტერატურას კითხულობს, ინგლისურად — 1000-მდე, ესპანურად და იაპონურად — 20-მდე, ხოლო ფრანგულად 10-მდე ითვისებს, კომპიუტერში პატარა ტექსტებს ბეჭდვს, იცის წელიწადის თვეები და დღეები.

ძაღლი, სახელად ნესპიტი, მფრინავის ბარათს ფლობს;

ავღანეთში ორმა უპატრონო ძაღლმა 50 ამერიკელი ჯარისკაცი გადაარჩინა. „ფიზიკურად“ 21 000-მა მომხმარებელმა სპეციალური ფონდის დახმარებით ძაღლების ამერიკაში ჩაყვანა შეძლეს;

გაუპატიურებით გადაჩენილი

აშშ-ში იუტას შტატის ძაღლს სეინტ-ჯორჯში 50 წლის მამაკაცს მკვლელობის გაუპატიურებით ედება ბრალი. თავი აცხადებს, რომ მას მხოლოდ ძაღლის დახმარების სურვილი ამოკრავდა.

მან მეზობელი ქალბატონი კელი სახლის ზღურბლთან უგონო მდგომარეობაში აღმოაჩინა. პოლიციასთან საუბრისას მამაკაცმა აღნიშნა, რომ 29 წლის ქალი სახლში შეიყვანა, სამოსი გამოუცვალა, სანთლოში ჩააწვინა და ჩაეჭურჭლა. შემდეგ მასთან სქესობრივი აქტი დაამყარა, ვინაიდან ფიქრობდა, რომ სექ-

სი ქალის სხეულის ტემპერატურას აწევდა.

მოგვიანებით დაზარალებულმა პოლიციას გაუპატიურების შესახებ შეატყობინა. გოგონამ განაცხადა, რომ გონზე მოსვლის შემდეგ მამაკაცის სამოსი ეცვა, ხოლო ფეხებზე სილურჯეები ჰქონდა.

კელიმ აღნიშნა, რომ როგორც სექსი ადრეც ჰქონია, თუმცა ინციდენტამდე ცოტა ხნით ადრე მასთან ინციდენტი ურთიერთობა გაწყვიტა. გამოკვლევების შემდეგ ექიმები დანამდვილებით ვერ ამბობენ, გაუპატიურეს თუ არა კელი. პოლიცია აღნიშნულ საქმეზე გამოძიებას აწარმოებს.

ძაღლი, სახელად ლეო, საავადმყოფოში უკურნებელი სენით დაავადებულ პატარას ართოვს და ეთამაშება;

კოლორადოს შტატში მცხოვრებ ნაქიოს სხეულის მოყვინვის გამო ოთხივე თათის ამოჭრას დასჭირდა. თუმცა, სპეციალური პროთეზების წყალობით, ჩვეულებრივ განაგრძობს ცხოვრებას.

1860 წელს სან-ფრანცისკოში 2 უპატრონო ძაღლი ნამდვილი ვარსკვლავი გახდა. 2 მგობარის საბმირო საქმეებზე ყველგან წარდნენ. არსებობს დოკუმენტები, რომლებშიც მითითებულია, რომ ამ ძაღლებს მანანაძა ძაღლები და მჭირი ბრინჯაღი ვერ შეეძლებოდა;

განჯანა-აფიზიის შუკრაბა შუიხარიაუ

ამ წელს 50-ზე მეტი მანქანა-აფიზიის მფლობელი ჩამოვიდა ქალაქ სანკტ-ბლეიზში (შვეიცარია), ყოველწლიურ 26-ე ევროპულ შუკრაბაზე. მეორე მსოფლიო ომის დროინდელი სამხედრო ავტოტრანსპორტი, ჯიპები და სხვა რეტრო-ავტომობილები ნევეპატელის ტბაში ჩაუშვეს. ბევრი მონაწილე ჩამოვიდა მთელი ოჯახით, ბავშვებითა და მათი საყვარელი ცხოველებით.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველაზე ძვირადღირებული განქორწინებები

● ამერიკელი მწერალი და Los Angeles Dodgers-ის მფლობელი ფრენკ მაკორტი ჯეიმსზე 1979 წელს დაქორწინდა. წყვილს 4 შვილი შეეძინა. 2011 წელს ცოლმა ქმარი ღალატში ამხილა, განქორწინება და კომპენსაციისთვის 130 მილიონი დოლარი მოითხოვა, რის გამოც ფრენკს საყვარელი ჯგუფის გაყიდვა მოუხდა.

● ფრანგი კოლექციონერი — ალექ ვილდენშტეინის გვარი ვინო ნრემი იყო ცნობილი, მაგრამ მას შემდეგ, რაც მისმა ცოლმა 30 პლასტიკური ოპერაცია გაიკეთა, საქვეყნოდ გავრცელდა (ქალს სურვილი ჰქონდა, კატას დამსგავსებოდა). მამაკაცი ცოლს, ამერიკული თოქშოუების ხშირ სტუმარს, ჯოსლინს 1999 წელს გაშორდა და 2,5 მილიონ დოლარი დაუტოვა. გარდა ამისა, ქალი განქორწინებიდან 13 წლის მანძილზე ყოველწლიურად 100 მილიონ დოლარს მიიღებს. ფრანგი კოლექციონერი 2008 წელს გარდაიცვალა. მისი ცოლი კი დღესაც მდიდრულად ცხოვრობს. ყოველწლიურად 60 ათას დოლარს ხარჯავს სატელეფონო საუბრებში და 547 ათასს — საკვებში.

● მაიკლ და ხუანიტა ჯორდანების ქორწინებამ 17 წელი გასტანა. განქორწინების შემდეგ ქალმა 168 მილიონი დოლარი მიიღო, მაგრამ ჯორდანი სასამართლოს გადაწყვეტილებას არ ნანობს. მიუხედავად იმისა, რომ სპორტს დიდი ხანია დაანება თავი, მისი წლიური შემოსავალი 80 მილიონი დოლარია.

● მედიამაგნატი რობერტ ჯონსონი პირველი აფროამერიკელი მილიარდერია, რომელიც „ფორბსმა“ 2000 წლის მდიდარ ადამიანთა შორის დაასახელა. მამაკაცი შეილა კრამპზე იყო დაქორწინებული და 33-წლიანი თანაცხოვრების შემდეგ გასცილდა მას. შეილამ 400 მილიონი დოლარი მიიღო. გარდა ამისა, იგი პირველი აფროამერიკელი ქალია, ვისაც სამი სპორტული კლუბი — ჰოკეის Washington Capitals და საკალათბურთო Washington Wizard და Washington Mystics ერგო. ბედის ირონიით, ქალი იმ მოსამართლეს მისთხოვდა, რომელსაც მეუღლეების განქორწინების საქმე მიჰყავდა.

● 31-წლიანი თანაცხოვრების შემდეგ მსახიობმა მელ გიბსონმა მეუღლე რობინ მური მიატოვა. ქალს დარჩა 425 მილიონ და 22,5 მილიონ დოლარად შეფასებული უძრავი ქონება მალიბუში. გარდა ამისა, გიბსონი მთელი ცხოვრების მანძილზე ვალდებულია, შემოსავლის ნახევარი უხადოს ექსმეუღლესა და საერთო 8 შვილს.

● სტივი ვინი და ელენი 1963 წელს, კოლეჯში სწავლის დროს დაქორწინდნენ. მამაკაცი სტუდენტი იყო, ქალი — სილამაზის დედოფალი. ერთად 20 წელი გაატარეს და განქორწინდნენ, მაგრამ რამდენიმე წელში ისევ დაქორწინდნენ, 2010 წელს კი ისევ განქორწინდნენ. ახლა ელენის ქონება 1,7 მლრდ დოლარადაა შეფასებული და „ფორბსის“ უმდიდრეს ადამიანთა შორის 882 ადგილზეა.

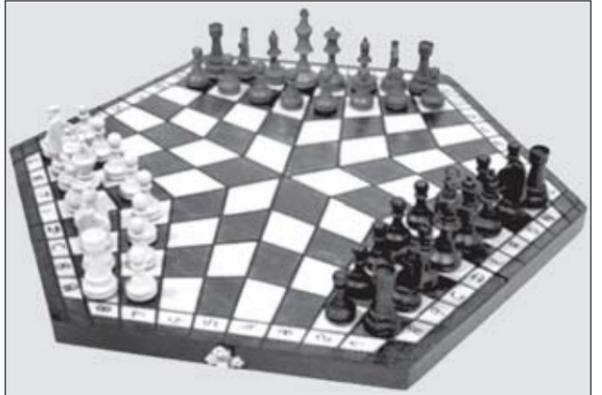
● ადნან ჰაშოგიზე დაქორწინების შემდეგ ინგლისელმა სანდრამ სორაია დაირქვა და მეუღლის მორჩილი ცოლი გახდა. ისინი 1961 წელს დაქორწინდნენ, მაგრამ 1974 წელს განქორწინდნენ. მუსლიმანურ ქვეყნებში განქორწინება უიშვიათესი მოვლენაა, მაგრამ წყვილს მიზეზი ჰქონდა — სორაიამ შვილი სხვა მამაკაცისგან, ბრიტანელი პარლამენტარის — ჯონათან აიტკენისგან გააჩინა. გასული საუკუნის 70-იანი წლების ყველაზე ხმაურიანი განქორწინების შემდეგ, სანდრა 874 მილიონი დოლარის მფლობელი გახდა.

● სამატურ ლი კინ-კანი და ფლორენს ცანგ ჩიუ-ვინგის განქორწინებას ჟურნალისტებმა აზიის ყველაზე დიდი საოჯახო სკანდალი უწოდეს. მეუღლეებმა ერთად 8 წელი გაატარეს, მაგრამ შვილები არ ჰყოლიათ და განშორების მიზეზიც ეს იყო. ქმარმა ცოლს უძრავი ქონება დაუტოვა ჰონკონგსა და ლონდონში, ხოლო ანგაროზე — 154 მილიონი დოლარი.

● ჯორჯო არმანის საყვარელი მოდელი სლაიკა 24 წლის მანძილზე ბერნი ეკლსტოუნის ცოლი იყო. მამაკაცი ჟურნალისტები „საზოგადოებაში გამოსაჩენ აქსესუარს“ ეძახდნენ. განქორწინების შემდეგ ქალმა 1,2 მილიარდი დოლარი მიიღო და დიდი ხნის ნატვრა აიხდინა — 60 მილიონ დოლარად კერძო თვითმფრინავი იყიდა.

● მედიამაგნატ რუპერტ მერდოკის ქონება 11,2 მილიარდ დოლარადაა შეფასებული. 1960 წელს მამაკაცი ჟურნალისტ ანა ტორეზე დაქორწინდა და 32 წლის შემდეგ განქორწინდა. წყვილს 3 შვილი ჰყავს. განქორწინების მიზეზი 38 წლის ჟურნალისტი ვენდი დენგი გახდა. განქორწინების პროცესი ერთ წელიწადს გაგრძელდა და ქალმა კომპენსაციის სახით 1,7 მილიარდი დოლარი მიიღო.

● ცნობილი ამერიკელი მომღერალი და კომპოზიტორი ნილ დაიმონდი (მისი სიმღერა Girl, You'll Be a Woman Soon ჟღერს ტარანტინოს ფილმში „კრემინალური საკითხავი“) 25-წლიანი თანაცხოვრების შემდეგ, 1994 წელს ცოლს, მარსია მერფის გაშორდა და ქონებიდან მას 300 მილიონი დოლარი უწილადა.

უკრაინაში «ჭადრაკი საიუსთის» ბაზილიონს

უკრაინაში გამოიგონეს არასტანდარტული ჭადრაკი, რომელსაც სამი თამაშობს. როგორც მისი შემქნელები აცხადებენ, «ჭადრაკი სამისთის» ინტუიციურად გათვლილი და არა სტრატეგიულია.

თამაშის მთავარი პრინციპი ასეთია — თუ გინდა მოწინააღმდეგის ფიგურა მოკლა, მეორეს უნდა მოელაპარაკო და ალიანსი შეკრა. სამიდან ორი მოთამაშე ერთის წინააღმდეგ კავშირს აყალიბებს. დაფაზე უფრები, სტანდარტული ჭადრაკისგან გასხვავებით, ირიბია. აქ ორის წინა-

აღმდეგ იბრძვი და სვლების პროგნოზირებას ვერ ახდენ. სამივე მოთამაშე არა ლოგიკას, არამედ ინტუიციას ეყრდნობა. დანარჩენი წესები ისეთივეა, როგორც ჩვეულებრივ ჭადრაკში. მიუხედავად იმისა, რომ «ჭადრაკი სამისთის» საკმაოდ მიზიდველი ჩანს, უკრაინაში ჭადრაკის პროფესიონალი მოთამაშეები მას მაინც კრიტიკულად აფასებენ და აცხადებენ, რომ ჯერ არ არიან მზად, ლოგიკა, სტრატეგია და ტაქტიკა ინტუიციით, გამოცანებით და შეთანხმებებით ჩაანაცვლებინ.

კახა ახლადუაქინილ სასლუი 40 წლის ნაგავი იკოვა

33 წლის მეჰმეტ კოჩმა ლონდონში აუქციონზე გაყიდა სასლუი 450 000 გირვანჯა სტერლინგად შეიძინა. ნაკეტელ ოთახებში კი 40 წლის ნაგავი დახვდა.

სასლუი მოხუცი წყვილი ცხოვრობდა, რომელიც ბინის ახალ მესპატრონეს სახლის ყველა ოთახის ნახვის საშუალებას არ აძლევდა. როგორც მეჰმეტმა თქვა, დიდი სასლი და ბალი დაათვალიერა, მაგრამ რამდენიმე ოთახში შესვლა მოხუცმა ცოლ-ქმარმა აუკრძალა. მამაკაცმა იფიქრა, რომ ეს უბრალოდ მოხუცების ახირება იყო და რამდენიმე პატარა სათავსოს ნახვაზე უარი

თქვა, რადგანაც, საერთო ჯამში, ბინა მოეწონა. „როდესაც ოთახის კარი გავაღე, ვიფიქრე, რომ ღამის კომპარს ვხედავ. ყველგან ძველმანები — ცარიელი ყუთები, ჟურნალ-გაზეთები, ტანსაცმელები, ქილები, სათამაშოები, გაფუჭებული საჭმელი და ათასი გამოუსადეგარი ნივთი იყარა. ვფიქრობ, 40 წელზე მეტია, ოთახებში ეს ნაგავი ყოფილა. მსგავსი არაფერი მინახავს“, — ამბობს სასლის ახალი მესპატრონი. მეზობლების თქმით, კარჩაკეტილი მოხუცებული წყვილი ამ სასლუი 1960 წლიდან ცხოვრობდა.

სოსხელი ზურაბ გუგუჩია სიურიხის უნივერსიტეტის ყველაზე ასალბაზრდა პროფესორი გახდა

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში არსებული არაფანსალი და არასასურველი მდგომარეობის გამო ქართველი ასალბაზრდები იძულებულნი ხდებიან, უცხოეთში გადაიხვეწონ და თავიანთი ნიჭი და ცოდნა სხვა ქვეყნების კეთილდღეობას მოახმარონ. შვეიცარიულ მეცნიერებს შეუმჩნეველი არ დარჩენია ჯერ კიდევ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტის სტუდენტის, ზურაბ გუგუჩიას, ნიჭიერება და ყოველნაირად შეუნყევს ხელი მას, თავისი ცოდნა სრულად გამოეყვინა. ზურაბ გუგუჩიამ შვეიცარიაში ამ დღეებში წარმატებით დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია ფიზიკის ყველაზე ურთულეს — ზეგამტარობისა და მაგნიტიზმის განხრამი და ამ უნივერსიტეტის ყველა დროის ყველაზე ასალბაზრდა პროფესორი გახდა. ის თავის მეუღლესთან, ქალბატონ მაგდასთან და პატარა მარიათან ერთად რამდენიმე დღით იყო ჩამოსული ზუგდიდის რაიონის სოფელ კახათში, სადაც ამჟამად მამამისი ცხოვრობს, ასევე ფიზიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ოთარ გუგუჩია, და თავისი მოსაზრებები გაგვიზიარა.

— ბატონო ზურაბ, პირველ რიგში, გვინდა ვიცოდეთ, როგორ მოხვდით შვეიცარიაში?
— ზუგდიდში განთავსებული აფხაზეთის პირველი საჯარო სკოლის დამთავრების შემდეგ ჩავირიცხე თბილისის სახ. უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტზე. მე-3 კურსზე, როგორც წარჩინებულმა სტუდენტმა, მივიღე მოწვევა შე-

იცარიიდან. დავყავი იქ სამი კვირა. ეს მოწვევები მომდევნო წლებშიც გაგრძელდა. ბაკალავრიატის კურსის დამთავრების შემდეგ ციურისის უნივერსიტეტის ფიზიკის ინსტიტუტის პროფესორების — ჰუგო კელერისა და ალექსანდრე შენგელიას ხელმძღვანელობითა და შემოთავაზებით, სწავლა განვაგრძე ციურისის უნივერსიტეტის დოქტორან-

ტურაში, რომლის დამთავრების შემდეგ დავიცავი სადოქტორო დისერტაცია 2013 წლის ივნისში და გავხდი ფიზიკის დოქტორი და ციურისის უნივერსიტეტის პროფესორი.
— თქვენ ამ ოთხი წლის განმავლობაში ციურისის უნივერსიტეტი გაფინანსებდათ. რატომ და რა მიზნით გაიღეს შვეიცარიელებმა ასეთი დიდალი თანხა თქვენთვის?

— ჩემი და ჩემი ოჯახის შენახვა წელიწადში მათ, ყველაზე ცოტა, 50 ათასი დოლარი უჯდებოდათ. შვეიცარიაში ამ დარგის სპეციალისტებს საქართველოში არ აქვთ. ჩვენთან დოქტორანტურაში რომ მოხვდებოდნენ, უნდა გადანიშნონ ის პოტენციური და, თუ ნახეს, რომ ნიჭიერი სარ, ყოველნაირად შეიძინებოდა ხელს. მე მოვხვდი ერთ-ერთ უძლიერეს

The Economist — ბიოკრიტიკული თავის პარტიზანი

„არის თუ არა საქართველო ევროპული ფასულობების ერთგული?“ — ამ სათაურით აქვეყნებს ბრიტანული გამოცემა The Economist სტატიას საქართველოს შესახებ.
„ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატი გიორგი მარგველაშვილი თავის პარტიაზე ნაკლებად პოპულარულია. განსხვავებით მისგან, „ნაციონალური მოძრაობის“ საპრეზიდენტო კანდიდატი დავით ბაქრაძე უფრო პოპულარულია, ვიდრე მისი პარტია. მთავარი კითხვაა სწორედ ესაა — ვის მისცემენ ხმას ქართველები — ინდივიდუალურ კანდიდატებს თუ პარტიებს? პასუხი საქართველოს მომავალ პოლიტიკურ ლანდშაფტს განაპირობებს“, — აღნიშნავს სტატიის ავტორი და დასძენს, რომ დავით ბაქრაძის ძლიერმა მარჯვენებელმა, შენაძლოა, გაამყაროს „ნაციონალური მოძრაობის“, როგორც ლეგიტიმური ოპოზიციური ძალის, როლი.

ვლადიმერ პუტინი ელვისეადაც იხაფს კოპულაციას ეპიკატეზი

„რამდენიმე“ იტყობინება: „დღეს, როდესაც ევროპის ქალაქებში შეიარაღებულ ძალთა მხარდასაჭერად და ტერორიზმის წინააღმდეგ მილიონობით ადამიანი იმადლებს ხმას, ევროპელები ჩნდებიან რუსი ხელისუფლის — ვლადიმერ პუტინის პორტრეტზე. იტარებს ცნობით კი, — ალექსანდრიაში პუტინის უზარმაზარი პორტრეტი წარწერით „ბაი-ბაი, ამერიკა!“.
იდენტური ვითარებაა საკურორტო ქალაქ ხურგადაში. „რამდენიმე“ — ასევე მტკიც-

ებით, ბევრი ეგვიპტელი გამონახავს მადლიერებას რუსეთისადმი, დახმარებისა და მხარდაჭერისთვის ამ მიმედღეებში.
ადგილობრივ საინფორმაციო საშუალებებში აქტიურად დარეგულირებულია იმის თაობაზე, რომ მას შემდეგ, რაც აშშ-მა გამოაცხადა F-16 გამანადგურებლების მიწოდების შეჩერების შესახებ, მოსკოვმა შესთავაზა ქაიროს საჰაერო თავდაცვის კომპლექსები C-300 და თანამედროვე „მიგები“.

გაქრნალოა მათაქსეისთვის

პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა, ხშირი შარდვა, შარდვის შეკავება-შეუკავებლობა, უნებლიე შარდვა, ნვა-ტიკვილი შარდვისას, ორგანიზმის წმენდა უჯრედულ დონეზე სოკოვანი და მიკრობული ინფექციებისაგან, რეპროდუქციული ფუნქციის აღდგენა-შენარჩუნება, ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისაგან სწრაფი განთავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა, ნერვული სისტემის მონესრიგება (უძილობა, შიშები, აგრესია, ნევროზი) ღვიძლის ფუნქციის აღდგენა-მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით უკურნებების გარეშე.
პროგრამა შედგენილია ინდივიდუალური დანიშნულებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით, 100%-იანი შედეგით.

ტელ. 558-15-63-87;
218-14-90 ქიმი ქ-ნი ივანე

კვლის პრობლემა

კოქსარტოზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპოროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიოიდიული არტროზის, პოდაგრული არტრიტის, დაზიანებული ნრტილისა და გაცვეთილი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილის მოხსნა, ნერვული სისტემისა და ძილის მონესრიგება, ასევე ზედმეტი წონის კორექცია თვეში 5-დან 15 კგ-მდე ჯანმრთელობისთვის უვნებლად, ნივთიერებათა ცვლის მონესრიგება, მადის რეგულირება, ცხიმების აქტიური ნვა, მიღებული შედეგის სტაბილური შენარჩუნებით — მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით, უკურნებების გარეშე 100%-იანი გარანტიით.

ტელ. 218-46-08 (ოფისი)
555-62-09-01 ქიმი ქალბატონი ეპი

საქართველო & მსოფლიო
ესტაბლიშმენტი
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

http://www.geworld.ge
მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru